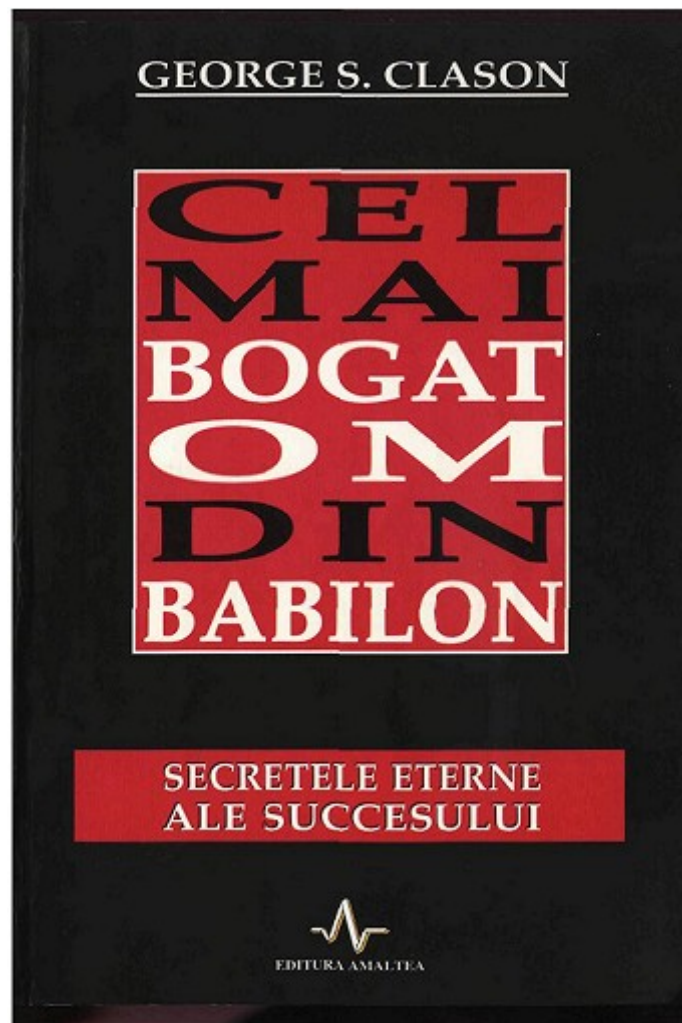

CEL MAI
BOGAT OM
DIN
BABILON

„Decât să înduri sărăcia, mai bine îi găsești un leac,,

GEORGES.CLASON

EDITURA AMALTEA

Înainte voastră se află viitorul, întocmai ca un drum al cărui capăt nu-l

Daca-ti place cartea cumpar-o! Autorul isi merita banii.

puteți vedea. De-a lungul acestui drum se înșiră ambițiile pe care vreți să le realizați, dorințele pe care vreți să le vedeți împlinite.

Dar ca să-ți realizezi aceste ambiții și dorințe, trebuie să mânuiești cu iscusință arta de a face bani. Puneți așadar în aplicare principiile financiare enunțate în paginile acestei cărți și lăsați-le să vă călăuzească de-a lungul drumului de la o viață împovărată de griji spre o viață bogată, cu adevărat fericită!

Întocmai ca legea gravitației, aceste principii sunt universale și constante. Sper ca ele să vă ofere - așa cum le-au oferit și multor alți semeni de-ai voștri - cheia succesului financiar, a conturilor bancare și a progresului bănesc.

Cuvânt înainte

Prosperitatea întregii noastre națiuni depinde de prosperitatea financiară a fiecărui individ în parte.

Subiectul acestei cărți îl constituie succesul personal al fiecăruia dintre noi. Reușita noastră pe plan financiar reprezintă încununarea cu succes a eforturilor noastre fizice și intelectuale, dar și a talentelor cu care suntem înzestrați de la natură. Cheia succesului o constituie însă pregătirea adecvată. Acțiunile noastre trebuie să fie o consecință a gândurilor noastre. Modul nostru de gândire trebuie să fie o consecință a capacității noastre de înțelegere.

Această carte despre „leacurile” cu ajutorul cărora poți „vindeca” sărăcia a fost, de asemenea, considerată a reprezenta un ghid de înțelegere a lumii financiare. Aceasta este menirea ei: de a oferi celor care doresc să obțină succesul financiar o perspectivă asupra modalităților prin care pot să câștige bani, să-i păstreze și să-i pună la treabă, astfel încât să câștige de pe urma lor și mai mulți bani.

Paginile cărții vă vor purta înapoi în timp - tocmai în îndepărtatul Babilon, leagănul în care s-au născut principiile de bază ale lumii financiare, recunoscute acum și puse în practică în întreaga lume.

Autorul speră că învățăturile din paginile cărții sale îi vor ajuta pe noii cititori să obțină conturi cât mai serioase în bancă și un succes cât mai răsunător pe plan financiar, dar să și descopere soluții cât mai rapide pentru problemele financiare cu care se confruntă fiecare individ în parte, succese și soluții ce ne-au fost dezvăluite de foarte multe ori de-a lungul timpului de cititori din țară, dar și de pe peste tot din lume.

Autorul dorește, de asemenea, să-și exprime recunoștința față de oamenii de afaceri care au oferit cu generozitate aceste povestiri prietenilor, rudelor, angajaților și asociaților lor. Nici un alt ajutor nu ne-ar putea fi mai de folos decât acela al oamenilor practici care apreciază - la justa lor valoare - învățăturile acestei cărți, pentru că și ei - în drumul lor spre obținerea succesului financiar - le-au pus în aplicare.

Babilonul a devenit cel mai opulent oraș din lumea antică pentru că locuitorii lui erau cei mai bogați oameni din vremea aceea. Aceștia știau să aprecieze valoarea banilor. Puneau în practică principii financiare extrem de solide pentru obținerea banilor, păstrarea și punerea lor la treabă, fapt care le aducea și mai mulți bani. Își asigurau astfel tot ceea ce ne dorim și noi la rândul nostru - un venit pentru viitor.

G. S. C

Cuprins

Daca-ti place cartea cumpar-o! Autorul isi merita banii.

- I. *Omul care dorea aurul*
- II. *Cel mai bogat om din Babilon*
- III. *Cele șapte leacuri împotriva sărăciei*
- IV. *Cum puteți intra în grațiile Zeiței Norocului*
- V. *Cele cinci legi ale aurului*
- VI. *Cămătarul din Babilon*
- VII. *Zidurile Babilonului*
- VIII. *Negustorul de cămile din Babilon*
- IX. *Tăblițele de argilă din Babilon*
- X. *Cel mai norocos om din Babilon*
- XI. *Câteva date istorice despre Babilon*

Banii sunt măsura succesului teluric.

Banii îți oferă cele mai mari bucurii pe care le poți găsi pe pământ.

Banii devin o achiziție ușoară pentru cei care înțeleg legile atât de simple care îi guvernează.

Banii sunt guvernați astăzi de aceleași legi care îi guvernau și atunci când oameni prosperi forfoteau pe străzile Babilonului - cu șase mii de ani în urmă.

I. Omul care dorea aurul

Bansir, meșterul de care din Babilon, era cuprins de o deznădejde fără margini. Stând pe zidul scund care îi înconjura proprietatea, își privea cu tristețe casa și atelierul în care se vedea un car neterminat.

Soția lui apărea des în pragul casei. Privirile pe care i le arunca pe furis îi aminteau că „vistieria” casei era aproape goală, iar el ar fi trebuit să fie în atelier, încercând să termine carul la care lucra, să-1 retușeze, să-1 vopsească, să-1 lustruiască și să întindă pielea peste roți astfel încât să poată fi livrat la timp clientului bogat.

Cu toate acestea, el continua să-și odihnească trupul musculos sprijinindu-se de zid. Gândurile sale se luptau cu o problemă căreia nu-i găseau nici un răspuns. Razele fierbinți ale soarelui tropical, obișnuit acestei văi a Eufratului, îl ardeau fără milă. Pe frunte îi apăruseră broboane de sudoare ce se pierdeau neobservate în părul des acoperindu-i pieptul.

Dincolo de casa lui, tronau semețe zidurile înalte, terase, care înconjurau palatul regelui. Alături, despiciând parcă în două cerul senin, se înălța turnul Templului din Bel. Umbrită de atâta grandoare, își făcea apoi apariția căsuța lui, înghesuită printre multe alte căsuțe mai puțin îngrijite și curate. Căci asta era Babilonul - o îmbinare de grandoare și mizerie, de bogăție amețitoare și sărăcie deplorabilă, toate trăind sub

zidurile de apărare ale orașului.

În spatele lui, dacă s-ar fi întors să privească, ar fi văzut carele celor bogați ciocnindu-se de negustori încălțați în sandale, dar și de cerșetori desculți. Chiar și oamenii avuți erau nevoiți să pășească prin noroi pentru a face loc șirului nesfârșit de sclavi, ce cărau - fiecare în parte - câte un burduf din piele de capră plin cu apă pentru grădinile suspendate ale regelui.

Bansir era însă prea cufundat în gândurile lui ca să mai audă sau să mai observe această zarvă de nedescris, nelipsită dintr-un oraș peste măsură de aglomerat. Sunetele binecunoscute ale corzilor unei lire îl treziră brusc din reverie. Se întoarse pentru a fi întâmpinat de chipul zâmbitor al celui mai bun prieten al său - Kobbi, muzicianul.

- Fie ca zeii să se arate generoși cu tine, bunul meu prieten! Își începu Kobbi salutul său complicat. Dar se pare că ei au fost deja generoși cu tine de vreme ce nu mai trebuie să muncești. Mă bucur pentru norocul tău. Mai mult, mi-ar plăcea chiar să-1 împart cu tine. Ți-aș fi îndatorat dacă din punga ta doldora de bani - căci cu siguranță așa stau lucrurile de vreme ce nu te afli în atelier - mi-ai putea împrumuta doar doi umili shekeli până după petrecerea nobililor de astă-seară. Nu le vei simți lipsa până când ți-i voi înapoia.

- De aș avea doi shekeli, răspuse Bansir cu tristețe, nimănui nu i-aș împrumuta - nici măcar ție, cel mai bun prieten al meu; căci ei ar fi averea mea - singura mea avere. **Și nimeni nu-și împrumută toată averea, nici măcar celui mai bun prieten.**

- Ce spui? Întrebă Kobbi surprins peste măsură. Nu ai nici un shekel în buzunar, dar stai ca o statuie, rezemat de zid? De ce nu termini carul la care lucrezi? Cum îți poți câștiga altfel existența nobilă? Asta nu-ți stă în fire, prietene. Unde este energia ta fără margini? Ce te tulbură? Zeii au abătut asupra ta necazuri?

- Un chin trimis de zei, cu siguranță asta este, încuviință Bansir. Totul a început cu un vis, un vis fără sens, în care eram un om cu stare. De cingătoarea mea atârna o pungă doldora de bani. Aveam shekeli pe care îi aruncam cu generozitate cerșetorilor; aveam monede de argint cu care cumpăram podoabe scumpe pentru soția mea și îmi satisfăceam toate poftetele inimii; aveam monede de aur ce-mi asigurau viitorul și îmi spuneau să nu-mi fie teamă să cheltuiesc argintul. Eram copleșit de un sentiment extraordinar de împlinire. Nu mai eram prietenul pe care îl știi, cocoșat de muncă. Și nici soția mea nu mai era împovărată de griji și nesomn, iar chipul ei trăda o fericire fără margini. Era din nou fecioara cu ochii numai zâmbet pe care o știam în zorii căsniciei noastre.

- Un vis frumos, într-adevăr, spuse Kobbi. Dar de ce un sentiment atât de plăcut, cum este cel pe care ți l-a stârnit fără-ndoială visul, te-a preschimbat într-o statuie posomorâtă?

- De ce, într-adevăr? Pentru că - atunci când m-am trezit și mi-am amintit cât de goală îmi este punga - am fost cuprins de un sentiment de revoltă. Hai să vorbim despre asta împreună, căci - așa cum spun marinarii - ne aflăm amândoi pe aceeași barcă! Când eram copii, am mers împreună la preoți ca să le deprindem înțelepciunea. Când eram băiețândri, împărtășeam plăcerile vieții. Când am devenit adulți, am fost mereu prieteni de nedespărțit. Eram mulțumiți de viața pe care o duceam. Eram fericiți să muncim mult și să ne cheltuim agoniseala pe nimicuri. Am câștigat destul de mult în anii care au trecut, dar bucuriile

pe care le aduce averea adevărată - ei bine, la ele nu putem decât visa! Suntem oare noi niște oi proaste? Trăim în cel mai bogat oraș din lume. Călătorii spun că nici un alt oraș nu-l ajunge în belșug și frumusețe, în jurul nostru vedem multă bogăție, dar noi nu avem nimic. După o viață de muncă, tu, prietene, ai o pungă goală și vii la mine ca să-mi spui: „Mi-ai putea împrumuta doar doi umili shekeli până după petrecerea nobililor de astă-seară?” Și eu ce-ți răspund? Ți spun oare „Iată punga mea! Servește-te cât ai nevoie!”? Nicidecum. Recunosc în schimb că punga mea este la fel de goală ca și a ta. Ce se întâmplă? De ce nu reușim să agonisim aur și argint ca să ne putem cumpăra după voia inimii merinde și haine? Și mai gândește-te la copiii noștri! continuă Bansir. Oare nu vor urma și ei pașii părinților? Oare și ei, și familiile lor, și copiii copiilor lor vor trăi înconjurați de munți de aur, dar - ca și noi - se vor mulțumi să bea lapte de capră și să mănânce terci de ovăz?

- Niciodată, de când te știu, n-ai mai spus vorbe ca acestea, Bansir, spuse Kobbi uimit.

- Pentru că niciodată n-am gândit ca acum, Din zori până seara târziu, am lucrat din greu ca să construiesc cele mai frumoase care din lume, sperând în sinea mea că zeii îmi vor recunoaște într-o bună zi meritele și vor pogorî asupra mea bunăstarea visată. Dar n-au făcut niciodată asta. Și-mi dau seama acum că nici nu o vor face vreodată. De aceea, inima-mi plânge. Căci eu vreau să fiu un om cu stare. Vreau să am pământuri și cirezi de vite, haine scumpe și o pungă doldora de bani. Sunt dornic să muncesc din greu pentru toate aceste lucruri, punându-mi la treabă mâinile, spatele și mintea, dar vreau ca munca mea să fie recunoscută. Ce se întâmplă cu noi - te întreb eu încă o dată? De ce nu ne putem bucura și noi de plăcerile vieții din care se înfruptă cei bogați?

- O, de-aș ști răspunsul!... spuse Kobbi. Nici eu nu sunt mai mulțumit decât tine. Câștigul pe care l-am mi l-a asigurat cândva s-a dus de mult. Trebuie adesea să cauți soluții ca familia mea să nu moară de foame. Iar inima-mi tânjește de multă vreme după o liră mai mare ce m-ar putea ajuta să dau viață cântecelor ce sufletul mi-l tulbură. Cu un instrument ca acela, degetele mele ar naște o muzică vrăjită, cum nici măcar regele n-a auzit vreodată.

- O liră ca aceea tu ar trebui să ai. Nici un om din Babilon nu ar putea s-o facă să vibreze mai bine ca tine. Nu ai tulbura numai sufletul regelui, ci și pe al zeilor înșiși. Dar cum ai putea să faci rost de ea dacă amândoi suntem la fel de săraci precum sclavii regelui? Iată semnalul! Uite că vin! El arată apoi coloana lungă de oameni pe jumătate dezbrăcați, ce înaintau cu greu pe străzile înguste ale orașului, copleșiți de greutatea burdufurilor cu apă.

- Un om însemnat pare să fie cel care îi conduce, spuse Kobbi, arătându-l pe cel care mergea în fața lor. Un om de vază în țara lui - e ușor să vezi asta.

- Dar sunt multe figuri interesante și printre sclavi, spuse Bansir, oameni la fel de interesanți ca noi - bărbați înalți, cu părul blond, din nord sau negri venind din sud sau omuleți cu pielea cafenie din țările învecinate - cu toții merg împreună la râu și apoi la grădini, parcurgând acest drum de nenumărate ori în fiecare zi, an după an. Nu așteaptă nimic bun de la viață. Dorm în așternuturi de paie și mănâncă terci de grăunțe. Sărmanii nenorociți, Kobbi!

- Și eu le deplâng soarta. Dar m-ai făcut să văd că soarta noastră nu este cu nimic mai bună decât a lor, cu toate că spre deosebire de ei - noi suntem

liberi.

- E adevărat, Kobbi, deși este un lucru extrem de neplăcut. Ne-am săturat să ne ducem existența ca niște sclavi. Să muncim, să muncim, să muncim! Fără să ajungem nicăieri!

- N-am putea oare să aflăm cum au reușit alții să-și umple pungile cu aur și să facem și noi ca ei? întreba Kobbi.

- Poate că există un secret pe care trebuie să-l aflăm de la cei care îl cunosc, răspunse Bansir gânditor.

- Chiar astăzi, spuse Kobbi, m-am întâlnit cu vechiul nostru prieten, Arkad, ce călătorea în carul său de aur. El nu m-a ignorat, așa cum ar considera de cuviință cei de-un rang cu el. Mi-a făcut în schimb cu mâna, ca toți trecătorii să vadă că dăruiește salutări și zâmbete unui vechi prieten - Kobbi, muzicianul.

- Se pare că este cel mai bogat om din Babilon, rosti Bansir.

- Este atât de bogat încât se spune că însuși regele apelează la vistieria sa când este vorba de afacerile de stat, spuse Kobbi.

- Este atât de bogat, îl întrerupse Bansir, încât mi-e teamă că - dacă l-aș întâlni pe stradă la miezul nopții - aș fi tentat să pun mâna pe punga sa dolda de bani.

- Prostii, îl muștră Kobbi. **Averea unui om nu constă în punga pe care o poartă cu el la cingătoare. O pungă groasă se golește repede dacă nu există un izvor de aur de unde să o adapi mereu.** Arkad are acest izvor care îi păstrează mereu punga groasă, indiferent cât de mult cheltuiește.

- Izvorul de aur, aceasta este cheia! exclamă Bansir. îmi doresc un izvor ca acesta care să-mi umple mereu punga, fie că stau sprijinit de un zid, fie că străbat mări și țări spre tărâmurii îndepărtate. Arkad știe cu siguranță cum poți să creezi un izvor de aur numai pentru tine. Crezi că - dacă mi-ar desluși secretul acestui izvor - mintea mea înceată ar înțelege învățăturile lui?

- Mi se pare că a împărtășit aceste învățături și fiului său, Nomasir, răspunse Kobbi. Nu a plecat el apoi la Ninive și - după cum șoptește gura lumii - a devenit unul dintre cei mai bogați oameni din oraș - fără ajutorul tatălui său?

- Kobbi, mi-ai dat o idee extraordinară, spuse Bansir, ochii trădându-i o bucurie nemărginită. **Nu mă costă nimic dacă cer sfatul înțelept al unui vechi prieten** cum este Arkad. Nu are nici o importanță că punga noastră este la fel de goală cum a fost cuibul vulturilor anul trecut. Să nu ne lăsăm intimidati de asta! Ne-am săturat să trăim înconjurați de aur fără ca noi să ne putem bucura de plăcerile lui. Ne dorim din tot sufletul să devenim oameni înstăriți. Să mergem, așadar, la Arkad și să-l întrebăm cum putem să creăm un izvor de aur pentru noi înșine!

- Vorbești cu mare înțelepciune, Bansir. Mă faci să văd lucrurile complet diferit, îmi dezvălui motivul pentru care nu am descoperit niciodată izvorul de aur - **noi nu l-am căutat niciodată.** Tu ai muncit din greu să construiești cele mai trainice care din Babilon. Ți-ai dăruit întreaga existență acestei meniri. Și aici - ai reușit! Eu, la rândul meu, am luptat ca să învăț să cânt la liră cu multă iscusință. Și aici - am reușit! În aceste îndeletniciri, întru care ne-am dăruit întreaga existență, am reușit! Zeii s-au mulțumit însă să ne lase să ne continuăm viața ca până acum. Dar astăzi întrezărim o raza de lumină, o rază ce ne

îndeamnă să învățăm mai mult ca să prosperăm mai mult. Dacă vom înțelege mai bine mersul lucrurilor, vom descoperi mai multe căi prin care ne vom putea realiza dorințele.

- Să mergem de îndată la Arkad! spuse Bansir. Și poate că ar fi bine să-i invităm și pe alți prieteni de-ai noștri, a căror soartă nu este mai bună decât a noastră, pentru a se bucura și ei de înțelepciunea lui.

- **Nu ți-ai uitat niciodată prietenii**, Bansir. **De aceea ai atât de mulți**. Să facem precum ai spus! Să mergem de îndată la Arkad și să-i luăm și pe ei cu noi!

II. Cel mai bogat om din Babilon

În vechiul Babilon, trăia cândva un om foarte bogat, pe care îl chema Arkad. Era cunoscut în lumea întreagă pentru averea sa nemăsurată. Dar **era cunoscut și pentru generozitatea sa nemărginită**. Era renumit pentru mărinimia sa. Era generos cu familia sa, dar și cu el însuși, cheltuind atât cât îi poftea inima. **Dar averea sa creștea în fiecare an mai repede decât o cheltuia el**.

Și, într-o bună zi, mai mulți prieteni din tinerețe veniră la el și îi spuseră:

- Tu, Arkad, ești cel mai norocos dintre noi toți. Ai devenit cel mai bogat om din Babilon, în timp ce noi abia ne ducem zilele. Porți cele mai scumpe și mai rafinate veșminte și te înfrunți din cele mai rare mâncături, în timp ce noi trebuie să fim fericiți dacă reușim să ne îmbrăcăm și să ne hrănim familia cât mai bine cu putință. Cândva, noi am fost cu toții egali. Am primit aceleași învățături. Am jucat aceleași jocuri. Și nu ne-ai întrecut nici la învățătură și nici la jocuri. Iar în anii care au urmat, am făcut cu toții cinste orașului în care trăim. Nu ai muncit nici mai mult și nici mai asiduu decât noi. Și atunci, de ce soarta nestatornică ți-a hărăzit ție să te bucuri de toate bunătățile vieții și ne-a lăsat pe noi deoparte, deși le meritam și noi la fel de mult ca tine?

Arkad îi dojeni însă pe loc, spunându-le:

- Dacă în toți acești ani nu ați reușit să duceți decât o viață de mizerie, **acest lucru se datorează faptului că nu ați învățat legile care guvernează crearea unei averi uriașe sau nu le-ați acordat importanța cuvenită**. Soarta Nestatornică este o zeiță rea, care nu aruncă cu aur în stânga și-n dreapta. Dimpotrivă, ea îi duce la pierzanie pe toți cei care câștigă aur fără sudoarea frunții. Li transformă în risipitori fără măsură, în oameni care cheltuiesc fără rost tot ceea ce primesc, copleșiți fiind de poftă și dorințe pe care nu știu cum să le înfrâneze. Dar sunt și oameni cu care ea este darnică, oameni care însă devin zgârciți și își păstrează cu grija averea, trăind mereu cu teama că o vor cheltui și nu vor mai ști cum s-o înlocuiască. Viața le este adesea tulburată de teama că vor fi jefuiți, motiv pentru care preferă să trăiască în sărăcie și mizerie, ascunzându-și cu grijă averea. **Sunt și oameni care știu cum să se bucure de aurul dăruit de Soarta Nestatornică**, dar sunt atât de puțini încât eu nu-i cunosc decât din auzite. Gândiți-vă la cei care au moștenit dintr-o dată o avere imensă și spuneți-mi dacă am sau nu dreptate!

Prietenii săi recunoscuseră că vorbele îi erau pline de înțelepciune, așa că îl rugară să le spună cum reușise să adune o avere atât de mare.

- Când eram tânăr - continuă el - m-am gândit care sunt lucrurile care conferă vieții fericire și împlinire. Și am înțeles că numai o avere imensă și le poate dăruia. Avere înseamnă putere. Multe lucruri devin posibile dacă ești bogat. Îți poți împodobi casa cu cele mai frumoase și mai rafinate piese de mobilier. Poți călători peste mări și țări. Te poți înfrupta din cele mai alese bucate ale lumii. Poți cumpăra cele mai frumoase bijuterii din aur și pietre prețioase. Poți chiar construi temple mărețe închinare zeilor. Poți face toate aceste lucruri, dar și multe altele, în care poți găsi frumusețe și împlinire sufletească. În momentul în care mi-am dat seama de acest lucru, m-am hotărât să cer vieții partea mea din toate aceste bunătăți. Nu aveam de gând să stau deoparte și să-i privesc cu invidie pe toți cei care se bucură de ele. Nu aveam de gând să mă mulțumesc cu straie ieftine sau cu statutul de om sărac. Dimpotrivă, aveam de gând să mă înfrupt din tot sufletul din aceste bunătăți ale vieții. Fiind, după cum bine știți, fiul unui negustor umil și făcând parte dintr-o familie numeroasă, fără speranța de a primi într-o bună zi vreo moștenire și pentru că nu eram înzestrat - așa cum bine ați spus - cu un talent deosebit sau cu o inteligență ieșită din comun, am priceput că pentru a-mi împlini dorința aveam nevoie de timp și studiu îndelungat. Cât privește timpul, noi îl avem cu toții din belșug. Voi 1-ați irosit însă fără rost. Nu aveți nimic cu care să vă mândriți - cu excepția familiilor voastre. Cât privește studiul, oare nu ne-a spus învățătorul nostru înțelept că învățăturile sunt de două feluri? Unul presupune cunoștințele pe care le are deja, pe care le-am învățat și pe care le știm, iar celălalt presupune cunoștințele pe care nu le avem, dar pe care trebuie să le posedăm. M-am hotărât astfel să descopăr cum să mă îmbogățesc, iar când am descoperit, mi-am făcut din asta un țel în viață. Căci nu este oare un lucru înțelept să te bucuri de plăcerile vieții în acest loc luminat de soare, ținând seama de faptul că durerea va pogorî oricum asupra noastră când ne vom începe călătoria prin lumea spiritelor? Mi-am găsit apoi de lucru ca scrib, scrijelind zi de zi, săptămână după săptămână, lună după lună, tăblițele de argilă, notând cu grijă fiecare însemnare în parte. Cu toate acestea, punga mea era mereu goală. Toată agoniseala mea se ducea pe merinde, straie și ofrande pentru zei. Dar hotărârea mea de a reuși în viață nu m-a părăsit nici o clipă. Și, într-o bună zi, Algamish, cămătarul, veni la casa învățătorului unde lucram și îmi ordonă să fac o copie după Legea a noua, spunându-mi:

- Trebuie să fie gata peste două zile, iar dacă îți faci treaba cum trebuie, îți voi da două monede de aramă.

Am muncit cât am putut de mult, dar legea era lungă, iar când Algamish a venit s-o ia, eu nu reușisem încă s-o termin. Era furios, iar dacă aș fi fost sclavul lui, m-ar fi bătut crunt, fără îndoială. Dar știind că învățătorul nu-l va lăsa să-mi facă rău, am prins curaj și i-am spus:

- Algamish, ești un om foarte bogat. Spune-mi cum pot să devin și eu bogat și voi scrijeli toată noaptea pe tăblița de argilă pentru ca la răsăritul soarelui treaba să fie terminată.

El îmi zâmbi și îmi răspunse:

- Trebuie să recunosc că ești obraznic, dar mă-nvoiesc. În noaptea aceea am lucrat din greu, scrijelind pe tăblițele de argilă, deși spatele mă durea cumplit, iar mirosul pe care îl degaja fitilul îmi provoca o durere de cap necruțătoare. În final, abia mai vedeam, dar, când soarele a apărut pe cer, tăblițele erau gata.

- Acum - i-am spus eu cămătarului - spune-mi ce mi-ai promis!

- Ți-ai îndeplinit partea ta din afacere, fiule - îmi spuse el cu blândețe - acum e rândul meu. Îți voi spune tot ceea ce dorești să știi pentru că

îmbătrânesc, iar bătrânilor le place să vorbească. **Iar când tinerii ajung la vârsta când cer sfaturi, ei primesc - o dată cu sfaturile - și înțelepciunea bătrânilor.** Dar tinerii consideră adesea că bătrânii sunt înzestrați cu înțelepciunea zilelor de mult apuse și, de aceea, nu urmează sfaturile primite. Dar nu uita, fiule, că soarele care strălucește astăzi pe cer este același cu cel ce strălucea în ziua în care tatăl meu s-a născut și cu cel ce va străluci atunci când ultimul tău nepot va păși în lumea întunericului! Gândurile tinerilor - continuă el - seamănă cu stelele căzătoare, ce luminează cerul pentru o clipă, dar înțelepciunea bătrâneții seamănă cu stelele de pe cer care luminează mereu la fel și care îi călăuzesc pe marinari în drumurile lor pe mări și oceane. Cu atenție ascultă cuvintele ce ți le voi spune, căci altfel vei pierde al lor înțeles și vei crede că munca ta de-o noapte a fost în zadar!

Apoi îmi aruncă o privire vicleană pe sub sprâncenele sale atât de dese și îmi spuse pe un ton jos, dar puternic:

- Am descoperit drumul spre bogăție atunci când am luat hotărârea ca o parte din tot ceea ce câștigam să fie a mea pentru vecie. Și asta trebuie să faci și tu.

A continuat apoi să mă străpungă cu privirea, dar nu a mai spus nimic.

- Asta e tot? am întrebat.

- **Este suficient ca să preschimbi sufletul unui păstor în sufletul unui cămătar,** îmi răspuse el.

- Dar nu tot ce câștig este al meu? am întrebat iar.

- Nici pe departe, răspuse el. Nu-1 plătești pe cel care îți croiește veșmintele? Nu-1 plătești pe cel care îți face sandalele? Nu plătești bucatele pe care le mănânci? Poți să trăiești în Babilon fără să-ți cheltuiești agoniseala? Care este câștigul pe care l-ai realizat luna trecută? Dar cel de anul trecut? Cât ești de naiv! **Îi plătești pe toți, în afară de tine însuși.** Neghiobule, muncești pentru alții! Nu te deosebești cu nimic de un sclav care muncește pentru resturile de mâncare și hainele ponosite pe care i le aruncă stăpânul. Dacă ai păstra măcar o zecime din tot ce câștigi, cât ai avea în zece ani?

Stăpâneam destul de bine arta cifrelor și a numerelor, așa că i-am răspuns:

- Atât cât câștig într-un an.

- Vorbele tale conțin doar jumătate de adevăr, răspuse el.

Fiecare monedă de aur pe care o păstrezi devine un sclav care lucrează pentru tine. Fiecare monedă de aramă este copilul monedei de aur, ce lucrează și ea pentru tine. Dacă vrei să devii bogat, atunci trebuie să pui deoparte fiecare monedă pe care o câștigi, monede care la un moment dat vor lucra pentru tine, asigurându-ți astfel belșugul pe care îl dorești. Poate crezi că nu te-am plătit destul pentru munca pe care ai depus-o azi-noapte - continuă el -, dar dacă prinzi înțelesul vorbelor mele, vei descoperi că valoarea lor este de mii de ori mai mare. Trebuie să păstrezi mereu o parte din tot ce câștigi. Nu trebuie să fie mai puțin de o zecime, indiferent cât de mic este câștigul tău. Dar poate fi și mai mult, depinde de cât câștigi. Plătește-te pe tine însuși mai întâi! Nu cumpăra veșminte și sandale mai mult decât îți permite punga și ai grijă să-ți rămână bani pentru mâncare, fapte de milostenie și ofrande aduse zeilor! Averea crește - întocmai ca un copac dintr-o sămânță mărunță. Prima monedă de aramă pe care o pui deoparte constituie sămânța din care se va dezvolta copacul averii tale. Cu cât plantezi sămânța mai

repede, cu atât mai repede va crește și copacul. Și cu cât vei avea mai multă grijă de el, punându-i la rădăcină cât mai multe monede de aur și aramă, cu atât te vei înfrupta mai repede din bogățiile pe care ți le oferă.

Apoi, își luă tăblițele și dus a fost.

M-am gândit mult la tot ce îmi spusese și cuvintele lui mi se păreau pline de înțelepciune. Așa că m-am hotărât să-i urmez sfatul. De fiecare dată când eram plătit, luam o monedă de aramă din cele zece pe care le primeam și o ascundeam. Și - deși poate părea ciudat - nu eram mai strâmtorat decât înainte. Nu observam o diferență prea mare între situația mea anterioară și cea prezentă, iar viața mea continua să meargă mai departe fără moneda necheltuită. Am fost adesea ispitit - pe când comoara mea începea să crească - s-o cheltuiesc pe diverse mărfuri rafinate pe care negustorii le vânturau pe sub ochii noștri, mărfuri aduse pe corabii sau pe cămile din ținuturile îndepărtate ale Feniciei. Dar mă opream întotdeauna la timp.

Un an mai târziu, Algamish își făcu din nou apariția în viața mea, spunându-mi:

- Fiule, ți-ai păstrat numai pentru tine o zecime din tot ce-ai câștigat anul trecut?

- Da, învățătorule, am răspuns eu mândru.

- Asta este foarte bine - spuse el radiind de bucurie. Și ce-ai făcut cu această mică avere?

- I-am dat-o lui Azmur, cărămidarul, care mi-a spus că străbate adesea mările și oceanele, iar când va ajunge în portul Feniciei, Tyre, îmi va cumpăra cele mai frumoase bijuterii din ținutul fenicienilor. Când se va întoarce, noi le vom vinde la un preț mai mare și vom împărți câștigul.

- Toți proștii trebuie să învețe, mormăi el în barbă. De ce crezi că un cărămidar cunoaște taina bijuteriilor? Când este vorba despre tainele stelelor de pe cer, îi cer sfatul pitarului? Nu, pe cinstea mea, te duci la astrolog, dacă ai ceva minte în cap. Ți-ai pierdut toată agoniseala, tinere, ți-ai scos copacul averii din rădăcină. Dar nu-i nimic. Plantează altul! Încearcă din nou! Iar data viitoare, **dacă vrei să descoperi taina bijuteriilor, du-te la un negustor de bijuterii!** Dacă vrei să cunoști cât mai multe lucruri despre oi, du-te la un păstor! **Nu te costă nimic să ceri sfaturi, dar ai grijă să le urmezi numai pe cele demne de urmat!** Cel care cere sfaturi referitoare la agoniseala-i unui om care nu are nici o experiență în astfel de probleme, va plăti cu propria-i avuție naivitatea și prostia.

Spunând acestea, se îndepărtă.

Și totul s-a petrecut așa cum a spus el. Căci fenicienii sunt niște mișei. Ei i-au vândut lui Azmur bijuterii din sticlă, ce imitau bine pietrele prețioase, dar erau fără vreo valoare. Dar - așa cum m-a sfătuit Algamish - am continuat să pun deoparte o zecime din ce câștigam, pentru că de-acum acest lucru devenise o obișnuință și nu mai era atât de greu cum fusese la început.

Apoi, după alte douăsprezece luni, Algamish veni în camera scribilor și mă întrebă:

- Ce progrese ai mai făcut de când nu ne-am văzut?

- Am pus mereu deoparte, așa cum mi-ai spus - am răspuns eu -, iar agoniseala mea i-am încredințat-o lui Agger, cel care meșteșugeste scuturi, ca să cumpere bronz, iar el îmi plătește la fiecare patru luni o dobândă.

- Foarte bine. Și ce faci cu dobânda?

- Dau un ospăț mare cu merinde rafinate, cu miere, vin și prăjituri cu mirodenii. Mi-am cumpărat și o tunică stacojie. Iar într-o zi, o să-mi cumpăr și un măgăruș care mă va purta în drumurile mele.

- **Stomacu-ți mistuie roadele agoniselii** - spuse Algamish râzând. Cum te mai aștepți atunci să mai lucreze pentru tine? Și cum crezi că aceste roade ar mai putea da naștere altora, care să robotească și ele pentru tine? **Mai întâi, trebuie să-ți organizezi o armată de sclavi de aur și apoi te poți bucura fără regrete de ospețe-ndestulate.**

Și dispăru din nou, așa cum proceda mereu. Nu l-am mai văzut timp de doi ani, când își făcu din nou apariția în viața mea - la fel de neașteptat ca-ntotdeauna.

Chipul îi era brăzdat de urmele adânci ale timpului, iar ochii săi trădau o oboseală fără margini, căci era acum un om foarte bătrân.

- Arkad - îmi spuse el - ai reușit să strângi averea pe care o visai?

- Nu este nici pe departe cea pe care o visez - am răspuns eu -, dar am reușit să strâng ceva, iar truda mea începe să dea roade.

- Și mai urmezi sfaturile cărămidarilor?

- Sfaturile lor sunt foarte bune când este vorba de cărămizi, am răspuns eu.

- Arkad - spuse el - ți-ai învățat bine lecțiile. **Mai întâi, ai învățat să te mulțumești cu mai puțin decât câștigi.** Apoi, **ai învățat să ceri sfaturi numai de la oameni învățați, oameni cu multă experiență.** Și, în cele din urmă, **ai învățat să pui aurul la treabă, să-l faci să lucreze pentru tine. Ai învățat cum să faci rost de bani, cum să-i păstrezi și cum să-i folosești.** De aceea, te consider omul cel mai potrivit pentru o misiune ce presupune mai multă responsabilitate. Eu am început să îmbătrânesc. Fiii mei nu se gândesc la altceva decât cum să-mi cheltuiască averea, nicidecum s-o înmulțească. Interesele mele sunt mari, dar mi-e teamă că nu mă mai pot ocupa de ele. Dacă vrei să mergi la Nippur și să ai grijă de pământurile pe care le stăpânesc acolo, te voi face partenerul meu și îmi voi împărți averea cu tine.

Așa am ajuns la Nippur și am preluat controlul asupra posesiunilor sale de acolo, posesiuni care erau destul de întinse. Și pentru ca eram mânat de o ambiție extraordinară, dar și pentru că stăpâneam **cele trei legi (notă Allain: câștigarea aurului, protejarea acestuia de la pierdere și risipă, și înmulțirea lui)** care îți asigură strângerea și păstrarea unei averi uriașe, am reușit să sporesc valoarea proprietăților sale. Și așa, averea mea începu să crească, iar când spiritul lui Algamish își luă zborul spre tărâmul întunericului, mi-a revenit și mie o parte din bogăția sa, așa cum stabilise prin lege.

Așa grăi Arkad, iar, după ce își încheie povestirea, unul dintre prietenii săi spuse:

- Te poți considera un om norocos pentru că Algamish s-a hotărât să-și împartă averea cu tine.

- Am fost norocos doar pentru că m-am lăsat dominat de dorința de a prospera - și asta cu mult timp înainte de a-l cunoaște. Oare n-am dovedit timp de patru ani o voință de fier atunci când am luptat din răsuputeri să pun deoparte o zecime din tot ce câștigam? Oare puteți spune că un pescar este norocos pentru că reușește să prindă pește, când el studiază de ani de zile obiceiurile peștilor și știe când să arunce năvodul? Oportunitatea este o zeiță mândră, ce nu-și irosește timpul cu cei care nu sunt pregătiți s-o

întâmpine.

- Trebuie să recunoaștem că ai dat dovadă de o voință extraordinară de a merge mai departe în anul acela în care ți-ai pierdut toată agoniseala. Acesta este un aspect prin care te deosebești de noi toți, spuse un alt prieten.

- O voință extraordinară! răspunse Arkad. Ce prostie! Credeți că voința este cea care îi conferă omului puterea de a ridica o greutate pe care o cămilă nu o poate căra sau de a transporta o încărcătură pe care nici boii nu o pot urni din loc? **Voința reprezintă scopul ferm pe care ți l-ai stabilit în viață și pe care vrei să-1 vezi îndeplinit.** Dacă îmi stabilesc un țel, fie el și neînsemnat, fac tot ce-mi stă în putință să-1 realizez. Cum aș mai avea altfel încredere în mine că pot să realizez lucruri cu adevărat importante? Dacă îmi spun: „Trebuie, timp de o sută de zile, pe când traversez podul ce duce spre oraș, să arunc câte o pietricică în râu”, atunci asta fac. Dacă în cea de a șaptea zi traversez podul și nu arunc pietricica în râu, nu-mi spun: „Voi arunca mâine două pietricele”, ci mă întorc din drum și-mi duc promisiunea la bun sfârșit. Iar în cea de-a douăzecea zi, nu-mi spun: „Arkad, este inutil ce faci tu. La ce-ți folosește să arunci în fiecare zi câte o pietricică în râu? De ce nu arunci un pumn plin și termini povestea?” Nu, nu spun toate acestea și nici nu le fac. **Când îmi stabilesc un țel, îl duc la bun sfârșit. De aceea, am grijă să nu-mi stabilesc țeluri greu de împlinit, pentru că iubesc timpul liber.**

Apoi, un alt prieten luă cuvântul și spuse:

- Dacă tot ceea ce spui tu este adevărat și simplu, după cum încerci să ne convingi, dacă toți oamenii ar avea succes, atunci nu s-ar mai putea bucura cu toții de o avere prea mare, căci nu le-ar ajunge tuturor.

- Averea crește oriunde oamenii își descătușează izvoarele de energie, răspunse Arkad. Dacă un om bogat își construiește un palat nou, aurul pe care îl cheltuiește este oare irosit în zadar? Nicidecum. Căci muncitorii se bucură de el, artistul se bucură de el, cum se bucură și cărămidarul. Și toți cei care participă la construirea palatului se bucură de aurul cheltuit. Iar când palatul este terminat, oare valoarea lui nu acoperă toate cheltuielile? Iar terenul pe care este construit nu valorează mai mult tocmai datorită prezenței palatului acolo? Și același lucru nu este oare valabil și pentru terenurile învecinate? Bogăția poate crește într-un mod miraculos. Nimeni nu-i poate măsura limitele. Oare nu fenicienii sunt cei care au construit orașe mărețe pe coaste pustii datorită averilor pe care le adunau făcând comerț pe mare?

- Atunci, ce ne sfătuiești să facem ca să ne îmbogățim? întrebă un alt prieten. Anii trec, noi nu mai suntem tineri și nu avem nimic pus deoparte.

- Vă sfătuiesc să urmați învățăturile lui Algamish și să vă spuneți: **„Trebuie să păstrez o parte din tot ce câștig.” Spuneți asta în fiecare dimineață când vă treziți! Spuneți-o la miezul zilei! Spuneți-o și noaptea! Spuneți-o în fiecare clipă din viața voastră până când cuvintele vi se întipăresc în memorie ca niște litere de foc.** Lăsați-vă dominați de puterea cuvintelor! Sorbiți-le și îmbătați-vă cugetul cu ele! Apoi, începeți să puneți deoparte atât cât vi se pare înțelept, dar să nu fie mai puțin de o zecime din câștigul vostru! Renunțați la alte cheltuieli dacă este necesar! Dar puneți mereu deoparte suma stabilită! Veți descoperi în curând ce sentiment extraordinar vă creează o comoară de care numai voi aveți dreptul să beneficiați. Și cu cât crește mai mult, cu atât veți

dori să puneți și mai mult deoparte. Vă veți simți învăluți de o bucurie extraordinară de a trăi. Veți dori să câștigați din ce în ce mai mult. Dar pentru asta **trebuie să învățați să vă puneți averea la treabă - să lucreze în favoarea voastră. Transformați-o într-un sclav a cărui singură menire este să lucreze pentru voi!** Apoi, copiii acestui sclav, dar și copiii copiilor lui vor lucra și ei pentru voi. Descoperiți izvorul de aur ce vă va asigura viitorul! Uitați-vă la bătrânii noștri și gândiți-vă că nu peste mult timp veți ajunge ca ei! De aceea, **trebuie să vă investiți comoara cu foarte multă grijă ca să n-o pierdeți.** Câștigurile mari pe care ni le oferă cămătarii nu sunt altceva decât niște sirene înșelătoare ce ne ademenesc cu glasurile lor încântătoare în ținuturile pierzaniei și ale lacrimilor încărcate de regrete. Trebuie, de asemenea, să vă asigurați familia în cazul în care zeii vă cheamă în regatul lor. Pentru acest scop, puteți face întotdeauna provizii, punând deoparte - la intervale regulate - mici sume de bani. În acest fel, omul prevăzător se asigură că familia sa va dispune în final de o sumă mare, necesară în cazul dispariției lui. **Cereți mereu sfaturile unor oameni înțelepți, al căror obiect de activitate sunt banii!** Ei vă vor ajuta să nu cădeți în aceeași capcană în care am căzut eu atunci când i-am încredințat banii lui Azmur, cărămidarul. Un câștig mic, dar sigur, este de preferat unui risc inutil. **Bucurați-vă de viață cât puteți de mult!** Nu încercați să exagerați punând deoparte mai mult decât vă puteți permite! Dacă nu puteți pune deoparte mai mult de o zecime din ce câștigați, atunci trebuie să vă mulțumiți cu atât și să vă bucurați de viață cât mai mult posibil. Trăiți în funcție de izvorul vostru de aur, fără să exagerați cheltuind, dar nici să vă fie teamă să cheltuiți! Viața este frumoasă și bogată atunci când te bucuri de lucrurile valoroase pe care ți le oferă.

Prietenii îi mulțumiră pentru sfaturile primite și porniră spre casele lor. Unii dintre ei erau tăcuți, pentru că nu înțeleseseră nimic din cuvintele pline de înțelepciune ale lui Arkad. Alții erau batjocoritori la adresa prietenului lor, considerând că un om atât de bogat cum era Arkad ar fi trebuit să-și împartă averea cu vechii săi prieteni, mai puțin norocoși decât el. Dar câțiva dintre ei purtau în priviri o lumină nouă. Ei înțelegeau că motivul pentru care Algamish revenise de câteva ori în camera scribilor îl constituia dorința lui de a vedea cum reușește un om să ajungă la lumină, după ce petrecuse timp îndelungat cufundat în beznă. Când a ajuns la lumină, a descoperit că zeii îi rezervaseră un loc printre cei aleși, un loc pe care nu-l putea ocupa dacă nu era bine pregătit.

Acești prieteni au luat hotărârea ca în următorii ani să-l viziteze cât mai des pe Arkad, care îi primea cu brațele deschise. Le oferea cu generozitate sfaturi și învățături pline de înțelepciune, așa cum procedea întotdeauna oamenii cu o vastă experiență de viață. Și i-a ajutat în cele din urmă să-și investească economiile cât mai bine cu putință, în așa fel încât să obțină de pe urma lor o dobândă frumoasă și sigură. Pe de altă parte, aceste investiții nu presupuneau factori de risc și nici nu exista pericolul ca ele să nu ofere investitorilor dividendele aferente.

Momentul care a marcat o cotitură importantă în viața acestor oameni a fost cel în care au priceput adevărul cuvintelor lui Arkad, adevăr pe care Algamish i-l transmisese lui, iar el - la rândul lui - l-a împărtășit prietenilor.

Trebuie să păstrați o parte din tot ceea ce câștigați

III. Cele șapte leacuri împotriva sărăciei

Gloria Babilonului dăinuie până în ziua de astăzi. Renumele său de cel mai bogat oraș al lumii, scăldat în comori nemaivăzute, a străbătut secole de-a rândul, ajungând până la noi.

Dar nu a fost mereu așa. Bogățiile Babilonului sunt rezultatul înțelepciunii poporului său, care a înțeles că primul pas pe care trebuie să-l facă pentru a deveni un popor bogat este să învețe tainele îmbogățirii.

Când bunul rege, Sargon, s-a întors în Babilon după ce și-a înfrânt dușmanii, pe elamiți (n.tr.: locuitorii vechiului Elam), el a descoperit că se confrunta cu o situație extrem de gravă. Cancelarul curții îi oferi regelui următoarele explicații:

- După mulți ani în care orașul nostru a cunoscut o înflorire extraordinară datorită canalelor de irigație și templelor mărețe închinat zeilor, acum - pentru că aceste lucrări sunt terminate - se pare că oamenii nu mai pot să se întrețină. Muncitorii nu mai au de lucru. Negustorii nu-și mai vând mărfurile. Țăranii nu-și mai pot vinde produsele. Iar oamenii nu mai au aur ca să-și cumpere mâncare.

- Dar ce-au făcut cu aurul pe care l-am cheltuit pentru realizarea acestor îmbunătățiri masive ale orașului? Întrebă regele.

- Mă tem că a ajuns în mâinile celor câțiva bogătași care stăpânesc orașul nostru, răspunse cancelarul. S-a scurs printre degetele oamenilor noștri cu rapiditatea cu care se scurge laptele de capră prin strecurătoare. Acum - pentru că izvorul de aur a secat - poporul nostru a descoperit că și agoniseala lui s-a dus pe apa sâmbetei.

Regele deveni gânditor timp de câteva minute. Apoi, întrebă:

- Dar de ce au reușit doar câțiva oameni să pună mâna pe tot aurul nostru?

- Pentru că au știut cum să procedeze, răspunse cancelarul. Nu poți condamna pe cineva pentru succesul pe care îl are doar pentru că a știut cum să-l obțină. Și nici nu poți - prin puterea pe care o ai - să-i iei unui om averea ce-i aparține de drept și s-o dai unui om nevolnic.

- Dar de ce, întrebă regele, nu învață toți oamenii cum să strângă aur ca să devină și ei la fel de bogați și prosperi?

- Este un lucru posibil, excelența voastră. Dar cine să-i învețe? Cu siguranță, nu preoții, pentru că ei nu știu nimic despre tainele îmbogățirii.

- Dar cine știe cel mai bine cum te poți îmbogăți, cancelare? Întrebă regele.

- Răspunsul îl găsim chiar în întrebare, maiestate. Cine a strâns cea mai mare avere din Babilon?

- Bine spus, înțeleptule. Arkad - el este cel mai bogat om din Babilon. Să se înfățișeze mâine înaintea mea!

A doua zi, așa cum poruncise regele, Arkad își făcu apariția la curte

cu o înfățișare demnă, dar veselă, în ciuda vârstei lui înaintate.

- Arkad, îi spuse regele, este adevărat că tu ești cel mai bogat om din Babilon?

- Așa se spune, maiestate, și nimeni nu pare să infirme acest zvon.

- Și cum ai devenit atât de bogat?

- **Am știut cum să profit de toate oportunitățile ce mi s-au ivit în cale, oportunități de care ar fi trebuit să profite toți cetățenii din orașul nostru.**

- **Dar cu ce ai început?**

- **Cu dorința mea nemărginită de a mă îmbogăți. Cu nimic altceva.**

- Arkad, continuă regele, orașul nostru se află într-o situație complet nefericită datorită faptului că doar câțiva oameni cunosc tainele îmbogățirii și se folosesc de ele pentru a monopoliza întreaga noastră avere, în timp ce poporul nostru nu are nici cea mai vagă idee cum să-și păstreze agoniseala de-o viață. Dorința mea este ca Babilonul să devină cel mai bogat oraș din lume. De aceea, trebuie să fie un oraș cu oameni bogați. Și pentru asta, trebuie să-i învățăm pe oameni cum se pot îmbogăți. Spune-mi, Arkad, care sunt tainele îmbogățirii? Ni le poți dezvălui?

- Este un proces cât se poate de practic, maiestate. Ce știe un singur om pot învăța și alții.

- Arkad, rostești exact cuvintele pe care doream să le aud, spuse regele radiind de bucurie. Ni te alături în această cauză nobilă? Vrei să-ți împărtășești cunoștințele unui grup de profesori, care - la rândul lor - le vor împărtăși altora până când vor ajunge la urechile fiecărui supus din regatul meu?

Arkad făcu o plecăciune și spuse:

- Eu nu sunt decât un servitor umil care se pleacă în fața ordinelor maiestății voastre. Ofer cu bucurie toate cunoștințele pe care le dețin pentru iluminarea confrăților mei și cinstirea regelui meu. Nu trebuie decât să-i spuneți cancelarului să-mi aranjeze o clasă cu o sută de oameni, iar eu îi voi învăța cele șapte leacuri împotriva sărăciei, leacuri care mi-au umplut pungă - o pungă ce era cândva mereu goală.

Două săptămâni mai târziu, urmând ordinele regelui, cei o sută de oameni aleși s-au adunat în sala cea mare a Templului învățaturii și s-au așezat - fiecare în parte - pe niște cercuri colorate, formând un semicerc. Arkad se așeză și el pe un taburet, sorbind cu nesaț parfumul plăcut și ciudat al unei lămpi sacre, ce se afla lângă el.

- Iată-1 pe cel mai bogat om din Babilon! îi șopti un elev vecinului său în timp ce Arkad se ridică în picioare. Nu e decât un om - ca noi toți, de altfel.

- Pentru că nu sunt decât un slujitor credincios al marelui nostru rege, începu Arkad, mă aflu aici din dorința de a-1 servi. Pentru că am fost și eu cândva un tânăr sărac, ce-și dorea să aibă cât mai mult aur cu putință și pentru că am învățat cum să-1 obțin, el m-a rugat să vă împărtășesc și vouă cunoștințele mele. Mi-am clădit averea în cel mai umil mod posibil. Primul depozit al averii mele a fost o pungă ponosită. Cât îi uram goliciunea inutilă! O doream dolidora de monede de aur, care să-mi zornăie vesele la cingătoare. Acesta a fost motivul pentru care am început să caut leacuri împotriva sărăciei. Și am descoperit șapte leacuri. Vouă, celor prezenți aici, vă voi explica aceste șapte leacuri împotriva sărăciei leacuri pe care le recomand tuturor celor care doresc să devină stăpânii aurului. În fiecare zi, timp de șapte zile, vă voi dezvălui câte unul dintre aceste șapte leacuri. Nu

trebuie decât să ascultați cu atenție tot ce vă voi spune. Apoi, vom discuta totul împreună, dar puteți s-o faceți și între voi. Învățați-vă lecțiile cu sârguință, căci ele vă vor sădi în pungă sămânța averii! Mai întâi, trebuie să vă clădiți propria voastră avere. Atunci și numai atunci veți fi considerați niște oameni destoinici și veți putea împărtăși aceste învățături confrăților voștri. Voi alege modalități cât mai simple cu putință pentru a vă învăța cum să vă umpleți pungile cu aur. Aceasta este prima treaptă ce duce spre templul bogăției, dar nimeni nu poate să urce dacă nu-și pune piciorul, cu fermitate, pe această primă treaptă. Și acum să vorbim despre primul leac!

Primul leac

Începeți să vă umpleți pungă cu aur!

Arkad se adresa apoi unui bărbat care stătea gânditor în al doilea rând.

- Prietene, care ți-e meseria?

- Eu sunt scrib, răspuse bărbatul, și scriu pe tăblițe de argilă.

- Ca scrib mi-am câștigat primele monede de aramă. Așa că și tu ai șansa de a-ți clădi o avere colosală.

I se adresa apoi unui bărbat rumen la față.

- Te rog să ne spui cum îți câștigi pâinea.

- Eu sunt măcelar, răspuse bărbatul. Cumpăr caprele pe care le cresc țărani, le tai și vând carnea gospodinelor, iar pieile ajung la cei care ne confecționează sandalele.

- Pentru că și tu muncești și ai un câștig de pe urma muncii tale, ai toate șansele să obții succesul pe care l-am obținut eu.

Și așa, Arkad află cum își câștiga existența fiecare elev al său. După ce își epuiza întrebările legate de acest subiect, spuse:

- Vedeți, așadar, elevii mei, că există multe meserii care vă permit să câștigați bani. Fiecare dintre aceste meșteșuguri este un izvor de aur, din care trebuie să vă rezervați o anumită sumă numai pentru voi. Așadar, o parte mai mică sau mai mare din acest izvor - în funcție de posibilitățile voastre - vă ajunge în pungă. Nu-i așa?

Elevii săi dădură din cap în semn că da.

- Atunci, continuă Arkad, dacă fiecare dintre voi vrea să-și clădească o avere solidă, nu este oare înțelept să pornească de la această sumă pe care stabilește s-o pună deoparte?

Ei îl încuviințară din nou.

Apoi, Arkad se întoarse spre un bărbat cu o înfățișare umilă, care spusese că își câștiga existența vânzând ouă.

- Dacă în fiecare dimineață pui într-un coș 10 ouă și iei din el în fiecare seară câte 9 ouă, ce se întâmplă în final?

- Coșul va deveni cu timpul neîncăpător.

- De ce?

- Pentru că, în fiecare zi, pun cu un ou mai mult decât iau. Arkad se întoarse spre clasă și întrebă zâmbind:

- Există cineva de aici care are într-adevăr punga goală? Elevii săi se amuzară copios de gluma lui Arkad și începură să-și vânture pungile prin clasă.

- Bine, continuă el, acum am să vă spun care este primul leac împotriva sărăciei. Trebuie să faceți exact ceea ce i-am sugerat vânzătorului de ouă.

Din fiecare zece monede pe care le puneți în pungă, nu trebuie să scoateți mai mult de nouă. Punga voastră va începe astfel să se îngrașe, iar greutatea ei vă va provoca o plăcere deosebită și sufletul vi se va umple de satisfacție. Nu luați în derâdere ce vă spun doar pentru că vi se pare extraordinar de simplu! **Adevărul este întotdeauna simplu.** V-am promis că vă voi spune cum mi-am clădit averea. Așa am început și eu - cu o pungă goală, pe care o blestemam pentru că nu-mi împlinea dorințele. Dar am început apoi să scot din ea doar nouă monede din cele zece pe care le depuneam acolo, iar punga mea a început astfel să se îngrașe. Și așa se va întâmpla și cu pungile voastre. Am să vă dezvălui acum un adevăr ciudat, pe care nu vi-l pot însă explica. Când am început să pun mai multe monede deoparte, trebuie să mărturisesc că nu le-am simțit lipsa. Am reușit să mă descurc ca și până atunci, fără să fiu deloc strâmtorat. Și apoi, monedele parcă găseau singure drumul spre punga mea. **Cu siguranță că zeii au dat o lege prin care aurul își găsește mult mai ușor drumul spre cel care își păstrează cu fidelitate o anumită parte din câștig. Și reciproca este valabilă - aurul îl evită pe cel a cărui pungă este mereu goală. De ce v-ați bucura mai mult? De micile plăceri ale vieții, cum ar fi o bijuterie, un veșmânt rafinat, podoabe scumpe, bucate alese - lucruri care se duc adesea pe apa sâmbetei? Sau v-ați bucura de lucrurile cu adevărat practice, cum sunt aurul, pământurile, cirezile, marfa pentru negoț sau investițiile care vă aduc un venit permanent? Monedele pe care le luați din pungă vă oferă lucrurile din prima categorie. Monedele pe care le lăsați în pungă vă oferă lucrurile din cea de-a doua. Acesta este, dragii mei elevi, primul leac pe care l-am descoperit împotriva sărăciei: „Din cele zece monede pe care le pun deoparte, cheltuiesc doar nouă”.** Discutați pe larg despre acest subiect, iar dacă cineva consideră că nu este adevărat, vom dezbate obiecțiile mâine, la următoarea noastră întâlnire.

Al doilea leac

Controlați-vă cheltuielile!

- Unii dintre voi, dragii mei elevi, m-ați întrebat următorul lucru: „Cum poți păstra o zecime din tot ce câștigi, când câștigul în sine nu-ți ajunge nici măcar pentru cheltuielile vitale?”

Așa își începu Arkad pledoaria în cea de a doua zi de curs.

- Câți dintre voi aveau ieri punga goală?

- Toți, răspunseră elevii într-un glas.

- Cu toate acestea, nu toți câștigați la fel. Unii câștigă mai mult decât alții. Unii au familii mai numeroase pe care trebuie să le întrețină. Cu toate acestea, pungile voastre erau la fel de goale. Și acum am să vă spun un adevăr cu totul neobișnuit: **lucrurile pe care noi le numim „cheltuieli vitale” ajung întotdeauna să ne egaleze câștigul - dacă nu luăm măsurile necesare. Nu trebuie să confundați cheltuielile vitale cu dorințele voastre.** Nutrim cu toții dorințe pe care agoniseala noastră nu le poate satisface, astfel încât aceasta se duce adesea pe apa sâmbetei. De aceea, trebuie să vă stăviliți multe dorințe complet inutile. Toți oamenii sunt copleșiți de dorințe pe care nu le pot împlini. Doar pentru că sunt un om bogat, credeți că îmi satisfac fiecare dorință care îmi trece prin minte? Este o idee complet falsă. Timpul meu are și el niște limite, ca și puterea sau distanța pe care o pot străbate peste mări și țări. De asemenea, există anumite restricții și în ceea ce privește bucatele pe

care le mănânc. **Până și savoarea vieții are și ea limitele ei. Așa cum buruienile cresc pe orice teren lăsat în paragină, tot așa dorințele prind rădăcini în sufletul oamenilor ori de câte ori există speranța ca ele să fie împlinite.** Dorințele noastre sunt nelimitate, dar cele pe care trebuie într-adevăr să le realizăm sunt foarte puține. Analizați-vă cu atenție modul de viață! Căci acolo veți găsi anumite cheltuieli ce pot fi reduse sau eliminate definitiv, învățați să apreciați fiecare monedă pe care o cheltuiți! De aceea, alegeți cu grijă lucrurile pe care doriți să le cumpărați! Trițați-le pe cele care sunt realmente necesare și mai adăugați-le pe listă pe cele pe care le puteți achiziționa cu ajutorul celor nouă monede puse la bătaie! Tăiați-le pe restul și considerați-le doar niște dorințe inutile, cărora nu merită să le mai acordați atenție! Realizați-vă apoi cheltuielile necesare! **Nu trebuie să vă atingeți însă de monedele care vă îngrașă punga. Aceasta trebuie să fie cea mai mare dorință a voastră - de a vă limita cheltuielile la posibilitățile pe care le aveți, fără să puneți la bătaie micuța comoară din pungă. Căci ea vă va umple - puțin câte puțin - punga ce acum vă este goală.**

La aceste cuvinte, unul dintre elevi, ce purta un veșmânt cu nuanțe de roșu și auriu, se ridică în picioare și spuse:

- Eu sunt un om liber. Cred că este dreptul meu să mă bucur de plăcerile pe care mi le oferă viața. De aceea, nu sunt deloc de acord cu ideea sclavagistă de a-mi conduce viața în funcție de o sumă fixă de bani. Cred că această sumă fixă n-ar face decât să mă priveze de nenumărate plăceri ale vieții și să mă transforme într-un catâr copleșit de povara pe care trebuie s-o care în spate.

- Dar cine crezi, prietene, că ar trebui să-ți fixeze suma de bani pe care s-o cheltuiești? îl întrebă Arkad.

- Eu singur, răspunse protestatarul.

- În acest caz, tu crezi că un catâr care își duce povara în spinare ar alege bijuterii, covoare sau pepite de aur? Nicidecum. Povara sa ar consta din fân, grâne și apă - lucruri necesare călătoriei prin deșert. Menirea unei sume fixe pe care o puteți cheltui este aceea de a vă ajuta să vă ghiftuiți punga și să vă împliniți dorințele vitale, dar și pe cele mai puțin importante - atât cât se poate. Așa cum o rază de lumină vă arată drumul pe care trebuie să-l urmați într-o peșteră întunecoasă, tot așa această sumă fixă de bani vă arată care sunt cheltuielile vitale și care sunt cele inutile, ajutându-vă să le controlați și să le eliminați din viața voastră pe cele din cea de a doua categorie. Acesta este cel de-al doilea leac împotriva sărăciei. Stabiliți-vă o sumă fixă de bani cu ajutorul căreia să vă realizați cheltuielile vitale, să vă împliniți anumite dorințe sufletești și să vă bucurați de unele plăceri ale vieții - toate acestea însă fără să cheltuiți ceva din comoara pusă deoparte!

Al treilea leac

Înmulțiți-vă aurul pus deoparte!

- Priviți cum punga voastră se îngrașă! V-ați obișnuit deja să puneți deoparte o zecime din ce câștigați. V-ați obișnuit să vă controlați cheltuielile ca să vă protejați comoara. Mai departe, trebuie să

descoperiți modalități prin care să vă puneți comoara la treabă pentru a deveni din ce în ce mai mare. Aurul care stă degeaba într-o pungă oferă doar o plăcere de moment, căci el nu produce nimic. Aurul pe care îl păstrăm din câștigul nostru este doar primul pas din procesul de clădire a unei averi colosale. Profitul pe care îl vom obține de pe urma lui este cel care ne va consolida averea.

Așa își începu Arkad lecția în cea de a treia zi de curs.

- Cum putem, așadar, să punem aurul să muncească pentru noi? Prima mea investiție s-a dovedit una complet nefericită, căci am pierdut tot ce aveam. Vă voi relata mai târziu întreaga poveste. Prima mea investiție profitabilă a fost un împrumut pe care i l-am acordat lui Aggar, omul care confecționa scuturi. El cumpăra o dată pe an foarte mult bronz, material vital pentru îndeletnicirea sa, ce îi era adus de peste mări și țări. Pentru că nu avea destul capital ca să-i plătească pe negustori, împrumuta anumite sume de bani de la cei care se puteau dispensa de ele. Era un om cinstit, căci - după ce-și vindea scuturile - returna împrumutul la timp, la care se adăuga și o dobândă generoasă. **De fiecare dată când îl împrumutam, îi împrumutam și dobânda pe care mi-o plătise. Astfel, creștea nu numai capitalul meu, dar și câștigul pe care îl obțineam de pe urma acestui capital.** Eram copleșit de un sentiment extraordinar de fericire ori de câte ori sumele împrumutate se întorceau în punga mea. Trebuie să știți, dragii mei elevi, că **averea unui om nu o constituie monedele pe care le poartă cu el în pungă, ci venitul pe care îl clădește, izvorul de aur care se întoarce în permanență în punga lui și o menține dolidora de gologani.** Aceasta este dorința tuturor oamenilor din lume și aceasta este și dorința voastră - sa stăpâniți un izvor de aur care nu seacă niciodată, indiferent dacă lucrați sau călătoriți. Eu am găsit acest izvor. Și este atât de mare încât mi se spune că sunt cel mai bogat om din lume. Împrumuturile pe care i le-am acordat lui Aggar au fost primii pași pe care i-am învățat în domeniul investițiilor profitabile. Apoi, pentru că această experiență mi-a dăruit foarte multă înțelepciune, mi-am extins împrumuturile și investițiile o dată cu creșterea capitalului meu. Provenind doar din câteva surse la început, surse care mai târziu s-au înmulțit, mi-am clădit un izvor nesecat de aur, pe care însă îl administrez cu foarte multă înțelepciune. Iată, așadar, cum, dintr-un câștig umil, mi-am creat o armată de sclavi de aur, care lucrează numai pentru mine și care îmi sporesc și mai mult profitul. Ei au muncit pentru mine, așa cum au făcut-o și copiii copiilor lor, până când efortul lor a dat roade, aducându-mi un venit imens. Când știi cum să-1 investești, aurul crește extraordinar de mult, așa cum vom vedea și din exemplul următor: când s-a născut primul băiat al unui țăran, acesta a dat zece monede de argint unui cămătar, rugându-l să le păstreze până când fiul lui avea să împlinească douăzeci de ani. Cămătarul i-a îndeplinit rugămintea, stabilind împreună cu țăranul nostru ca dobânda să fie o pătrime din valoarea celor zece monede de argint, dobândă ce urma să fie depusă peste primul depozit o dată la patru ani. Când băiatul împlini douăzeci de ani, țăranul se duse din nou la cămătar pentru a-l întreba de soarta banilor săi. Cămătarul îi spuse că - deoarece sumei inițiale i se adăugase și dobânda cumulată - cele zece monede de argint se transformaseră în treizeci. Țăranul era extrem de încântat și - pentru că fiul său nu avea nevoie de bani - îi lăsă în continuare în grija cămătarului. Când fiul împlini cincizeci de ani (tatăl pășise deja în lumea

spiritelor), cămătarul îi plăti fiului o sută șazeci și șapte de monede de argint. Căci, în decurs de cincizeci de ani, valoarea investiției crescuse de aproape șaptesprezece ori. **Acesta este cel de al treilea leac împotriva sărăciei: trebuie să puneți la treabă fiecare monedă în așa fel încât aceasta să se înmulțească precum turmele de pe câmpii, pentru ca voi să vă puteți bucura de izvorul nesecat de aur.**

Al patrulea leac

Aveți grijă să nu vă pierdeți comorile!

- Zeița nenorocirilor iubește tot ce este strălucitor sub soare. De aceea, aurul trebuie păzit cu strășnicie ca să nu-1 pierdeți. Noi trebuie în primul rând să învățăm cum să ne păzim sumele mici de bani pe care le câștigăm înainte ca zeii să ne încredințeze sume mult mai mari.

Acestea au fost cuvintele pe care le rosti Arkad la începutul celei de a patra lecții despre tainele îmbogățirii.

- Fiecare om care deține o anumită cantitate de aur este tentat să profite de orice ocazie pe care o consideră avantajoasă pentru sporirea averii sale și investește în toate proiectele așa-zis profitabile. Adesea, cei care ne atrag în astfel de proiecte sunt prietenii și rudele noastre. Principiul de bază al investițiilor îl constituie însă asigurarea micii noastre averi cu care pornim la drum. Este oare un lucru înțelept să te lași atras de un câștig mare când există pericolul să pierzi această avere - indiferent cât de mică este ea? Eu spun că nu. Pedepsa pe care o veți suferi va fi pierderea ei. Studiați terenul cu foarte multă grijă înainte de a vă despărți de această mică avere! Nu vă lăsați amăgiți de dorințele voastre romantice de a câștiga o avere imensă într-un timp foarte scurt! Înainte de a vă încredința banii unei anumite persoane, asigurați-vă mai întâi că este o persoană demnă de încredere, care poate să vi-i returneze la data stabilită, convingându-vă astfel că nu faceți din comoara voastră, adunată cu atâta trudă, un cadou pentru persoana respectivă, înainte de a vă arunca banii într-o investiție, analizați cu atenție pericolele care s-ar putea s-o însoțească! Prima investiție pe care am făcut-o la începutul carierei mele s-a dovedit o tragedie. Mi-am încredințat tot câștigul unui an întreg în mâinile lui Azmur, cărămidarul, ce călătorea peste mări și țări și care mi-a promis că îmi va aduce bijuterii rare din ținutul fenicienilor. La întoarcerea lui, aveam să le vindem și să împărțim profitul. Dar fenicienii sunt niște maeștri în arta înșelătoriei, astfel că i-au vândut numai bijuterii false, fabricate din sticlă. Comoara mea era astfel definitiv pierdută. Experiența pe care o am astăzi îmi demonstrează cât am fost de prost atunci când mi-am încredințat comoara unui cărămidar ce nu avea nici cele mai vagi cunoștințe în domeniul pietrelor prețioase. De aceea, vă ofer acum sfaturi din proprie experiență: **nu fiți prea încrezători în înțelepciunea voastră atunci când doriți să faceți investiții, căci s-ar putea să va pierdeți întreaga agoniseală! Este mult mai bine să le cereți sfatul celor care lucrează de mult timp cu bani și știu cum să obțină profit de pe urma lor. Nu vă costă nimic să cereți aceste sfaturi, însă valoarea lor se va dovedi inestimabilă, căci vă vor scuti de o suferință inutilă, provocată de pierderea agoniseții voastre.** Acesta este cel de-al patrulea leac

împotriva sărăciei, un leac de o importanță covârșitoare, ce împiedică golirea pungii voastre o dată ce a devenit doldora de gologani de aur. Păziți-vă cu grijă comoara, făcând numai investițiile care nu o pun sub nici o formă în pericol, dar de pe urma cărora puteți obține un câștig frumos!

Cereți sfaturi numai oamenilor cu experiență în domeniul banilor, ce vă vor apăra comoara de investiții periculoase!

Al cincilea leac

Transformați-vă căminul într-o investiție profitabilă!

- Dacă un om consideră că poate să trăiască și să se bucure de viață cu doar nouă monede din câștigul său, și dacă poate să realizeze cu una dintre aceste monede o investiție profitabilă, fără să-si pună în pericol bunăstarea, cu atât mai repede își va clădi comoara.

Așa le vorbi Arkad elevilor săi în cea de a cincea zi de curs.

- Prea mulți oameni din Babilon își cresc familiile în locuințe necorespunzătoare. Ei plătesc proprietarilor exigenți chirii extrem de mari pentru niște cămăruțe insalubre, în care soțiile nu au loc să crească nici măcar o floare ce le-ar mai înveseli sufletul, iar copiii nu au loc de joacă decât pe străduțele murdare. Nici o familie nu se poate bucura de viață dacă nu are o grădină unde copiii se pot juca în voie, iar soțiile pot crește nu numai flori, dar și ierburi hrănitoare pentru oameni. Cea mai mare plăcere a vieții unui om este să mănânce smochine din smochinii săi și struguri din vița sa. Pentru căminul său și pentru locul ce-i provoacă atâta bucurie, dar și o mândrie fără margini, el își dăruiește întreaga ființă. De aceea, vă recomand să deveniți stăpânii acoperișului ce vă adăpostește pe voi și familiile voastre. Și oricine poate să aibă căsuța lui, nu este așa? Oare regele nostru - în marea sa înțelepciune - nu a mărit zidurile Babilonului, astfel încât există acum foarte mult pământ nefolosit ce poate fi cumpărat la prețuri rezonabile? Și trebuie să mai știți, dragii mei elevi, că dorințele celor care vor să-și întemeieze o familie pot fi cu ușurință îndeplinite cu ajutorul cămătarilor. Aceștia sunt dornici să vă împrumute sumele solicitate pentru a vă plăti cărămidarii și constructorii dacă le dovediți că le puteți returna împrumutul. Apoi, după construirea casei, îi puteți plăti cămătarului suma împrumutată cu aceeași regularitate cu care vă plăteți chiria, în câțiva ani, împrumutul va fi achitat. Atunci, veți simți cu adevărat ce înseamnă să fiți stăpânul unei proprietăți valoroase, cu atât mai mult cu cât nu veți mai avea nici o datorie de plătit cu excepția taxelor impuse de rege. Apoi, soțiile voastre se vor putea duce adesea la râu pentru a vă spăla hainele și vor putea aduce de fiecare dată câte un burduf plin de apă ca să ude florile și plantele din grădină. De aceea, omul care deține propria sa casă este un om binecuvântat de zei, căci astfel el își reduce considerabil cheltuielile de trai, având așadar posibilitatea să-și împlinească dorințele și să se bucure cât mai mult de viață. Acesta este cel de-al cincilea leac împotriva sărăciei: Deveniți stăpânii propriilor voastre cămine!

Al șaselea leac

Dacă-ti place cartea cumpar-o! Autorul isi merita banii.

Asigurați-vă un venit pentru viitor!

- Viața unui om începe din copilărie și se încheie la bătrânețe. Aceasta este cărarea vieții și nimeni nu se poate abate de la ea decât în cazul în care zeii decid să te cheme în ținutul lor mai devreme decât ți-e scris. **De aceea, este de datoria fiecărui om în parte să-și asigure un venit corespunzător pentru zilele ce vor veni - când el nu se va mai bucura de avantajele tinereții - și să asigure un venit decent pentru membrii familiei lui în cazul în care el nu va mai fi printre ei ca să-i întrețină și să-i ajute.** Această lecție vă va introduce, așadar, în tainele obținerii unei pungi doldora de gologani pentru zilele în care povara anilor vă va apăsa necruțătoare pe umeri.

Așa se adresa Arkad elevilor săi în cea de a șasea zi de curs.

- **Cel care a obținut un surplus de avere, datorită faptului că a înțeles foarte bine legile de guvernare a banilor, trebuie să se gândească și la viitor, nu numai la prezent. El trebuie să-și planifice din timp anumite investiții sau alte surse de venit care îi vor asigura viitorul, dar de care va putea profita și în momentele pe care le consideră propice.** Există diverse modalități prin care un om își poate asigura viitorul. Poate, de exemplu, să descopere o ascunzătoare sigură unde să-și îngroape comoara. Cu toate acestea, nu există certitudinea că nu va încăpea la un moment dat pe mâna hoților. De aceea, nu vă recomand să recurgeți la această soluție. O altă posibilitate ar fi să cumpărați **case sau pământuri**. Dacă sunt alese cu grijă în funcție de utilitatea și valoarea lor în viitor, vânzarea lor vă va oferi un câștig considerabil. O altă soluție ar fi să încredințați unui cămătar o anumită sumă de bani, peste care să adăugați mereu alte și alte sume de bani. Dobânda pe care cămătarul o va pune peste suma deja existentă va contribui și ea la creșterea averii voastre. Ansan, un confecționar de sandale, mi-a spus nu cu mult timp în urmă că depune în fiecare săptămână, de opt ani de zile, câte două monede de argint în contul pe care i l-a deschis un cămătar, cont de care Ansan este foarte bucuros. Suma micilor sale depozite împreună cu dobânda lor (reprezentând o pătrime din valoarea lor, depusă o dată la patru ani) a ajuns să totalizeze acum o mie patruzeci de monede de argint. L-am încurajat să procedeze și pe viitor tot așa, demonstrându-i - cu ajutorul **cunoștințelor pe care le dețin în domeniul cifrelor și socotelilor** - că peste doisprezece ani, dacă va continua să depună cele două monede de argint săptămânal, va ajunge în final să dețină patru mii de monede de argint, sumă care îi va asigura până la sfârșitul zilelor sale o viață îmbelșugată. Așadar, dacă o sumă atât de mică depusă cu regularitate a dus la un câștig atât de mare, atunci **toată lumea trebuie să-și asigure o comoară pentru bătrânețe, dar și pentru protecția familiei, indiferent cât de prosperă este afacerea sau investiția pe care o deține în prezent persoana respectivă.** Aș vrea să dezbat mai mult pe această temă. Eu nutresc convingerea că, într-o bună zi, înțelepții lumii vor crea un plan prin care **oamenii se vor putea asigura în caz de accidente sau nenorociri, asigurări** ce vor consta din plăți mici, dar constante, astfel încât familia celui care trece în lumea celor dreți se va bucura în final de o sumă frumoasă, ce-i va permite să-și ducă mai departe traiul ca și până acum. Aceasta este soluția pe care eu o recomand din tot sufletul, dar care - deocamdată - nu este posibilă în epoca noastră. Trebuie să fie la fel de sigură ca tronul regelui. Sunt convins că, într-o bună zi, acest plan va prinde viață și va fi o binecuvântare pentru foarte mulți oameni,

deoarece - chiar de la primele plăți - va lua naștere o sumă decentă pentru familia unui om care a trecut în neființă. Dar pentru că trăim în epoca noastră, nu în cele ce vor veni, trebuie să profităm de mijloacele pe care le avem la dispoziție pentru a ne atinge scopul. De aceea, vă recomand tuturor ca - prin intermediul unor metode înțelepte și bine gândite - să vă asigurați o pungă groasă pentru anii ce vor veni. Căci o pungă goală pentru un om împovărat de ani sau pentru o familie care și-a pierdut stâlpul de susținere este o adevărată tragedie. Acesta este cel de-al șaselea leac împotriva sărăciei. Asigurați-vă din timp anii grei ai bătrâneții și protecția familiei voastre!

Al șaptelea leac

Perfecționați-vă talentul de a câștiga!

- Astăzi, dragii mei elevi, am să vă împărtășesc **unul dintre cele mai importante leacuri împotriva sărăciei**. Dar n-am să vă vorbesc despre aur, ci despre voi înșivă, despre oamenii ce se ascund în spatele acestor veșminte multicolore și-mi sorb cuvintele. Am să vă vorbesc despre lucrurile ce sălășluiesc în mintea și în viața oamenilor, lucruri care ne asigură sau ne distrug succesul.

Așa își începuseră Arkad pledoaria în cea de a șaptea zi de curs.

- Nu cu mult timp în urmă, a venit la mine un tânăr care m-a rugat să-i împrumut o anumită sumă de bani. Când l-am întrebat care era cauza problemelor sale, mi-a răspuns că agoniseala sa era insuficientă pentru toate cheltuielile pe care le avea de plătit. Acest lucru - i-am explicat eu - demonstra faptul că nu era un client credibil pentru un cămătar, pentru că nu avea cum să plătească împrumutul.

„- Tinere” - i-am spus eu - „trebuie să câștigi mai multe monede decât reușești în prezent. Ce faci ca să-ți perfecționezi acest talent?”

- Tot ce-mi stă în putință” - îmi răspunse el. „De șase ori în decurs de două luni mi-am abordat stăpânul, rugându-l să-mi mărească simbria, dar fără succes. Nimeni nu poate face mai mult de atât.”

Poate că modul lui simplist de a vedea lucrurile ne face să zâmbim, **dar el este înzestrat cu o caracteristică vitală**, fără de care nu ne putem mări câștigurile, în sufletul lui sălășluiește **o dorință puternică de a câștiga din ce în ce mai mult**, o dorință laudabilă pe care ar trebui s-o nutrim cu toții. **Dorințele voastre trebuie să fie puternice și ferme. Dorințele nedefinite nu se realizează niciodată. Dorința unui om de a fi bogat nu reprezintă nimic. Dorința de a strânge cinci monede de aur este însă o dorință palpabilă ce poate fi împlinită.** După ce strângi cele cinci monede de aur, cauți apoi modalități prin care să câștigi zece, apoi douăzeci, iar mai târziu chiar o mie de monede de aur. Învățând cum să-ți îndeplinești o dorință modestă, dar palpabilă, înveți apoi cum să le îndeplinești pe cele mari, cu adevărat importante. Acesta este procesul prin care poți să aduni o avere considerabilă: mai întâi, strângi sume mici de bani, apoi din ce în ce mai mari, o dată cu dobândirea cât mai multor cunoștințe în acest domeniu. Dorințele voastre trebuie să fie simple și bine conturate. Ele nu vor fi niciodată duse la bun sfârșit dacă sunt prea multe sau sunt nedefinite sau depășesc cunoștințele financiare ale celui care încearcă să le dea viață. In momentul în care

ajungeți să stăpâniți aceste cunoștințe, veți descoperi că stăpâniți și tainele îmbogățirii. În zilele acelea, în care nu eram decât un scrib umil, ce scrijelea în fiecare zi tăblițele de argilă pentru câteva monede de aramă, am văzut că toți ceilalți scribi care lucrau mai mult ca mine erau mai bine plătiți. Atunci am luat hotărârea de a nu mă lăsa învins de nici unul dintre ei. Și nu mi-a trebuit mult să descopăr motivul succesului lor. Pentru că manifestam acum mai mult interes pentru munca mea, mă concentram cu precădere asupra activității mele și depuneam efort suplimentar în tot ceea ce făceam, am descoperit în curând că puțini oameni reușeau să țină pasul cu mine. Competența mea a fost imediat răsplătită, așa că nu a mai fost nevoie să mă duc de șase ori la stăpânul meu ca să-mi recunoască valoarea. **Cu cât deținem mai multe cunoștințe, cu atât câștigăm mai mult. Cel care încearcă sa se perfecționeze în arta în care lucrează va fi răsplătit așa cum se cuvine.** Dacă este artizan, el trebuie să învețe meserie de la cei mai talentați artizani ai vremii. Dacă lucrează în domeniul legilor sau al vracilor, el trebuie să se consulte cu cei care împărtășesc aceeași vocație ca el. Dacă este negustor, trebuie sa caute mereu mărfuri bune ce pot fi cumpărate la prețuri mici. **Perfecționați-vă talentele și cunoștințele pentru a fi mereu în pas cu noile schimbări, căci altfel există pericolul să rămâneți întotdeauna în urmă!** Multe lucruri conferă vieții unui om nenumărate experiențe de o importanță covârșitoare, lucruri pe care trebuie să le îndeplinească dacă dorește să se bucure de respectul celor din jur:

Trebuie să-și plătească datoriile la timp și să nu se avânte în cheltuieli pe care nu le poate achita.

Trebuie să aibă grijă de membrii familiei sale dacă vrea să se bucure de dragostea și respectul lor.

Trebuie să-și facă testamentul din timp pentru ca - în cazul în care zeei îl cheamă în ținutul lor - proprietățile să fie împărțite în mod egal și onorabil tuturor membrilor familiei sale.

Trebuie să fie milos cu cei răniți sau loviți de soartă și să-i ajute în limita posibilităților sale. Pe cei dragi inimii lui trebuie să-i învăluie într-o mantie de generozitate.

Acesta este cel de-al șaptelea și ultimul leac împotriva sărăciei: trebuie să vă cultivați talentul nativ și sa studiați din greu ca să deveniți mai înțelepți și mai competenți în cariera pe care v-ați ales-o în viață, în așa fel încât să acționați mereu cu multă responsabilitate. Trebuie să căpătați cât mai multă încredere în forțele voastre pentru a vă putea împlini dorințele fervente. Acestea sunt cele șapte leacuri împotriva sărăciei, pe care vă sfătuiesc - din proprie experiență, dar și datorită succesului pe care l-am obținut în viață - să le urmați cu încredere, dacă doriți să deveniți bogați. Babilonul, dragii mei elevi, este un izvor nesecat de aur, un izvor cum nici nu v-ați imaginat vreodată că există. Puneți, așadar, în practică aceste adevăruri ca să vă puteți bucura de o viață îmbelșugată, așa cum o meritați din plin! Împărtășiți aceste adevăruri tuturor supușilor maiestății sale pentru ca fiecare dintre ei să se poată bucura de bogăția nemaivăzută a orașului nostru preaiubit!

IV. Cum puteți intra în grațiile Zeiței Norocului

„Dacă soarta decide să fie generoasă cu un om, norocul său poate fi nemărginit. Aruncați-l în Eufrat și puteți fi siguri că în drumul său spre țărm va găsi o nestemată.”

Proverb babilonian

Dorința de a avea noroc în viață este o dorință universală. Avea rădăcini adânci în sufletul locuitorilor vechiului Babilon de acum patru mii de ani, așa cum are și în sufletul oamenilor de astăzi. Sperăm cu toții să intrăm în grațiile capricioasei Zeițe a Norocului. Există oare vreo posibilitate prin care s-o putem întâlni și ademeni în favoarea noastră?

Există oare vreo șansă să atragem norocul de partea noastră?

Asta doreau să știe locuitorii vechiului Babilon și s-au hotărât să găsească răspunsul pentru dilema lor. Erau niște oameni înzestrați cu o inteligență ieșită din comun, motiv pentru care orașul lor a devenit cel mai bogat și cel mai puternic din vremea lor.

În perioada aceea de mult apusă, nu existau școli sau universități. Dar exista o citadelă a învățaturii foarte bine consolidată. Printre clădirile înalte ale Babilonului, se înălța o clădire ce rivaliza ca importanță cu Palatul Regelui, cu Grădinile Suspendate și cu Templul Zeilor. Cărțile de istorie o menționează foarte puțin sau chiar deloc, în ciuda faptului că a exercitat o influență extraordinară asupra gândirii epocii respective.

Această citadelă era Templul învățaturii, unde profesorii voluntari împărtășeau generațiilor prezente înțelepciunea generațiilor trecute, discutându-se în forumuri deschise subiecte de interes general. Protejați de zidurile acestei citadele, toți cei care participau la aceste forumuri erau egali. Cel mai umil dintre sclavi putea contesta - fără teama de a fi pedepsit - părerea unui prinț dintr-o familie regală.

Printre cei care frecventau Templul învățaturii se număra și Arkad, un om bogat și înțelept, despre care se spunea că era cel mai bogat om din Babilon. El avea o sală specială, unde se întâlnea în fiecare seară cu oameni vârstnici, tineri sau între două vârste pentru a discuta și dezbate subiecte interesante. Să presupunem acum că pătrundem în această sală ca să aflăm dacă știa cum să intre în grațiile Zeiței Norocului!

Soarele își așternea acum culcușul, transformându-se într-o minge de foc roșiatică ce încerca să străpungă cu razele sale negura deșertului când Arkad se îndreptă spre locul ce-i era rezervat în sala Templului învățaturii, îl așteptau deja optzeci de oameni, odihnindu-se pe covorașele lor ce ocupau întreaga suprafață a sălii de discuții. Mulți urmau încă să vină.

- Despre ce vom discuta în această seară? întrebă Arkad. După un scurt moment de ezitare, un țesător de haine se ridică în picioare - așa cum era obiceiul - și spuse:

- Aș vrea să discutăm despre un anumit subiect, dar nu am curajul să-1 pomenesc pentru a nu părea ridicol în fața ta, Arkad, și a bunilor mei prieteni, prezenți aici.

Îndemnat fiind să spună despre ce era vorba atât de Arkad, cât și de auditoriul său, el continuă:

- Astăzi a fost o zi norocoasă pentru mine, deoarece am găsit o pungă în care se aflau câteva monede de aur. Cea mai mare dorință a

mea este să am mereu zile norocoase ca cea de astăzi. Pentru că bănuiesc că toți oamenii nutresc aceeași dorință ca mine, poate că ar fi bine să discutăm despre cum am putea atrage norocul de partea noastră.

- Este un subiect deosebit de interesant, spuse Arkad, un subiect ce merită discutat pe larg. **Pentru unii oameni, norocul nu așteaptă decât un prilej propice pentru a-și face apariția în viața lor, fără un motiv sau scop în sine.** Alții cred că cea care pogoară norocul asupra noastră este zeița Ashtar, ce este mereu nerăbdătoare să-i răsplătească cu multă generozitate pe cei dragi inimii ei. Spuneți-mi, prieteni, credeți că ar trebui să descoperim anumite modalități prin care să ademenim norocul asupra fiecăruia dintre noi?

- Da! Da! Și - dacă se poate - să fie cât mai mult noroc! răspunseră într-un glas ascultătorii nerăbdători.

- Înainte de a ne începe discuția, continuă Arkad, să le oferim cuvântul celor care au trăit experiențe similare cu cea a țesătorului de haine, când ați găsit sau ați primit comori neprețuite sau nestemate de o valoare incontestabilă, fără ca acest lucru să presupună un efort deosebit din partea voastră.

În sală se așternu tăcerea, fiecare așteptând ca cineva să se ridice în picioare și să ia cuvântul, dar nimeni nu făcu acest lucru.

- Cum, nimeni? întrebă Arkad. Ce zgârcit este norocul acesta! Cine ne oferă o altă sugestie referitoare la locul în care ar trebui să ne continuăm cercetările?

- Eu, spuse un tânăr bine îmbrăcat, ridicându-se în picioare. Când vorbim despre noroc, nu este firesc să ne gândim la jocurile de noroc? Nu acesta este locul în care oamenii încearcă să intre în grațiile zeiței norocului în speranța că îi va ajuta să câștige?

Pe când își relua locul, cineva îi strigă:

- Nu te opri! Continuă-ți povestea! Spune-ne dacă zeița te-a ajutat să câștigi la jocurile de noroc! Te-a ajutat să arunci zarurile potrivite în așa fel încât să-ți umpli pungă, spre disperarea celorlalți jucători, sau te-a făcut să arunci zarurile nefaste, care te-au ușurat de monedele câștigate cu atâta trudă?

Tânărul se alătură râsului general și răspunse:

- Trebuie să recunosc faptul că zeița nici măcar nu a părut să fie conștientă de prezența mea acolo. Dar voi ce puteți spune în această privință? Ați descoperit-o oare în sălile de joc și a aruncat zarurile în favoarea voastră? Suntem nerăbdători să auzim și povestea voastră.

- Un început foarte bun, interveni Arkad. Discuțiile noastre sunt menite să ia în considerare fiecare întrebare în parte. Să ignori jocurile de noroc ar fi ca și cum ai ignora un instinct comun tuturor oamenilor - acela de a risca o mică sumă de bani în speranța unui câștig imens.

- Această discuție îmi amintește de cursele care au avut loc chiar ieri, spuse un alt ascultător. Dacă zeița norocului frecventează jocurile de noroc, atunci cu siguranță nu poate să piardă cursele de care aurite și caii înspumați, ce oferă o priveliște de neuitat. Fii cinstit, Arkad, și spune-ne dacă ea a fost cea care ți-a șoptit ieri să pariezi pe caii cenușii din Ninive! Stăteam chiar în spatele tău și nu-mi venea să-mi cred urechilor când am auzit că pariezi pe caii aceia. Știai la fel de bine ca noi toți că nici o echipă din întreaga Asirie nu ne poate învinge murgii într-o cursă cinstită. Zeița ți-a șoptit să pariezi pe perechea aceea de cai cenușii pentru că știa că murgii noștri se vor împiedica la ultima

cotitură, pasându-le astfel victoria cailor din Ninive?

Arkad zâmbi cu indulgență la această replică ironică.

- De ce credeți că zeița ar manifesta cel mai mic interes pentru pariurile pe care le pun oamenii la cursele de cai? Eu o consider zeița dragostei și a demnității, a cărei menire este să-i ajute pe cei nevoiași și să-i răsplătească pe cei vrednici. Eu încerc s-o găesc nu la jocurile de noroc sau la cursele de cai, unde oamenii pierd mai mult aur decât câștigă, ci în alte locuri, unde faptele oamenilor sunt demne de respect și de răsplată. În cultivarea pământului, în negoțul cinstit, ca și în toate celelalte îndeletniciri ale oamenilor, există șansa să câștigați un profit considerabil datorită efortului pe care îl depuneți și tranzacțiilor pe care le faceți. Poate că nu întotdeauna efortul vostru va fi răsplătit așa cum ar trebui, pentru că uneori judecata voastră poate da greș sau vântul și vremea complotază împotriva voastră. **Dar dacă nu vă lăsați învinși de vitregiile sorții, veți obține în final profitul scontat și asta pentru că șansele de a-1 obține sunt întotdeauna în favoarea voastră.** Dar dacă un om este un împătimit al jocurilor de noroc, situația este cu totul alta căci șansele de câștig sunt întotdeauna puține și de obicei sunt în favoarea celui care organizează jocul. El își stabilește propriile legi prin care să poată obține profit de pe urma sumelor pariate de jucători. Puțini jucători pricep cât de sigur este profitul acestuia și cât de relative sunt șansele lor de câștig. Să ne gândim, de exemplu la pariurile pe care le stabilim la jocul de zaruri! De fiecare dată când aruncăm un zar, pariem pe care parte va cădea acesta. Dacă va fi partea roșie, maestrul de ceremonii ne va plăti de patru ori suma pariată. Dar dacă va cădea pe oricare dintre celelalte laturi ale zarului atunci jocul e pierdut pentru noi. Așadar, de fiecare dată când aruncăm zarul, există cinci posibilități să pierdem, iar în cazul în care ne pică latura roșie a zarului pentru care ni se plătește de patru ori suma pariată, avem patru șanse să câștigăm. Într-o singură seară de joc organizatorul jocului de noroc se așteaptă să câștige o cincime din toate sumele pariate. Dar un simplu jucător se poate aștepta să obțină un câștig mare în condițiile în care sorții sunt în favoarea maestrului de ceremonii?

- Cu toate acestea, sunt oameni care câștigă sume mari de bani, se aventurează în discuție unul dintre ascultători.

- Da, așa e, continuă Arkad. Dar întrebarea mea este: această modalitate de a câștiga bani le asigură oare celor norocoși un venit permanent? Cunoșc foarte mulți oameni în Babilon care au avut succes în viață dar succesul lor nu-și are rădăcinile - în cazul nici unuia dintre ei - în jocurile de noroc. Voi, cei prezenți astăzi aici, cunoașteți foarte mulți oameni importanți din orașul nostru. M-ar interesa foarte mult să aflu câți dintre locuitorii noștri care au cunoscut succesul în viață pot spune cu mâna pe inimă că datorează acest succes jocurilor de noroc. Ce spuneți dacă fiecare dintre voi ne-ar spune povestea unui om care a cunoscut succesul în viață în acest fel?

După o lungă tăcere, unul dintre spectatori întrebă pe un ton glumeț:

- În această categorie îi putem include și pe cei care organizează jocurile de noroc?

- Dacă nu cunoașteți pe nimeni altcineva, răspunde Arkad. Și dacă așa stau lucrurile, să ne gândim la cei prezenți astăzi aici! Nu se află nimeni aici care să ne sfătuiască - din proprie experiență - să folosim jocurile de noroc ca pe o sursă viabilă de venit?

Auditoriul său îi răspunse la această provocare prin mormăieli și râsete dezaprobatoare.

- Se pare că nu căutăm norocul în locurile pe care le frecventează zeița acestuia, continuă el. De aceea, cred că ar fi bine să cercetăm și alte domenii de activitate. Nu 1-am găsit în pungile pierdute pe stradă și nici în jocurile de noroc. Iar în ceea ce privește cursele de cai, trebuie să mărturisesc că, de-a lungul timpului, am pierdut mai mult decât am câștigat. Să ne gândim acum la îndeletnicirile sau la negocierile noastre! Nu este oare un lucru firesc ca atunci când încheiem o tranzacție profitabilă s-o considerăm o răsplată bine meritată pentru eforturile noastre și nicidecum un noroc? Sunt înclinat să cred că de foarte multe ori ignorăm darurile zeiței noastre. Poate că ea ne ajută cu adevărat, dar noi nu știm să-i apreciem generozitatea. Cine ne oferă alte idei referitoare la acest subiect?

Atunci, un negustor în vârstă se ridică în picioare, aranjându-și straietele albe, de o eleganță aparte.

- Cu voia domniilor voastre, am să vă împărtășesc părerea mea. Dacă - așa cum ai spus, onorabile Arkad - am considera că succesele pe care le-am reperat în afaceri se datorează muncii și măiestriei noastre, de ce n-am considera și succesele care ne-au scăpat printre degete ca fiind niște copii ai norocului - dacă soarta ne-ar fi ajutat să le obținem? Pentru că nu am reușit să ni le însușim, nu le putem considera ca fiind o răsplată bine meritată. Cu siguranță că mulți dintre cei prezenți aici au ce ne povesti în această privință.

- Aceasta este o abordare extraordinară de înțeleaptă, spuse Arkad. **Câți dintre voi s-au văzut în situația de a înhața norocul cu mâna pentru ca în clipa următoare să zboare cât mai departe cu putință?**

Multe mâini se ridicară la această întrebare, printre ele aflându-se și cea a negustorului. Arkad îi făcu semn să vorbească.

- Pentru că tu ai fost cel care ne-a sugerat această abordare a lucrurilor, am dori să auzim mai întâi povestea ta.

- Am să vă relatez o poveste, spuse el, care ilustrează foarte bine modul în care oamenii lasă să le scape norocul din mână, spre marea lor pierdere și dezamăgire. Cu mulți ani în urmă, când eram foarte tânăr, abia căsătorit, dar nerăbdător să câștig cât mai mult aur, tatăl meu veni într-o zi la mine și îmi spuse cu fermitate să intru într-o afacere. Fiul unuia dintre cei mai buni prieteni ai săi descoperise o întindere de pământ nu departe de orașul nostru. Această bucată de pământ se situa cu mult deasupra canalului de irigație, astfel că nici o picătură de apă nu putea ajunge acolo. Fiul prietenului tatălui meu schițase un plan prin care dorea să cumpere această întindere de pământ, pe care să construiască apoi trei roți hidraulice imense, ce aveau să fie mânuite cu ajutorul boilor, dăruind astfel acestui pământ fertil apa dătătoare de viață. După ce realiza acest lucru, plănuia să împartă această întindere de pământ în bucăți mai mici, pe care dorea apoi să le vândă locuitorilor orașului ca să-și planteze diverse ierburi și plante necesare gospodăriei lor. Fiul prietenului tatălui meu nu dispunea însă de aurul necesar unei astfel de acțiuni, întocmai ca mine, era un tânăr care câștiga o sumă decentă de bani. Tatăl lui, ca și al meu, avea o familie numeroasă pe care trebuia s-o întrețină, iar câștigurile sale erau modeste. De aceea, luase hotărârea de a convinge un grup de oameni să participe alături de el la această acțiune. Grupul avea să fie alcătuit din doisprezece

oameni, fiecare dintre ei câștigând o anumită sumă de bani. Aceștia trebuiau să fie de acord să plătească o zecime din câștigul lor pentru ducerea la bun sfârșit a acestui plan - până în momentul în care pământul avea să fie gata pentru vânzare. Apoi, profitul avea să se împartă în mod cinstit între cei doisprezece investitori, în funcție de investiția fiecăruia în parte.

„- Fiule” - îmi spuse tata - „ai atins acum pragul bărbăției. Dorința mea cea mai profundă este să începi să-ți clădești o avere uriașă, care să te impună în ochii celor din jurul tău și să-ți dăruiască respectul cuvenit, îmi doresc să înveți din greșelile pe care le-a comis tatăl tău.

- Aceasta este și dorința mea, tată” - am răspuns eu. „- Atunci, iată care este sfatul meu! **Fă ceea ce ar fi trebuit să fac și eu la vârsta ta! Păstrează o zecime din câștigul tău, cu ajutorul căruia să faci investiții cât mai profitabile. Cu acest câștig pus deoparte, poți strânge - până să ajungi la vârsta mea - o avere impresionantă.**

- Cuvintele tale sunt pline de înțelepciune, tată. Și eu îmi doresc să fiu bogat. Dar îmi pot canaliza câștigurile și spre alte direcții. De aceea, stau încă pe gânduri dacă să-ți urmez sfaturile sau nu. Sunt încă foarte tânăr. Am timp destul.

- Așa gândeam și eu la vârsta ta, dar au trecut anii și nu m-am hotărât niciodată **să iau taurul de coarne.**

- Trăim în perioade diferite, tată. Nu voi repeta greșelile tale.

- Norocul se află chiar în fața ta, fiule, îți oferă o șansă extraordinară, ce-ți poate dăruia o avere imensă. Te rog, fiule, nu sta prea mult în cumpănă! Du-te mâine dimineață la fiul prietenului meu și spune-i că ești dispus să investești în afacerea lui 10% din câștigul tău! Du-te la el fără întârziere! **Norocul nu așteaptă pe nimeni. Astăzi este în calea ta, mâine a dispărut fără urmă. De aceea, nu mai sta pe gânduri!”**

Dar, în ciuda sfaturilor tatălui meu, am ezitat să iau taurul de coarne. Negustorii aduseseră din est prea multe veșminte de o frumusețe rară, ce ne încântau ochii mie și soției mele. Dacă acceptam să investesc în afacerea respectivă o zecime din câștigul meu, trebuia să ne privăm de aceste veșminte scumpe, dar și de alte plăceri atât de dragi inimii noastre. Am ezitat să iau o hotărâre până când a fost prea târziu, spre marea mea dezamăgire. Afacerea s-a dovedit mult mai profitabilă decât și-ar fi putut închipui cineva. Aceasta este povestea mea, ce ilustrează foarte bine modul în care am lăsat norocul să-mi scape printre degete.

- Povestea ne dezvăluie cu multă claritate faptul că norocul vine în calea celui care știe să-1 întâmpine, spuse un om al desertului, **în procesul de clădire a unei averi, există întotdeauna un început.** Acest început poate fi constituit din câteva monede de aur sau argint pe care un om le depune la temelia primei sale investiții. Eu sunt proprietarul multor cirezi de vite. Începutul afacerilor mele l-a constituit cumpărarea - pe când eram doar un băiețandru - a unui vițel în schimbul unei monede de argint. Această primă achiziție a fost extraordinar de importantă pentru mine. **Hotărârea de a face primul pas în clădirea unei averi uriașe este un noroc în sine.** Pentru toți oamenii, acest prim pas - care îi transformă din oameni ce-și câștigă existența numai din munca lor în oameni care trăiesc din dobânzile obținute de pe urma depunerilor lor în aur - este extrem de important. Din fericire, sunt oameni care se bucură de succesul financiar pe când sunt încă foarte tineri, întrecându-i astfel pe cei care îl obțin

mai târziu sau pe acei nefericiți ai sorții - așa cum este tatăl acestui negustor - care nu-l obțin niciodată. Dacă prietenul nostru, negustorul, ar fi făcut acest pas din tinerețe, atunci când norocul i s-a ivit în cale, s-ar fi înfruptat acum din mai multe bunătați ce aparțin acestei lumi. Dacă norocul l-ar fi îndemnat pe prietenul nostru, țesătorul de haine, să facă acest prim pas, acesta ar fi marcat începutul unei averi impresionante.

- Îți mulțumim, dar acum așa vrea să rostesc și eu câteva cuvinte, spuse un străin, ridicându-se în picioare. Eu sunt din Siria și de aceea, nu vorbesc prea bine limba voastră. Aș vrea să-i dau o poreclă prietenului nostru, negustorul. Poate veți considera că nu este un lucru politicos, dar eu vreau să-i dau această poreclă. Dar, din păcate, nu știu care este cuvântul potrivit în limba voastră. Dacă vi-l spun în siriană, nu-l veți înțelege. De aceea, vă rog să-mi spuneți cum numiți voi o persoană care amână mereu diverse lucruri - lucruri care însă i-ar aduce avantaje considerabile.

- Un târâie-brâu, spuse cineva.

- Asta e! strigă sirianul, agitându-și mâinile prin aer. Este un om care nu știe cum să întâmpine norocul atunci când acesta i se ivește în cale. Preferă să mai aștepte. Spune că are destulă treabă în momentul de față. Îi vorbim în zadar. **Norocul nu-i așteaptă pe cei care merg cu pași înceți. Dacă un om vrea să înșface norocul, el trebuie să se miște repede. Cel care nu se mișcă repede atunci când întâlnește norocul în cale, este un mare târâie-brâu** - ca prietenul nostru, negustorul.

Negustorul se ridică în picioare și făcu o reverență în fața sirianului, amuzat de cuvintele acestuia.

- Toată admirația pentru tine, străinule, ce nu eziți să spui adevărul.

- Și acum să ascultăm o altă poveste despre noroc și oportunități! Cine vrea să ne împărtășească experiența sa de viață? întrebă Arkad.

- Eu, răspunse un om în floarea vârstei, înveșmântat într-o mantie de culoare roșie, îndeletnicirea mea sunt animalele eu cumpăr de obicei cai și cămile, dar uneori mai cumpăr și oi și capre. Am să vă povestesc în cele ce urmează cum norocul mi-a bătut într-o bună zi la ușă, dar eu nu i-am deschis, pentru că nu îl așteptam. Poate că acesta este motivul pentru care l-am lăsat să-mi scape printre degete. Dar vă las pe voi, distinși domni, să judecați. Întorcându-mă într-o seară în oraș după o călătorie obositoare de zece zile în căutare de cămile, am descoperit că porțile orașului erau ferecate, în timp ce sclavii mei pregăteau cortul unde aveam să înoptăm - o noapte pe care urma s-o petrecem fără apă și cu foarte puține merinde am fost abordat la un moment dat de un țăran bătrân, care - întocmai ca și noi - nu putuse intra în oraș.

„- Onorabile domn” - mi se adresă el - „după port, cred că îndeletnicirea domniei voastre sunt animalele. Dacă așa stau lucrurile, aș dori să vă vând cea mai frumoasă turmă de oi pe care tocmai am adus-o în oraș. Din păcate, soția mea zace la pat, doborâtă de febră și trebuie să mă întorc la ea de-ndată. Cumpărați-mi oile pentru ca eu și sclavii mei să ne putem urca pe cămile și să pornim fără întârziere la drum!”

Era atât de întuneric încât nu i-am putut vedea turma, dar judecând după behăitul animalelor, mi-am dat seama că era numeroasă. Pentru că pierdusem zece zile de pomană, căutând în zadar cămile, am fost bucuros să închei târgul cu el. În disperarea lui, mi-a stabilit un preț mai mult decât rezonabil. Eu am acceptat imediat, știind că a doua zi de dimineață sclavii mei vor reuși să aducă turma în oraș și s-o vândă cu un profit substanțial. După ce am încheiat târgul, le-am cerut sclavilor să aducă torțe ca să

putem număra oile din turmă, despre care țăranul spunea că ar conține nouă sute de capete. Nu vă voi plictisi, prieteni, descriindu-vă lupta pe care am fost nevoiți s-o dăm în încercarea noastră de a număra atâtea animale însetate și agitate, ce se mișcau de colo-colo prin țarc. S-a dovedit o sarcină imposibilă. De aceea, 1-am informat pe țăran că le voi număra la lumina zilei și îl voi plăti după aceea.

„- Vă rog, onorabile domn” - mă rugă el - „plătiți-mi măcar două treimi din preț în seara aceasta ca să-mi pot vedea de drum! îl voi lăsa aici pe cel mai inteligent și mai instruit sclav al meu care vă va ajuta să numărați turma mâine dimineață. Este un om demn de încredere, căruia îi puteți încredința restul de bani fără nici o problemă.”

Dar eu m-am încăpățânat și am refuzat să-l plătesc în seara aceea. A doua zi dis-de-dimineață, înainte de a mă trezi, porțile orașului s-au deschis și patru cumpărători s-au năpustit asupra turmei de oi. Erau dispuși să plătească sume mari de bani, pentru că exista pericolul ca orașul nostru să fie asediat și mâncarea nu se găsea pe toate drumurile. Și astfel, țăranul a obținut de trei ori prețul pe care mi-l oferise mie. Așa am lăsat eu să-mi scape norocul din mână.

- Aceasta este o poveste cu totul neobișnuită, spuse Arkad. Ce sugestii îi puteți oferi?

- Să nu mai stea niciodată pe gânduri dacă este convins că o afacere este profitabilă, spuse un meșteșugar de șei, aflat la o vârstă venerabilă. Dacă o afacere este bună, noi trebuie să ne înarmăm cu scuturi nu numai împotriva rivalilor noștri, ci și împotriva propriei noastre slăbiciuni. Noi, muritorii, suntem atât de schimbători. Din păcate, trebuie să spun că ne răzgândim exact atunci când nu este cazul decât atunci când realmente ar trebui. Da, într-adevăr, suntem încăpățânați. Și suntem înclinați spre ezitare și tărăgănare, lăsând norocul să ne scape printre degete. Primul meu raționament este cel mai bun. Dar mi-a fost întotdeauna greu să înșfac o afacere bună atunci când mi s-a ivit în cale. De aceea, funcționând ca un scut împotriva propriei mele slăbiciuni, dau imediat un avans, ce mă obligă să merg apoi mai departe, lucru care mă scutește de eventuale lacrimi și regrete.

- Îți mulțumim, dar acum aș vrea să mai rostesc câteva cuvinte, spuse sirianul, ce se ridicase deja în picioare. Aceste povești sunt toate la fel. **Norocul zboară de fiecare dată din aceeași cauză. De fiecare dată când vine în calea unui târâie -brâu, aduce cu sine afaceri bune.** Dar de fiecare dată, acesta ezită, nu spune „**De data asta, trec repede la acțiune**”. Cum pot acești oameni să obțină succesul în viață?

- Înțelepte cuvinte ai rostit, răspunse cumpărătorul de animale. Norocul a zburat într-adevăr printre degetele acestor povestitori. Dar nu este un lucru neobișnuit. Spiritul tărăgănării și al ezitării exista în sufletul tuturor oamenilor. Noi ne dorim cu toții să devenim bogați; cu toate acestea, când norocul ne surâde, acest spirit al tărăgănării ne împiedică să-l acceptăm. Și pentru că îi dăm ascultare, devenim dușmanii noștri cei mai aprigi. La începutul carierei mele, nu știam de existența acestui **spirit malefic**. Consideram că vinovată de eșecul meu în afaceri era judecata mea slabă. Apoi, dădeam vina pe încăpățânarea mea bine cunoscută, în cele din urmă, am aflat care era adevăratul vinovat - **obiceiul de a amâna mereu lucrurile, de a nu trece niciodată la acțiune atunci când trebuia. Cât am urât acest obicei după ce i-am dat un nume!** Cu amărăciunea unui catâr sălbatic înhămat la un car, mi-am tăiat frâiele care mă împiedicau să obțin succesul în viață.

- Îți mulțumim, spuse sirianul. Acum vreau să-i pun o întrebare

domnului negustor. Porți veșminte rafinate și vorbești ca un om care a cunoscut succesul în viață. Spune-ne, mai ascultă glasul acestui spirit al tărăgănării atunci când se face auzit în conștiința ta?

- Întocmai ca prietenul nostru, cumpărătorul de animale, și eu am fost nevoit să dau un nume acestui spirit malefic și să lupt împotriva lui, răspunse negustorul. S-a dovedit a fi un dușman de moarte, care stătea mereu la pândă ca să-mi zădărnicească realizările. Povestea pe care v-am spus-o mai devreme nu este decât un exemplu din multele pe care vi le-aș putea oferi ca să vedeți de câte ori mi-a alungat norocul din cale acest spirit atât de răutăcios. Dar, o dată ce l-ai descoperit, este ușor de învins. Nimeni nu permite de bună voie unui hoț să-i fure grânele. Și nimeni nu permite unui rival să-i alunge clienții și să-i fure profitul, în momentul în care am înțeles modul de operare al dușmanului meu, l-am învins cu ușurință. Toți oamenii trebuie să stăpânească acest spirit al amânării și ezitării dacă vor să se bucure de bogățiile Babilonului. Tu ce spui, Arkad? Pentru că ești cel mai bogat om din Babilon, te putem declara și cel mai norocos. Ești de acord cu mine că nimeni nu se poate bucura de succes dacă nu a zdrobit definitiv spiritul tărăgănării și al ezitării ce sălășluiește în sufletul lui?

- Este așa precum spui, recunosc Arkad. De-a lungul vieții mele, am văzut generații după generații pășind pe cărările negoțului, științei și învățaturii, la capătul cărora se află succesul. Norocul s-a aflat în calea tuturor acestor oameni. Unii dintre ei l-au înșfăcat cu putere, îndeplinindu-și astfel dorințele cele mai ardente, dar cei mai mulți au ezitat, au dat greș și au rămas mereu în urmă.

Arkad se întoarse spre țesătorul de haine.

- Tu ai fost cel care ne-ai sugerat să vorbim despre noroc. Să auzim care este acum părerea ta despre acest subiect!

- Eu văd acum norocul într-o lumină diferită. Am crezut întotdeauna că este un lucru care ni se întâmplă din senin, fără să presupună nici un efort din partea noastră. Acum înțeleg că nimic nu ni se întâmplă din senin. Am înțeles, din discuțiile noastre, că - pentru a intra în grațiile zeiței norocului - trebuie să profităm din plin de toate ocaziile ce ni se ivesc în cale. De aceea, m-am hotărât ca pe viitor să nu mai ignor nici un mesaj pe care mi-l va trimite buna zeiță a norocului.

- Ai înțeles foarte bine adevărurile pe care aceste discuții ni le-au dezvăluit, spuse Arkad. Veți cunoaște sărutul norocului dacă veți ști să profitați de ocaziile ce vi se vor ivi în cale. Prietenul nostru, negustorul, ar fi descoperit sărutul dulce al norocului dacă ar fi știut să profite de ocazia extraordinară pe care i-o oferise buna noastră zeiță. Prietenul nostru, cumpărătorul de animale, ar fi cunoscut și el norocul dacă ar fi dus la bun sfârșit târgul cu turma de oi, de pe urma căreia ar fi obținut un profit frumos. Menirea acestor discuții este aceea de a găsi o modalitate prin care să putem convinge norocul să pogoare asupra noastră. Eu cred că am găsit această modalitate. Povestirile voastre ilustrează un adevăr de necontestat: norocul poate fi ademenit dacă profitați de toate ocaziile extraordinare pe care le întâlniți în cale. Cei care știu să înhațe aceste ocazii unice în viață se bucură de întreaga atenție a zeiței norocului. Ea nu ezită niciodată să-i ajute pe cei pe care îi îndrăgește - și acești oameni dragi inimii ei sunt oamenii dinamici, oamenii de acțiune. Acțiunea este cea care vă va oferi cheia succeselor pe care doriți să le obțineți în viață.

Oamenii de acțiune sunt cei care se bucură de favorurile

V. Cele cinci legi ale aurului

- Dintre o pungă doldora de monede de aur și o tăbliță gravată cu gânduri pline de înțelepciune - dacă ați fi puși în situația de a alege unul dintre aceste două lucruri, pe care 1-ați alege?

Luminate de razele tremurânde ale focului ațâțat de arbuștii deșertului, chipurile bronzate ale ascultătorilor trădau un interes aparte pentru subiectul pe care îl discutau.

- Aurul, aurul, răspunseră într-un glas cei douăzeci și șapte de ascultători.

Bătrânul Kalabab zâmbi cu subînțeles.

- Liniște! le spuse el, reducându-i la tăcere. Ascultați tânguirile câinilor sălbatici ce se aud în noapte! Se tânguie și urlă pentru că sunt flămânzi. Hrăniți-i și ce credeți că vor face? Vor sări la bătaie și se vor împăuna, mândri de succesul pe care l-au obținut în luptă, fără să se mai gândească la dimineața ce va veni. Așa se întâmplă și cu fiii oamenilor. Rugați-i să aleagă între aur și înțelepciune - și ce credeți că vor alege? Vor ignora înțelepciunea și vor irosi aurul. Dimineața vom auzi tânguirile lor jalnice pentru că nu mai au aur. **Aurul le aparține numai celor care îl cunosc și îi respectă legile.**

Kalabab se înfășură mai bine în mantia sa albă, căci bătea un vânt extrem de rece.

- Pentru că m-ați slujit cu credință pe toată durata călătoriei noastre, pentru că ați avut grijă de cămilele mele, pentru că ați străbătut fără să vă plângeți nisipurile fierbinți ale deșertului, pentru că i-ați înfruntat cu curaj pe tâlharii care încercau să-mi fure marfa, am să vă împărtășesc în această seară povestea celor cinci legi ale aurului, o poveste cum nu v-a fost dat să auziți vreodată. Sorbiți-mi cu atenție cuvintele ce vi le voi spune, căci - dacă le veți prinde tâlcul și le veți da ascultare - în zilele ce vor urma vă veți scărda în aur.

Tăcerea ce se așternu în clipele următoare avea menirea de a crea un efect puternic asupra auditoriului. Deasupra lor, pe cerul senin al Babilonului, stelele se îngemănau, creând o dantelă de lumină și culoare, în spatele spectatorilor, se întrezăreau siluetele corturilor, bine înfipte în pământ pentru a nu fi doborâte de furtunile necruțătoare ale deșertului. Lângă corturi, se aflau - frumos aranjate - baloturile de marfă, acoperite cu piei de animale, în apropiere, se găseau cămilele, ce stăteau întinse pe nisip, unele rumegând mulțumite, iar altele sforăind într-un cor disonant.

- Ne-ai spus multe povești frumoase, Kalabab, grați conducătorul grupului. Sperăm ca înțelepciunea ta să ne călăuzească și mâine dimineață când zilele petrecute alături de tine se vor fi încheiat.

- V-am spus până acum aventurile pe care le-am trăit pe tărâmurile străine și îndepărtate, dar în seara aceasta vă voi împărtăși înțelepciunea lui Arkad, un om bogat și înțelept.

- Am auzit multe lucruri despre el, spuse conducătorul grupului, căci el a fost cel mai bogat om care a trăit vreodată în Babilon.

- Era cel mai bogat om, pentru că el cunoștea tainele aurului mai bine decât oricine din lume. În această seară, vă voi împărtăși gândurile sale înțelepte, așa cum mi le-a împărtășit și mie Nomasir, fiul lui, cu foarte mulți ani în urmă, în Ninive, pe când eram un băiețandru. Stăpânul meu și cu mine zăbovisem mult în palatul lui Nomasir. Eu îl ajutasem pe stăpânul meu să aducă multe covorașe de o frumusețe rară, pe care Nomasir le analiza cu atenție până când găsea ceva pe plac. În cele din urmă, mulțumit fiind de alegerea sa, ne-a rugat să ne așezăm alături de el și să bem un vin rar, a cărui aromă ne gâdila nările și stomacul, ce nu era obișnuit cu o băutură atât de rară. Apoi, ne-a împărtășit această poveste plină de înțelepciune, așa cum am să v-o împărtășesc și eu vouă. În Babilon există obiceiul - după cum bine știți - ca fiii din familiile bogate să locuiască împreună cu părinții lor ca să devină în final moștenitorii averii acestora. Arkad, însă, nu era de acord cu acest obicei. De aceea, când Nomasir a atins vârsta la care trebuia să moștenească averea tatălui său, acesta îl chemă la el și îi spuse:

„- Fiule, dorința mea cea mai profundă este ca tu să-mi moștenești averea. Dar trebuie să-mi dovedești că ești capabil s-o administrezi într-un mod cât mai înțelept cu putință. Pentru asta, vreau să pleci în lume și să-mi demonstrezi că poți să strângi aur și să devii un om respectat printre semenii tăi. Ca să nu începi de la zero, îți voi dăruia două lucruri ce mie mi-au fost refuzate atunci când am început să-mi clădesc averea, în primul rând, îți voi dăruia această pungă cu aur. Dacă o folosești cu înțelepciune, ea va constitui temelia succesului tău viitor, în al doilea rând, îți voi dăruia această tăbliță de argilă, pe care sunt gravate cele cinci legi ale aurului. Dacă le vei da ascultare, ele îți vor oferi competență și siguranță în tot ceea ce vei face în viață, întoarce-te la casa tatălui tău peste zece ani pentru a-i da socoteală pentru faptele tale! Dacă te vei dovedi demn, te voi numi moștenitorul averii mele. În caz contrar, însă, o voi dona preoților ca să se roage pentru sufletul meu.”

Și așa, Nomasir plecă în lume, însoțit de punga cu aur, de tăblița de argilă învelită cu grijă într-o pânză de mătase, de sclavul său și de caii ce le asigurau transportul. După zece ani, Nomasir se întoarse la casa tatălui său, care organiză un ospăț mare în cinstea sa, ospăț la care invită mulți prieteni și membri ai familiei. După ce ospățul luă sfârșit, părinții lui se așezară pe niște scaune înalte, asemănătoare cu tronurile împărătești, iar Nomasir se prezentă în fața lor ca să dea socoteală pentru faptele lui, așa cum îi promisese tatălui său. Era seară. Fumul greu pe care îl degajau opaițele - ce nu făceau altceva decât să strecoare palide raze de lumină - învăluia încăperea într-o negură deasă. Sclavii îmbrăcați în tunici și veste albe încercau să mai improspăteze puțin aerul umed din cameră, agitând cu mișcări ritmice frunze late de palmieri, întreaga scenă avea un aer regesc. Soția lui Nomasir și cei doi copii ai lor, împreună cu alți membri ai familiei, stăteau în spatele lui pe covorașe, fiind parcă întruchiparea unor statui înlemnite în tăcere.

„- Tată” - începu el pe un ton plin de respect - „mă înclin în fața înțelepciunii tale. Cu zece ani în urmă, când băteam la porțile bărbăției, mi-ai trimis în lume ca să devin un om de vază în loc să rămân vasalul averii tale. Mi-ai dăruit cu generozitate o pungă doldora de aur și o tăbliță cu gânduri pline de înțelepciune. Aurul - vai! - trebuie să recunosc - mi-a zburat printre degete, așa cum îi scapă unui tânăr fără experiență vânatul iute de picior.”

Tatăl zâmbi cu indulgență.

„- Continuă, fiule, căci vreau să cunosc povestea ta în cele mai mici

amănunte.

- Am hotărât să mă duc în Ninive, căci era un oraș în plină dezvoltare și speram să-mi ofere cât mai multe ocazii profitabile. Am urmat o caravană, unde mi-am făcut foarte mulți prieteni. Printre aceștia, se aflau doi oameni talentați la grai, ce aveau un cal alb de o frumusețe rară, care alerga mai repede ca vântul. În timpul călătoriei noastre, mi-au șoptit că în Ninive trăia un om foarte bogat, care avea un cal atât de iute de picior încât nu putea fi învins niciodată. Stăpânul lui credea că nici un cal din lume nu putea alerga mai repede decât calul său. De aceea, era dispus să parieze oricât de mult pe armăsarul lui, convins fiind că acesta putea învinge orice cal din Babilonia, în comparație însă cu armăsarul lor, spuneau prietenii mei, calul acela nu era decât un catâr amărât ce putea fi învins cu ușurință. Ei mi-au propus - ca pe o favoare greu de refuzat - să pariez și eu pe calul lor. Eram deosebit de încântat de planul lor. Calul pe care pariasem a fost însă învins și am pierdut foarte mult aur."

Tatăl izbucni în râs la auzul acestor cuvinte.

„- Am descoperit mai târziu că acești oameni erau niște tâlhari, care practicau de multă vreme această înșelătorie. Se aciuau pe lângă caravane în căutare de noi victime. Omul din Ninive era partenerul lor și împărțeau câșturile pe care le obțineau de pe urma acestor pariuri. **Această înșelătorie m-a învățat prima lecție despre viață - o lecție despre cum trebuie să-mi port de grijă.** Aveam să învăț în curând o altă lecție, la fel de amară, în caravană mai era un tânăr cu care am legat o prietenie strânsă. Era fiul unor părinți bogați și mergea la Ninive ca să-și găsească o locuință potrivită. La scurtă vreme după ce-am sosit în oraș, mi-a povestit despre moartea unui negustor, a cărui prăvălie - împreună cu marfa sa - puteau fi achiziționate la un preț de nimic. Spunându-mi că vom fi parteneri egali, dar că mai întâi el trebuia să se întoarcă în Babilon ca să-și asigure aurul, m-a convins să cumpăr marfa cu aurul meu, urmând să facem apoi afaceri cu aurul lui. El și-a prelungit foarte mult timp șederea în Babilon, dovedindu-se în final un cumpărător nechibzuit și un risipitor fără limite. L-am înlăturat în cele din urmă din afacere, dar nu înainte ca aceasta să atingă pragul dezastrului, căci toate mărfurile pe care le mai aveam la dispoziție nu mai puteau fi vândute și nu mai aveam nici aur cu ajutorul căruia să cumpărăm alte produse. Am vândut în final unui evreu tot ce se mai putea vinde pentru un preț de nimic. Pot să-ți spun, tată, că am gustat din plin din cupa amărăciunii. Am căutat apoi ceva de lucru, dar n-am găsit nimic, căci nu aveam nici experiența și nici pregătirea necesară pentru asta. Mi-am vândut caii. Mi-am vândut sclavul. Mi-am vândut și hainele ca să obțin ceva de mâncare și un loc unde să-mi odihnesc capul, dar fiecare zi nu-mi aducea decât și mai multă amărăciune. În zilele acelea triste, mi-am amintit de încrederea pe care mi-ai acordat-o, tată. M-ai trimis în lume ca să devin un om cu stare și asta doream să realizez."

Mama își îngropa fața în mâini și începu să plângă încetișor.

„- Atunci mi-am amintit de tăblița pe care mi-ai dăruit-o la plecare, tăblița pe care erau gravate cele cinci legi ale aurului. Am citit cu atenție cuvintele pline de înțelepciune pe care mi le-ai dăruit și mi-am dat seama că - dacă aș fi știut să dau ascultare acestor cuvinte înțelepte - nu mi-aș fi pierdut aurul. **Am învățat pe dinafară fiecare lege în parte și m-am hotărât ca - în momentul în care zeița norocului îmi va zâmbi din nou - să mă las călăuzit de înțelepciunea vârstei, nu de nechibzuința tinereții.** Pentru toți cei prezenți în seara asta aici, voi citi aceste legi pline de înțelepciune, legi pe care tatăl meu le-a immortalizat pe această tăbliță de argilă pe care mi-a dăruit-o cu zece ani în urmă:

Cele cinci legi ale aurului

- 1. Aurul se revarsă cu dărnicie asupra celui care pune deoparte nu mai puțin de o zecime din câștigul său pentru a crea o avere considerabilă nu numai pentru viitorul său, dar și pentru cel al familiei sale.**
- 2. Aurul lucrează cu sârg în folosul stăpânului său înțelept, care știe cum să-1 administreze într-un mod profitabil, astfel încât acesta se înmulțește precum se înmulțesc animalele pe câmpii.**
- 3. Aurul cere protecția unui stăpân prevăzător care îl investește numai sub stricta supraveghere a unor oameni înțelepți, ce știu cum să-1 administreze.**
- 4. Aurul zboară printre degetele celui care îl investește în afaceri sau în obiective cu care nu este prea bine familiarizat sau care nu se bucură de aprobarea înțelepților în acest domeniu.**
- 5. Aurul fuge din calea celui care urmează sfaturile înșelătoare ale escrocilor și șarlatanilor sau din calea celui care îl investește în dorințe nechibzuite și aventuroase.**

Acestea sunt cele cinci legi ale aurului scrise de tatăl meu. Ele sunt la fel de valoroase ca aurul însuși, așa cum veți vedea din continuarea povestirii mele.

El se adresă din nou tatălui său.

„- Ți-am povestit de sărăcia și disperarea în care mă aruncaseră nechibzuința și lipsa mea de experiență. Dar șiragul nenorocirilor ajunge la un moment dat să se destrame. Așa s-a întâmplat și în cazul meu atunci când norocul mi-a apărut în cale sub forma unei îndeletniciri ceva mai aparte - aceea de supraveghetor al unei echipe de sclavi ce lucra la ridicarea noului zid exterior al orașului. Profitând acum de faptul că știam care este prima lege a aurului, am început să pun deoparte câte o monedă de aramă până când am atins valoarea unei monede de argint. A fost un proces lent, căci trebuia să mai și trăiesc. Cheltuiam fiecare monedă în parte cu multă părere de rău, căci eram hotărât să recuperez - înainte de termenul stabilit - aurul pe care mi l-ai dăruit. Intr-o zi, stăpânul sclavilor, cu care mă împrietenisem, veni la mine și îmi spuse:

«- Ești un tânăr chibzuit, care nu-și cheltuiește agoniseala. Ai ceva aur pus deoparte?»

«- Da» - am răspuns eu - «căci cea mai mare dorință a mea este să recuperez aurul pe care mi l-a dăruit tatăl meu la plecare, aur pe care l-am pierdut.»

«- Ești un tânăr ambițios și te admir pentru asta. Dar știi că aurul pe care îl strângi poate să lucreze în favoarea ta și să-ți aducă și mai mult aur?»

«- Vai! Am trăit niște experiențe atât de amare, căci aurul tatălui meu mi-a zburat printre degete și mă tem că la fel se va întâmpla și cu al meu.»

«- Dacă ai încredere în mine, te voi învăța cum să-ți administrezi

aurul într-un mod cât mai profitabil cu putință» - îmi răspunse el. «Peste un an, zidul exterior va fi terminat și la fiecare intrare în parte vor trebui construite porțile de bronz ce vor proteja orașul de inamicii regelui, în Ninive nu există destul material pentru a construi aceste porți, iar regele nu s-a gândit să și-1 asigure din timp. Iată care este planul meu: ne vom uni fondurile de aur și vom trimite o caravană la minele de cupru și cositor, ce se află la o distanță apreciabilă de orașul nostru. Apoi, vom aduce în Ninive metalele necesare construirii porților. Când regele va da ordinul ca porțile să fie construite, numai noi îi vom putea oferi aceste materiale la un preț destul de piperat. Dacă regele nu va dori să cumpere de la noi, vom găsi alți cumpărători dornici să achiziționeze materialele la un preț la fel de bun.»

Am recunoscut imediat în propunerea lui șansa de a pune în aplicare cea de a treia lege a aurului: aceea de a-mi investi economiile sub stricta supraveghere a unor oameni înțelepți. Și n-am fost dezamăgit. Căci investiția noastră s-a dovedit un succes, iar micuța mea cantitate de aur s-a mărit substanțial în urma tranzacției noastre. Cu timpul, am fost acceptat ca membru permanent al acestui grup de investitori, pe care îl alcătuiserăm cu ocazia primei noastre investiții. Ei cunoșteau foarte bine tainele administrării aurului. Analizau cu atenție fiecare plan în parte înainte de a porni la acțiune. Nu riscau niciodată să-și piardă aurul dacă exista posibilitatea ca o anumită afacere să nu fie profitabilă și nici nu zăboveau prea mult într-o investiție dacă nu reușeau să-și recupereze destul de repede aurul investit. Lucruri prostești precum cursele de cai sau parteneriate de genul celui pe care l-am făcut eu datorită lipsei mele de experiență nu se bucurau de atenție în rândul acestor investitori. Ei le descopereau imediat punctele slabe. Asociindu-mă cu acești oameni, am învățat să fac investiții sigure ce mi-au adus câștiguri considerabile. O dată cu trecerea anilor, comoara mea a început să crească din ce în ce mai repede. Nu numai că am recuperat ce am pierdut, dar am câștigat și mai mult. Prin intermediul încercărilor prin care mi-a fost dat să trec, dar și al succeselor de care m-am bucurat în cele din urmă, am testat înțelepciunea cuprinsă în cele cinci legi ale aurului și fiecare dintre ele conține adevăruri de necontestat. **Celui ce nu cunoaște aceste cinci legi, aurul nu-i apare prea des în cale, iar când o face, dispare la fel de repede precum a apărut. Dar pentru cel ce urmează cele cinci legi, aurul muncește cu supunerea unui sclav."**

Nomasir încetă să vorbească și făcu un semn unui sclav ce stătea undeva în spate. Sclavul aduse pe rând trei pungi grele din piele. Nomasir luă una dintre ele și o puse la picioarele tatălui său, spunându-i:

„- Tu mi-ai dăruit o pungă de aur - aurul Babilonului. Eu îți ofer acum în schimb o pungă cu aurul din Ninive, având aceeași greutate. Un schimb cinstit, după cum mi s-a spus. Mi-ai dăruit o tăbliță de argilă gravată cu gânduri pline de înțelepciune. Eu îți ofer acum în schimb două pungi cu aur."

Spunând acestea, el luă din mâinile sclavului celelalte două pungi cu aur și le puse la picioarele tatălui său.

„- Vreau să-ți demonstrez prin acest gest, tată, că îți apreciez mai mult înțelepciunea decât aurul. Dar cine poate măsura în aur valoarea înțelepciunii? **Fără înțelepciune, cei care au aur îl pierd repede printre degete, dar cu ajutorul înțelepciunii, cei care nu-l au îl pot transforma în scurtă vreme într-un sclav umil, după cum o dovedesc aceste trei pungi cu aur.** Am, așadar, satisfacția de a sta în fața ta, tată, și de a-ți spune că - datorită înțelepciunii tale - am putut să devin un om bogat și respectat printre semenii mei.

Tatăl își puse mâna cu drag pe creștetul lui Nomasir.

„- Ți-ai învățat bine lecțiile și sunt cu adevărat norocos că am un fiu căruia îi pot încredința fără teamă averea.”

Kalabab își încheie povestirea și își privi cu un ochi critic auditoriul.

- Ce-ați înțeles din această poveste a lui Nomasir? spuse el. Care dintre voi se poate duce la părintele său sau la părintele soției sale pentru a da socoteală în fața lui de felul în care și-a administrat agoniseala? Ce-ar gândi acești oameni venerabili dacă le-ați spune: „Am călătorit mult, am învățat multe, am muncit mult și am câștigat mult, dar din păcate aur am prea puțin. O parte din el l-am cheltuit într-un mod înțelept, o parte l-am cheltuit prosteste, dar cel mai mult am pierdut în acțiuni nechibzuite încă mai credeți că este mâna destinului nedrept faptul că unii oameni au mai mult aur, iar alții nu au nimic? Atunci vă înșelați. Oamenii devin stăpânii aurului în momentul în care ajung să cunoască și să respecte cele cinci legi ale aurului. Pentru că am învățat aceste legi încă din tinerețe și pentru că le-am dat ascultare, am devenit un negustor bogat. Averea mea nu se datorează unui minuni cerești. **Averea ce-ți pică din senin dispare la fel de brusc precum a apărut. Averea ce oferă însă stăpânului ei bucurie și împlinire sufletească se clădește treptat, căci este rodul înțelepciunii și stăruinței. Adevărata povară a unei om înțelept nu este strângerea averii în sine, ci consecvența pe care trebuie s-o arate în acest proces an de an. Cele cinci legi ale aurului vă oferă o răsplată bine meritată dacă știți să le interpretați tâlcul. Fiecare dintre aceste cinci legi abundă de subînțelesuri și - dacă, purtați de valorile povestirii mele, le-ați uitat - vi le voi repeta de îndată. Le știu pe toate pe dinafară, pentru că în tinerețe am fost conștient de valoarea lor și nu am fost mulțumit până când nu le-am învățat cuvânt cu cuvânt:**

Prima lege a aurului

Aurul se revarsă cu dărnicie asupra celui care pune deoparte nu mai puțin de o zecime din câștigul său pentru a crea o avere nu numai considerabilă pentru viitorul său, dar și pentru cel al familiei sale.

- Cel care pune deoparte cu consecvență o zecime din câștigul lui și o investește cu înțelepciune se va bucura în final de o avere considerabilă, ce-i va oferi un venit sigur pentru viitor și va garanta siguranța financiară a familiei sale în cazul în care zeii îl vor chema în ținutul întinericului. Această lege mai spune că aurul vine de bunăvoie în calea unui om ca acesta și vă pot aduce argumente în acest sens din propria mea experiență de viață. Cu cât strâng mai mult aur, cu atât îmi apare mai mult în cale. Aurul pe care îl strâng îmi aduce și mai mult aur, așa cum se va întâmpla și în cazul vostru, căci aceasta este menirea primei legi a aurului.

A doua lege a aurului

Aurul lucrează cu sârg în folosul stăpânului său înțelept, care știe cum să-l administreze într-un mod profitabil, astfel încât acesta se înmulțește precum se înmulțesc animalele pe câmpii.

- Aurul este într-adevăr un lucrător harnic. Este dornic să se înmulțească ori de câte ori i se ivește ocazia. Pentru toți cei care și-au pus deoparte o anumită cantitate de aur, ocaziile sunt nenumărate, iar profitul este pe

măsură. O dată cu trecerea anilor, el se înmulțește într-un mod surprinzător.

A treia lege a aurului

Aurul cere protecția unui stăpân prevăzător care îl investește numai sub stricta supraveghere a unor oameni înțelepți, ce știu cum să-l administreze.

- Aurul cere într-adevăr protecția unui stăpân prevăzător, așa cum fuge din calea unui stăpân nechibzuit. **Cel care cere sfaturile oamenilor înțelepți, ce cunosc tainele administrării aurului, învață în curând să nu-și primejduiască averea, ci s-o păstreze în siguranță și să se bucure de sporirea ei continuă.**

A patra lege a aurului

Aurul zboară printre degetele celui care îl investește în afaceri sau în obiective cu care nu este prea bine familiarizat sau care nu se bucură de aprobarea înțelepților în acest domeniu.

- Unui om care are aur, dar nu știe cum să-l administreze, multe investiții i se par profitabile. Dar, de cele mai multe ori, acestea nu oferă altceva decât factori de risc, iar dacă sunt analizate de oameni cu experiență, aceștia vă vor arăta că prezintă puține șanse de câștig. De aceea, stăpânul aurului care nu are însă experiență în administrarea lui, dar care are încredere în judecata sa și își investește averea în afaceri sau în obiective cu care nu este prea bine familiarizat, descoperă în final că raționamentul său nu a fost atât de bun pe cât a crezut el și plătește cu toată agoniseala lipsa de experiență. **Un om înțelept este cel care își investește comoara doar sub stricta supraveghere a celor care cunosc foarte bine tainele administrării aurului.**

A cincea lege a aurului

Aurul fuge din calea celui care urmează sfaturile înșelătoare ale escrocilor și șarlatanilor sau din calea celui care îl investește în dorințe nechibzuite și aventuroase.

- Celor neexperimentați li se oferă adesea propuneri fantastice, care promit să le aducă acestora comori neînchipuite. Dar fiți cu băgare de seamă și cereți sfaturile oamenilor înțelepți, căci numai ei vă pot dezvălui riscurile ce se ascund în spatele acestor planuri atât de frumoase! Gândi-ți-vă mereu la oamenii bogați din Ninive, care nu-și asumă niciodată riscul pierderii averii lor și nici nu se lasă vreodată încătușați de afaceri și investiții neprofitabile! Și aici se încheie povestea celor cinci legi ale aurului. Spunându-vă această poveste, v-am dezvăluit în același timp și secretele succeselor pe care le-am raportat de-a lungul vieții mele. Dar ele nu sunt niște secrete, ci niște adevăruri pe care fiecare om trebuie să le învețe dacă vrea să scape de o viață mizerabilă, bântuită de problemele cotidiene legate de mâncare și de un adăpost deasupra capului. Mâine vom intra în Babilon. Priviți focul ce arde neconținut deasupra Templului din Bel! Noi ne aflăm în fața orașului de aur. Mâine, fiecare dintre voi va avea aurul pe care îl meritați cu prisosință pentru credința cu care m-ați slujit. Dacă ar fi să ne întâlnim peste zece ani, ce mi-ați spune că ați făcut cu el? Dacă veți urma exemplul lui Nomasir și veți pune acest aur la temelia viitoareii voastre averi, călăuziți fiind pe acest drum de înțelepciunea lui Arkad, peste zece ani veți fi niște oameni bogați și respectați. **Faptele noastre înțelepte ne însoțesc mereu pe parcursul vieții noastre pentru a ne conferi liniște și împlinire sufletească. Dar în același fel, faptele noastre nechibzuite ne**

urmăresc pentru a ne tortura sufletul și conștiința. Ele nu pot fi nicicând uitate. Printre acești „călăi” ai vieții noastre se află și amintirile legate de lucrurile pe care nu le-ați făcut, dar pe care ar fi trebuit să le faceți sau de ocaziile prielnice pe care ar fi trebuit să le înhățați, dar pe care le-ați lăsat să vă scape printre degete. Comorile Babilonului sunt nemăsurate și devin - o dată cu trecerea timpului - din ce în ce mai multe și din ce în ce mai valoroase. Precum comorile pământului, aceste comori ale Babilonului le oferă oamenilor hotărâți să treacă la acțiune bucurii nemărginite. Dorințele voastre nutresc o putere magică. Lăsați-vă călăuziți de această putere extraordinară, stăpânind în același timp cele cinci legi ale aurului, și veți deveni suveranii comorilor din Babilon!

VI. Cămătarul din Babilon

Cincizeci de monede de aur! Nicicând nu mai avusese Rodan, meșteșugarul de sulițe din Babilon, atâta aur în punga sa de piele. Și cât de fericit și mândru pășea spre casă, venind de la palatul celui mai generos suveran al lumii! Aurul răsună atât de vesel în punga pe care o ținea la cingătoare - era cea mai frumoasă muzică pe care o auzise vreodată.

Cincizeci de monede de aur! Și toate erau ale lui! Nu-i venea să creadă cât de norocos era. Ce putere emanau monedele acelea zornăitoare! Ele îi puteau dărui tot ce visa - o casă spațioasă, pământ, vite, cămile, cai, care - tot ce își dorea.

Ce trebuință avea să le dea? În seara aceea, pe când se îndrepta spre casa surorii lui, nu se gândea la nimic altceva decât la monedele acelea strălucitoare din aur masiv - erau ale lui și dorea să le păstreze.

Dar într-o seară, câteva zile mai târziu, al nostru Rodan, complet dezorientat, intră în prăvălia lui Mathon, cămătarul din Babilon și negustorul de bijuterii și țesături rare. Fără să privească nici în stânga, nici în dreapta la articolele expuse cu multă măiestrie, el se îndreptă direct spre încăperile pe care le ocupa proprietarul prăvăliei. Aici el îl găsi pe Mathon cel spilcuit, odihnindu-se pe un covoraș și savurându-și cina pe care i-o servea un sclav negru.

- Te rog, sfatul tu mi-l dă, căci nu știu ce să fac! spuse Rodan, ce-și luase o înfățișare impozantă și fermă.

Mathon îl întâmpină cu un zâmbet prietenos.

- Ce indiscreție ai comis de vrei să-l cauți pe cămătarul din Babilon? Ai pierdut la jocurile de noroc? Sau poate ai căzut în plasa vreunei femei atrăgătoare? Te cunosc de foarte mulți ani, dar niciodată nu m-ai rugat să te ajut în vremuri de restriște.

- Nu, nu este vorba de așa ceva. Eu nu vreau aur de la tine. Eu vreau doar să-mi împărtășești sfaturile tale înțelepte.

- Nu mai spune! Nu-mi vine să cred ce aud. Nimeni nu vine la un cămătar doar pentru a-i cere un sfat. Probabil că mă înșală auzul.

- Nu, nu te înșală.

- Se poate să fie adevărat? Rodan, meșteșugarul de sulițe, se dovedește cel mai inteligent dintre toți oamenii, căci el vine la Mathon nu pentru aur, ci pentru a-i cere sfatul. Mulți oameni vin la mine pentru a-mi cere aur ca să-și răscumpere nechibzuințele. Cât despre sfaturi - ei nici nu vor să le audă. Cu toate acestea, cine este cel mai potrivit om ca să ofere sfaturi decât cămătarul, persoana la care apelează oamenii atunci când dau de necazuri? Cred că ar trebui să iei masa cu mine, Rodan, continuă el. Ești

oaspetele meu în seara aceasta. Ando! își strigă el sclavul negru. Așterne un covoraș pentru prietenul meu, Rodan, meșteșugarul de sulite, care a venit să-mi ceară sfatul! El este oaspetele meu de onoare. Servește-1 cu bucatele cele mai alese și adu-i cel mai bun vin ca să-1 savureze cu plăcere! Și acum spune-mi ce necazuri ai!

- Este vorba despre un dar pe care mi l-a făcut regele.

- Regele ți-a făcut un dar și acesta îți creează necazuri? Despre ce dar este vorba?

- Pentru că a fost mulțumit de proiectul pe care i l-am prezentat referitor la noile vârfuri pe care le vor avea sulitele gărzilor regale, regele mi-a dăruit cincizeci de monede de aur, cu care nu prea știu ce să fac. Mulți semeni mă imploră să le împart cu ei.

- Este un lucru cât se poate de firesc. Sunt mai mulți oameni care râvnesc aurul decât sunt cei care îl posedă. Dar oare nu poți să le spui „Nu”? Voința ta nu este la fel de puternică precum este pumnul tău?

- Celor mai mulți le pot spune „Nu”, dar uneori este mai ușor să spui „Da”. Poți oare să-ți refuzi sora, căreia îi ești devotat trup și suflet?

- Bineînțeles. Sora ta nu are nici un drept să te împiedice să te bucuri de răsplata muncii tale.

- Dar este vorba de Araman, soțul ei, pe care dorește să-1 vadă într-o bună zi un negustor bogat. Ea consideră că destinul nu i-a oferit niciodată o șansă soțului ei și, de aceea, mă imploră să-i împrumut aurul meu cu ajutorul căruia el ar putea deveni un negustor prosper, urmând să-mi returneze împrumutul din câștigurile pe care le va realiza în timp.

- Prietene, spuse Mathon, acesta este un subiect despre care trebuie să discutăm serios. Aurul conferă posesorului său multă responsabilitate, dar și o poziție diferită față de semenii săi. De asemenea, sufletul îi este cuprins de teamă la gândul ca l-ar putea pierde sau i-ar putea fi furat, îi conferă, pe de altă parte, puterea de a înfăptui lucruri bune. Dar intențiile sale bune îi pot aduce necazuri. Ai auzit vreodată despre țăranul din Ninive, care înțelegea graiul animalelor? Nu cred, căci nu este genul de poveste pe care s-o spui într-un atelier de fierar. Ți-o voi spune eu, căci trebuie să știi că un împrumut presupune ceva mai mult decât simpla trecere a aurului din mâna unui om în mâna altuia. Acest țăran, care înțelegea graiul animalelor, zăbovea mai mult timp în curte doar ca să asculte ce spuneau acestea, într-o seară, el auzi cum boul se plângea măgarului de soarta sa nedreaptă:

„- Trag la plug din zori până-n seară. Indiferent cât de toridă este ziua, cât de obosite îmi sunt picioarele sau cât de tare apasă jugul pe gâtul meu, eu trebuie să muncesc. Tu ești însă prototipul trândăviei curate. Ești mereu învelit cu o pătură colorată și nu faci nimic mai mult decât să-ți duci stăpânul în locurile în care dorește să meargă. Când nu merge nicăieri tu nu faci altceva decât să te odihnești și să mănânci toată ziua iarbă proaspătă.”

Măgarul, în ciuda firii sale capricioase, avea un suflet bun și înțelegea suferința boului.

„- Bunul meu prieten răspunse el, „știu că muncești enorm de mult și vreau să te ajut. De aceea, îți voi spune cum poți să te bucuri de o zi de odihnă. Dimineața, când sclavul vine să te înhame la plug, întinde-te la pământ și mugește cât poți de tare ca să-i faci pe toți să creadă că ești bolnav și nu mai poți să muncești.”

Astfel, boul urmă sfatul măgarului, iar a doua zi de dimineață sclavul îi spuse țăranului că boul era bolnav și nu putea fi înhamat la plug.

„- Atunci”, spuse țăranul, „înhamă măgarul la plug, pentru că trebuie să ne continuăm treaba.”

Și toată ziua, măgarul - care nu dorise altceva decât să-și ajute

prietenul - s-a văzut obligat să îndeplinească sarcina bouului. La lăsarea întunericului, când a fost în cele din urmă eliberat din jug, inima îi era copleșită de tristețe, abia se mai ținea pe picioare din cauza oboselii, iar gâtul îl durea cumplit din cauza jugului. Țăranul mai zăbovi puțin în curte ca să audă ce-și vor spune animalele. Boul luă primul cuvântul:

„- Ești un prieten de nădejde. Datorită sfatului tău înțelept, am avut parte de o zi de odihnă.”

„- Iar eu” - răspunse măgarul - „sunt un fraier care încearcă să ajute un prieten, dar sfârșește prin a fi înhămat la jug în locul acestuia. De azi înainte, va trebui să-ți porți singur jugul, căci 1-am auzit pe stăpânul nostru spunându-i sclavului că - dacă te mai îmbolnăvești încă o dată - îl va chema pe măcelar. Și chiar îmi doresc s-o facă, pentru că ești un animal puturos.”

Apoi, ei nu și-au mai vorbit niciodată, iar prietenia lor a luat sfârșit pentru totdeauna, îmi poți spune care este morala acestei povești, Rodan?

- Este o poveste interesantă, răspunse Rodan, dar nu știu care este morala.

- M-am gândit eu că n-ai s-o descifrezi. Dar este cât se poate de simplă: **dacă vrei să-ți ajuți un prieten, fă-o în așa fel încât să nu-ți încarci pe umeri povara lui!**

- Nu m-am gândit la asta. Dar este o morală plină de înțelepciune. Nu vreau să preiau asupra mea greutatea pe care le poartă pe umeri soțul surorii mele. Dar spune-mi un lucru! Tu împrumuți bani. Dar oare cei cărora le împrumuți acești bani nu-ți returnează împrumuturile?

Mathon îi zâmbi cu subînțeles - era zâmbetul unui om care avea o experiență bogată de viață.

- Dar un împrumut ce nu poate fi returnat este oare un împrumut înțelept? **Cel care împrumută bani trebuie să analizeze cu multă atenție dacă aurul împrumutat poate fi returnat și dacă servește unui scop profitabil; pe de altă parte, trebuie să se convingă de faptul că aurul său nu va fi irosit în zadar, iar cel cărui i 1-a împrumutat nu-i va rămâne veșnic îndatorat, neputând returna niciodată suma împrumutată.** Am să-ți arăt acum niște dovezi incontestabile în acest sens, care își au propria lor poveste.

El aduse atunci o ladă destul de mare, acoperită cu o piele de porc de culoare roșie și împodobită cu diverse modele din bronz. El o așeză pe podea și se ghemui lângă ea, ținându-și mâinile pe capac.

- Iau de la fiecare persoană căreia îi împrumut aur un anumit lucru - o garanție care rămâne la mine până când împrumutul îmi este returnat. Când persoana îmi returnează împrumutul, îi dau înapoi garanția, dar dacă nu-mi returnează niciodată împrumutul, atunci garanția pe care am păstrat-o îmi va aminti întotdeauna de persoana care mi-a trădat încrederea. **Cele mai sigure împrumuturi - îmi spune cutia mea cu amintiri - sunt cele acordate persoanelor ale căror posesiuni valorează mai mult decât împrumutul solicitat.** Aceste persoane au pământuri sau bijuterii sau cămile sau alte lucruri de valoare ce pot fi vândute pentru a returna împrumutul făcut. Alții îmi promet că - dacă nu-mi pot restitui împrumutul în condițiile stabilite - îmi cedează în schimb anumite proprietăți sau alte bunuri de valoare, în asemenea cazuri, aurul îmi este restituit cu dobânda aferentă. **O altă categorie de oameni cărora le acord împrumuturi este cea a persoanelor care obțin un câștig bun din munca pe care o prestează.** Aceștia sunt oameni ca tine, care muncesc și sunt plătiți pentru munca lor. Ei au un venit sigur și dacă

sunt cinstiți și nu au parte de vreo nenorocire, îmi restituie întotdeauna aurul pe care l-am împrumutat, cât și dobânda ce mi se cuvine. Aceste împrumuturi se bazează pe munca umană. O altă categorie este cea a oamenilor defavorizați, care nu au nici avere și nici un venit sigur. Viața este grea și foarte mulți oameni nu pot face față greutăților la care ea îi supune. Vai de împrumuturile pe care le acord acestor oameni - fie ele mai mici de o monedă de aramă! Cutia mea cu amintiri mă „ceartă” neîncetat pentru acest gen de împrumuturi, căci ele nu sunt niciodată restituite decât în cazul în care anumiți prieteni garantează plata împrumutului în numele celui care îl face, cunoscându-l ca fiind un om cinstit, dar nevoiaș.

Mathon deschise capacul cutiei sale cu amintiri. Rodan se aplecă peste ladă, nerăbdător să vadă ce conținea.

În vârful piramidei de amintiri se afla o statueta din bronz, învelită într-o pânză stacojie. Mathon luă statueta în mână și începu s-o mângâie cu multă căldură.

- Această piesă va rămâne pentru totdeauna în cutia mea cu amintiri, pentru că stăpânul ei a pășit în ținutul întunericului. Este o amintire dragă inimii mele, căci cel căruia i-a aparținut statueta a fost cel mai bun prieten al meu. Am făcut foarte multe afaceri împreună și toate s-au dovedit un succes până când inima i-a fost furată de o femeie din est (**ia aminte!!!**notă All**), de o frumusețe rară, pe care dorea s-o ia de soție. Era o femeie unică din toate punctele de vedere, o ființă uimitoare. El a început apoi să-și cheltuiască fără măsură aurul pentru a-i satisface dorințele și capriciile. Când izvorul său de aur a secăt, el a venit la mine cuprins de disperare. L-am promis că îl voi ajuta să devină din nou stăpânul afacerilor sale. Mi-a jurat că va urma cu strictețe toate sfaturile pe care i le voi da.

Dar n-a fost să fie. În timpul unei discuții violente, ea i-a străpuns inima cu un cuțit.

- Ce s-a întâmplat cu ea? întrebă Rodan.

- Aceasta este a ei, firește, spuse Mathon, arătându-i pânza stacojie. Cuprinsă de remușcări, ea s-a aruncat în Eufrat. Aceste două împrumuturi nu-mi vor mai fi nicicând restituite. Cutia mea cu amintiri este o mărturie a faptului că **oamenii înlănțuiți de sentimente și emoții copleșitoare nu sunt niște investiții bune pentru un cămătar**. Asta este însă o altă poveste, continuă el, arătându-i un inel sculptat din os de bou. Acest inel aparține unui țăran. Eu cumpăr covorașele pe care le țes femeile lui. Recolta lui a fost distrusă la un moment dat de o invazie de lăcuste și nu mai aveau nimic de mâncare. Eu l-am ajutat, iar la următoarea recoltă mi-a restituit împrumutul pe care i-l acordasem. Apoi, a venit din nou la mine și mi-a povestit despre niște capre ciudate care ar trăi într-un ținut îndepărat, așa cum auzise din povestirile unui călător. Ele ar avea - după spuse lui - un păr lung, frumos și moale, din care s-ar putea țese cele mai frumoase covorașe din întregul Babilon. Dorea să-și cumpere o turmă întreagă, dar nu avea bani. Așa că i-am împrumutat aurul de care avea nevoie pentru călătorie și pentru achiziționarea turmei de capre. Anul viitor - pentru că deja turma lui începe să se înmulțească - îi voi surprinde pe toți bogătașii din Babilon cu cele mai frumoase și mai scumpe covorașe, pe care - fără îndoială - se vor înghesui să le cumpere, în curând, voi fi nevoit să-i dau inelul înapoi, căci el insistă să-mi restituie împrumutul cât mai repede cu

putință.

- Sunt și din cei care fac acest lucru? întrebă Rodan.

- Dacă împrumută cu scopul de a câștiga bani, da, fac acest lucru. Dar dacă fac împrumuturi doar pentru a-și satisface niște capricii, nu cred că mai ai șansa de a-ți recupera aurul împrumutat.

- Povestește-mi istoria acestei „amintiri”! îi ceru Rodan, luând din ladă o brățară din aur masiv, încrustată cu pietre prețioase de o frumusețe aparte.

- Să înțeleg că te atrag femeile, prietene, nu? spuse Mathon pe un ton ironic.

- Sunt mai tânăr decât tine, îi ripostă Rodan.

- Sunt de acord cu tine în această privință, dar de data aceasta povestea nu are nimic romantic, dacă asta ți-ai închipuit. Stăpâna brățării este grasă și brăzdată de riduri și - în plus - vorbește atât de mult, fără să spună în fond nimic, încât mă calcă pe nervi ori de câte ori am de-a face cu ea. Membrii familiei sale au avut cândva foarte mulți bani și erau clienții mei fideli, dar vremurile de restriște s-au abătut și asupra lor. Ea are un fiu pe care vrea să-1 facă negustor. Așa că a venit la mine ca să mă roage să-i împrumut niște aur pentru ca fiul ei să devină asociatul unui proprietar de caravane, ce călătorește în toată lumea, vânzând într-un oraș ce cumpără într-altul. Acest om s-a dovedit în final un ticălos, căci l-a lăsat pe nefericitul tânăr într-un oraș îndepărtat, fără bani și fără prieteni, plecând pe ascuns în timp ce tânărul dormea. Poate că atunci când tânărul va atinge pragul maturității, îmi va restitui împrumutul; dar până atunci, nu obțin nici o dobândă pentru împrumutul pe care i l-am acordat

- doar foarte multă vorbărie. Recunosc însă că bijuteriile au o valoare inestimabilă.

- Această doamnă ți-a cerut sfatul atunci când a venit la tine pentru împrumut?

- Dimpotrivă. Ea a pozat ca fiind mama unui fiu bogat și puternic, respectat pe tot cuprinsul Babilonului. S-o contrazici ar fi însemnat doar să-i stârnești mânia. Și am avut parte din plin de mânia ei. Cunoșteam foarte bine riscurile pe care le presupune acordarea unui împrumut unui tânăr fără experiență, dar când mi-a oferit această garanție, nu am putut s-o refuz. Această frânghie înnodată - continuă Mathon, arătându-i-o lui Rodan - îi aparține lui Nebatur, negustorul de cămile. Când vrea să cumpere cămile, dar nu are fondurile necesare, îmi aduce câte o frânghie înnodată, iar eu îi acord împrumutul solicitat. Este un negustor înțelept. Eu am încredere în judecata lui dreaptă și îi împrumut întotdeauna atât cât dorește. Și alți negustori din Babilon se bucură de încrederea mea datorită comportamentului lor cinstit. Garanțiile pe care mi le oferă poposesc doar foarte puțin timp în cutia mea cu amintiri. Negustorii cinștiți sunt o adevărată comoară în Babilon, iar eu ies mereu în câștig dacă îi ajut să transforme negoțul într-o afacere cât mai profitabilă pentru orașul nostru.

Mathon luă apoi din cutia sa cu amintiri un gândac încrustat în turcoaz și îl aruncă cu dispreț pe podea.

- Un gândac din Egipt. Băiatului căruia îi aparține acest gândac nu-i pasă nici cât negru sub unghie dacă îmi primesc sau nu aurul înapoi. Când îi reproșez acest lucru, îmi răspunde spunându-mi: „Cum să-ți dau aurul înapoi când soarta nu este deloc generoasă cu mine? Tu oricum ai

destul aur." Ce pot să fac mai mult de-atât? Garanția este a tatălui său - un om cinstit, dar nevoiaș, care și-a pus în joc pământul și animalele ca să sprijine afacerea fiului său. Tânărul a avut la început succes, **dar îmbătat de scurtele sale victorii și lipsit de experiență**, a dus afacerea în pragul falimentului. Tinerii sunt ambițioși. Ei aleg adesea căile cele mai scurte pentru obținerea averii mult visate. Și pentru a se bucura de ea cât mai repede cu putință, fac împrumuturi nechibzuite. Lipsiți de experiență, tinerii nu-și dau seama că o datorie seamănă cu o groapă adâncă, în care poți coborî repede, dar din care nu mai ieși cu aceeași ușurință. Este o groapă în care te înlănțuie fără putință de scăpare deznădejdea și regretele, o groapă în care lumina soarelui nu pătrunde niciodată, iar liniștea nopții este veșnic tulburată de tristețe și amărăciune. Eu nu sunt împotriva împrumuturilor. Dimpotrivă, le încurajez din tot sufletul. Le recomand în cazul în care scopul lor este unul înțelept. Eu însuși am cunoscut succesul în afaceri cu bani împrumutați. Dar ce-ar trebui să facă un cămătar în astfel de cazuri? Tânărul din povestea noastră este cuprins de disperare și nu știe ce să facă. Este deznădăjduit, iar asta nu-l ajută să adune suma pe care i-am împrumutat-o. Mă doare când mă gândesc că singura soluție este să-l deposedez pe tatăl lui de pământul și animalele sale.

- Îmi spui multe lucruri interesante, se aventură Rodan, dar încă nu mi-ai răspuns la întrebare. Să-i împrumut cele cincizeci de monede de aur soțului surorii mele? Ei reprezintă singura mea familie.

- Sora ta este o femeie extraordinară, căreia îi datorezi mult respect. Dacă soțul ei ar veni la mine și m-ar ruga să-i împrumut cincizeci de monede de aur, 1-aș întreba care este scopul pentru care le împrumută. Dacă mi-ar răspunde că dorește să devină negustor ca mine și să facă afaceri cu bijuterii și piese scumpe de mobilier, i-aș spune următorul lucru: „Ce cunoștințe ai din domeniul negoțului? Știi de unde poți să cumperi marfă la cel mai mic preț? Știi unde îți poți vinde marfa la un preț foarte bun?” Poate el să-mi răspundă cu „Da” la toate aceste întrebări?

- Nu, nu poate, recunosc Rodan. El m-a ajutat mult în atelierul meu de forjat și a mai lucrat în câteva prăvălii.

- Atunci, i-aș spune că scopul împrumutului său nu este înțelept. Negustorii trebuie mai întâi să-și învețe meseria cum trebuie. Ambiția sa, deși laudabilă, nu este un lucru practic, iar eu nu i-aș împrumuta aurul. Dar dacă mi-ar spune: „Da, am fost ucenicul multor negustori. Cu ei am călătorit în Smyrna și am cumpărat la un preț foarte mic covorașele pe care le țes gospodinele de acolo. Cunosc, de asemenea, mulți oameni bogați din Babilon, cărora le pot vinde aceste covorașe, obținând un profit considerabil.” Atunci, eu i-aș spune: „Scopul tău este înțelept, iar ambiția ta este laudabilă. Sunt încântat să-ți împrumut cele cincizeci de monede de aur dacă îmi oferi garanția că mi le vei înapoia.” Dar dacă el mi-ar răspunde: „Nu pot să-ți ofer nici o altă garanție decât cuvântul meu de onoare că îți voi restitui împrumutul”, atunci eu i-aș spune:

„Fiecare monedă de aur reprezintă o avere pentru mine. Dacă vei fi jefuit în drum spre Smyrna sau dacă la întoarcere tâlharii îți vor fura covorașele, atunci nu vei mai avea nici o posibilitate să-mi restitui împrumutul, iar aurul meu va fi pe veci pierdut. Vezi tu, Rodan, aurul este marfa cămătarului. Este ușor să-l împrumuți, Dar dacă nu este

investit într-un mod înțelept, este foarte greu să-1 mai recuperezi. Cămătarul nu este adeptul riscurilor inutile, ci al garanției că își va primi banii înapoi. Este bine - continuă el - să-i ajuți pe cei aflați la necaz; este bine să le oferi o mână de ajutor celor năpăstuiți de soartă; este bine să-i ajuți pe cei aflați la început de drum, oameni ce vor deveni cândva niște cetățeni de onoare ai orașului. Dar acest ajutor trebuie acordat cu grijă ca să nu pățești ca măgarul țăranului din povestea noastră, care - în dorința de a-și ajuta prietenul - s-a împovărat cu jugul acestuia. M-am îndepărtat din nou de întrebarea ta, Rodan, dar iată care este răspunsul meu: păstrează cele cincizeci de monede de aur! Aceste monede reprezintă răsplata muncii tale și nimeni nu te poate obliga să te desparți de ele dacă nu aceasta îți este dorința. Dacă vrei să le împrumuți ca să-ți aducă mai mult aur, atunci ele trebuie împrumutate cu multă prudență și în multe locuri. Nu-mi place aurul care stă de pomană, deși riscul îmi place și mai puțin. - De câți ani te ocupi de făurirea sulitelor?

- De trei ani.

- În afară de darul pe care ți l-a făcut regele, cât ai mai pus deoparte?

- Trei monede de aur.

- În fiecare an în care ai muncit pe rupte, ți-ai refuzat anumite plăceri ca să pui deoparte câte o monedă de aur, nu-i așa?

- Așa este, precum spui.

- Atunci, ai putea strânge în cincizeci de ani de muncă cincizeci de monede de aur, refuzându-ți însă toate plăcerile, nu este așa?

- Ar fi o viață destinată numai muncii.

- Gândește-te că sora ta ți-ar putea pune în pericol agoniseala strânsă cu sudoarea frunții în cei cincizeci de ani de muncă necurmată în atelierul de topit bronz numai ca să vadă dacă soțul ei poate deveni negustor!

- Așa cum prezinți tu lucrurile, n-ar fi o imagine prea idilică.

- Atunci du-te la ea și spune-i următorul lucru: „De trei ani de zile, muncesc în fiecare zi, cu excepția zilelor de sărbătoare, de când răsare și până apune soarele, refuzându-mi mereu lucrurile după care inima-mi tânjește, în toți acești ani de muncă asiduă, am pus deoparte câte o monedă de aur. Tu ești sora mea, pe care o iubesc din tot sufletul și îmi doresc ca soțul tău să ajungă într-o bună zi un negustor prosper. Dacă îmi va putea prezenta un plan conceput într-un mod cât mai înțelept cu putință, un plan pe care prietenul meu, Mathon, îl va putea considera posibil de realizat, atunci îi voi împrumuta cu încredere agoniseala mea pe un an întreg pentru a-i oferi ocazia de a-mi demonstra că poate reuși în viață. Fă ceea ce ți-am spus, iar dacă în el sălășluiește un învingător, o va dovedi fără nici cea mai mică umbră de îndoială. Dacă însă dă greș, îți va datora doar o sumă mică de bani, pe care într-o bună zi ți-o va înapoia. Eu pot să împrumut aur pentru că dețin mai mult decât am nevoie în afacerile mele. Îmi doresc ca acest surplus de aur să lucreze în favoarea altora, aducându-mi în același timp și mai mult aur. Pe de altă parte, nu-mi doresc să-1 pierd inutil, pentru că am muncit mult și mi-am refuzat foarte multe lucruri ca să-1 câștig. De aceea, nu-1 mai împrumut celor în care nu am încredere că mi-1 vor restitui. Și nici nu-1 investesc acolo unde nu sunt convins că îmi va aduce un profit considerabil. Ți-am dezvăluit, Rodan, multe dintre secretele ce sălășluiesc în cutia mea cu

amintiri. Ele trădează slăbiciunile oamenilor, dar și dorința lor nechibzuită de a face împrumuturi pe care nu le pot restitui. Din aceste povestiri, poți să vezi cum speranțele oamenilor de a strânge o avere imensă într-un timp cât mai scurt cu putință nu sunt altceva decât niște dorințe deșarte, pe care nu le pot duce niciodată la îndeplinire, neavând nici experiența și nici pregătirea necesară. Tu, Rodan, ești acum stăpânul unei sume frumoase de bani, pe care trebuie s-o pui să lucreze pentru tine. Ești pe cale să devii cămătar, așa cum sunt și eu. Dacă vei ști cum să-ți păstrezi comoara, ea se va transforma într-un izvor nesecat de aur, ce-ți va oferi un venit sigur și plăceri nemăsurate. Dar dacă o vei lăsa să-ți scape printre degete, se va transforma într-un izvor nesecat de suferință și regrete, ce-ți vor întuneca existența pentru tot restul vieții tale. Ce vrei să faci acum cu aurul din punga ta?

- Să-1 păstrez în siguranță.

- Ai glăsuț cu multă înțelepciune, îl aprobă Mathon. Prima ta dorință este ca aurul să fie plasat undeva în siguranță. Crezi, așadar, că - plasându-1 în grija soțului surorii tale - va fi în siguranță?

- Mă tem că nu, pentru că nu este un maestru în păstrarea aurului.

- Atunci, nu trebuie să te lași influențat de sentimente prostești, precum obligația față de familia ta, și să-ți încredințezi comoara în mâinile oricui. Dacă vrei să-ți ajuți familia sau prietenii, găsește alte modalități, dar nu-ți pune în pericol comoara! Nu uita că aurul zboară cu ușurință printre degetele celor neexperimentați, celor ce nu știu cum să-1 păzească! Pe de altă parte, este la fel de grav să-ți irosești comoara în lucruri extravagante precum este să le permiți altora s-o risipească în locul tău. Acum care este următoarea ta dorință legată de averea ta?

- Aș vrea să-mi aducă și mai mult aur.

- Din nou vorbele tale sunt pline de înțelepciune. Comoara ta trebuie să producă și mai mulți pui. Aurul se poate dubla dacă este investit într-un mod înțelept iar tu te poți bucura de el înainte ca povara anilor să-ți apese pe umeri. Dacă există riscul să-1 pierzi, îți vei pierde nu numai agoniseala de-o viață, ci și câștigul pe care ți l-a adus aurul de-a lungul timpului. De aceea, nu te lăsa înșelat de planurile fantastice concepute de oameni neexperimentați, care cred că știu tainele înmulțirii aurului într-un mod cât mai rapid cu putință. Aceste planuri sunt creația visătorilor care nu cunosc legile negoțului. Fii consecvent în hotărârile tale pentru a te putea bucura din plin de comoara ta! S-o împrumuți cuiva având drept garanție doar promisiunea unei posibile restituirii înseamnă să te joci cu focul, încearcă să faci investiții numai cu oameni care au obținut succes în afaceri în așa fel încât succesul tău să fie garantat, iar comoara ta să se înmulțească fără limite, călăuzită de experiența și înțelepciunea lor. Astfel, vei evita nenorocirile care se abat adesea asupra celor cărora zeii le dăruiesc cu generozitate aur.

Când Rodan încercă să-i mulțumească pentru sfaturile sale înțelepte, Mathon îl întrerupse, spunându-i:

- Darul pe care l-ai primit din partea regelui îți va dăruia multă înțelepciune. Dacă vrei să păstrezi cele cincizeci de monede de aur, trebuie să fii discret. Mulți vor încerca să te ademenească, oferindu-ți sfaturi și oportunități ce îți vor promite câștiguri colosale. Sper ca poveștile din cutia-meă cu amintiri să te călăuzească în drumul tău prin viață și să te împiedice să împrumuți vreo monedă de aur dacă nu ești sigur că o vei primi înapoi. Vino din nou la mine dacă mai ai nevoie de alte sfaturi, căci ți le voi da din tot sufletul! Citește acum cuvintele acestea pe care le-am gravat

pe capacul cutiei mele cu amintiri! Ele sunt valabile atât pentru cel care împrumută bani, cât și pentru cămătar.

Mai bine analizezi lucrurile puțină prudență decât să simți gustul regretelor amarnice.

VII. Zidurile Babilonului

Bătrânul Banzar, vajnicul războinic de odinioară, stătea de pază la trecerea ce ducea spre terasa zidurilor vechi ale Babilonului. Pe terasă, războinicii duceau o luptă crâncenă ca să apere zidurile orașului. De ei depindea existența acestui oraș măreț și a miilor lui de locuitori.

Dincolo de ziduri, se auzeau vuietul armatelor dușmane, țipetele oamenilor, tropotul cailor și bubuitul asurzitor al berbecilor izbiți de porțile din bronz.

Pe străzi, în spatele porților, vegheau lăncierii, a căror menire era să apere intrarea în oraș dacă porțile aveau să cedeze. Erau puțini cei cărora li se încredințase această misiune. Căci armatele Babilonului se aflau alături de regele lor în ținuturile îndepărtate ale estului într-o expediție împotriva stăpânitorilor Elamului. Nimeni nu se gândise la un eventual atac în lipsa lor, astfel că puține forțe fuseseră lăsate acasă. Pe neașteptate, însă, din nord, se năpusti asupra Babilonului puternica armată a asirienilor. Zidurile trebuiau acum să opună o rezistență acerbă, căci altfel Babilonul era sortit pieirii.

Banzar era înconjurat de o mulțime de oameni, cutremurați de spaimă, ce încercau cu toții să afle vești despre lupta ce se desfășura la doar câțiva pași de ei. Cu ochii cuprinși de groază, priveau șirurile nesfârșite de răniți sau morți ce erau transportați în oraș.

Acesta era punctul crucial al atacului. După trei zile de asediu, dușmanul își aruncase acum în luptă toate forțele cu intenția clară de a înfrânge rezistența orașului.

Războinicii de pe terasele zidurilor se luptau cu dârzenie împotriva inamicilor care încercau prin orice mijloace să pătrundă în oraș. Astfel, apărătorii Babilonului distrugeau scările pe care atacatorii încercau să se suie pe ziduri și aruncau asupra dușmanilor valuri de săgeți și ulei încins, iar dacă aceștia reușeau totuși să le străpungă vigilența, îi înfruntau cu săbii și sulițe. Pe de altă parte, războinicii noștri erau și ei - la rândul lor - copleșiți de cascadele de săgeți aruncate de inamic.

Bătrânul Banzar putea cel mai ușor să le ofere oamenilor vești despre luptă, căci el se afla cel mai aproape de scena conflictului și auzea primul freamătul pe care îl creau dușmanii ori de câte ori erau respinși de războinicii Babilonului.

Un negustor în vârstă se apropie de el și îi spuse cu mâinile tremurânde:

- Spune-mi, te rog, ce se întâmplă! Îl rugă el. Dușmanii nu pot să pătrundă în oraș. Fiii mei sunt alături de regele nostru. Nu are cine s-o protejeze pe bătrânică mea de furia lor. Vor jefui tot ce vor întâlni în cale. Vor lua tot - mâncare... tot... nimic nu va mai rămâne în urma lor. Suntem bătrâni, prea bătrâni ca să ne mai putem apăra - suntem prea bătrâni și ca să mai fim luați ca sclavi. Vom fi lăsați să murim de foame.

Vom muri cu toții. Spune-mi că nu pot intra în oraș!

- Liniștește-te, bunule negustor! îi răspunse străjerul. Zidurile Babilonului sunt puternice. Du-te la bazarul tău și spune-i soției tale că zidurile vă vor apăra - pe voi și toată averea voastră, așa cum vor avea grijă și de comorile regelui! Mergi lipit de ziduri pentru a nu fi lovit de săgețile inamice!

O femeie cu un copil în brațe luă locul bătrânului negustor atunci când acesta se retrase.

- Străjerule, ce vești ne mai dai? Spune-mi adevărul ca să-mi pot liniști soțul, ce zace la pat doborât de rănilor pe care le-a primit în luptă. El insistă să ne apere - pe mine și copiii noștri - cu lancea sa dacă dușmanii ne vor cotorosi orașul. Cumplită va fi - spune el - răzbunarea acestora de va fi să ne înfrângă.

- Zidurile Babilonului vă vor apăra - pe tine și copiii tăi. Sunt niște ziduri înalte și solide. Nu auzi țipetele victorioase ale războinicilor noștri curajoși care toarnă cazane pline cu ulei încins asupra dușmanilor ce încearcă să urce pe ziduri cu ajutorul scărilor?

- Da, le aud. Dar mai aud și zgomotul asurzitor pe care îl fac berbecii izbindu-se de porțile noastre.

- Întoarce-te la soțul tău! Spune-i că porțile sunt solide și nu cedează atât de ușor în fața berbecilor inamici! Mai spune-i că pe cei care reușesc să se urce pe terasele zidurilor îi așteaptă sulile războinicilor noștri! Adăpostește-te pe lângă clădirile de acolo pentru a fi în siguranță!

Banzar se dădu la o parte din calea întăririlor armate ce veneau în ajutor. Pe când treceau cu pasul greu, acoperiți de scuturi din bronz, o fetiță îl trase de cingătoare.

- Spuneți-mi, vă rog, suntem în siguranță? îl imploră ea. Aud zgomote cumplite. Văd oameni răniți peste tot în jurul meu. Mi-este atât de frică. Ce se va alege de familia noastră, de mama și de frații mei?

Bătrânul războinic clipi din ochi, încercând să vadă de unde veneau cuvintele acelea.

- Nu-ți fie teamă, micuțo! încercă el s-o liniștească. Zidurile Babilonului vă vor apăra pe toți - pe tine, pe mama și pe frații tăi. Tocmai pentru a vă asigura această protecție regina Semiramida le-a construit cu peste o sută de ani în urmă. Nimeni nu le-a putut învinge vreodată. Du-te acasă și spune-le mamei și fraților tăi că zidurile Babilonului îi vor proteja și că nu au de ce să-și facă griji!

Zi de zi, bătrânul Banzar stătea de veghe la postul său de observație și vedea cum războinicii se luptau cu dârzenie pe ziduri până când - morți sau răniți - trebuiau din nou să coboare. Era mereu înconjurat de mulțimi speriate de oameni, care încercau să afle dacă zidurile aveau să reziste. Cu demnitatea unui soldat bătrân, el le dădea tuturor același răspuns:

- Zidurile Babilonului vă vor apăra pe toți.

Timp de trei săptămâni și cinci zile, atacul se desfășură cu o violență greu de imaginat. Chipul lui Banzar trăda o tristețe din ce în ce mai mare când vedea cum cărarea pe care o veghea era acum scăldată în sângele războinicilor care urcau fără să crâcnească pe ziduri pentru a le coborî apoi acoperiți de răni sau poate chiar fără suflare, în fiecare zi, dușmanii uciși formau grămezi de trupuri ce zăceau fără viața în fața zidurilor pe care doriseră să le cucerească. Și, în fiecare noapte, compatrioții lor îi purtau pe umeri și îi îngropau.

În cea de a cincea noapte din cea de a patra săptămână de asediu, liniștea se așternu pentru prima dată. Primele raze ale dimineții dădură

la iveală norii de praf pe care îi ridicau armatele dușmane aflate în retragere.

Războinicii Babilonului lăsară să le scape un țipăt puternic. Toată lumea îi înțelese mesajul. El a fost apoi preluat de trupele aflate în așteptare lângă ziduri și dus mai departe de toți locuitorii orașului. Urletele de bucurie puseră apoi stăpânire pe oraș cu violența unei furtuni.

Locuitorii se năpustiră pe străzi, adunându-se într-o masă compactă de oameni ce împărtășeau, cu toții, aceeași bucurie și emoție. Spaima ce-i stăpânise săptămâni de-a rândul dăduse naștere unei beatitudini fără margini, în turnul înalt al Templului din Bel dansau acum triumfătoare flăcările victoriei. Coloanele de fum albăstriu ce se ridicau spre ceruri aveau menirea să ducă mesajul victoriei peste mări și țări.

Zidurile Babilonului reușiseră, încă o dată, să învingă un dușman puternic și crud, ce era hotărât să-i fure comorile neprețuite, să-i răpească locuitorii și să-i transforme în sclavi.

Babilonul a dăinuit secole de-a rândul pentru că a fost bine apărat. Nici nu se putea să fie altfel.

Zidurile Babilonului sunt o mărturie grăitoare a dorinței omului de a fi apărat. Această dorință este o moștenire pe care oamenii o transmit mereu generațiilor viitoare. Astăzi, ea este la fel de puternică precum era și ieri, cu excepția faptului că noi am creat și creăm mereu noi modalități ca să realizăm același lucru.

Astăzi, înconjurați de „zidurile” inexpugnabile ale conturilor bancare, asigurărilor și investițiilor profitabile, noi ne apărăm de tragediile ce își pot face apariția, pe neașteptate, în viața noastră.

Nu ne putem permite să trăim fără o protecție adecvată.

VIII. Negustorul de cămile din Babilon

Cu cât suferi mai tare de foame, cu atât mintea lucrează mai intens - și cu atât devii mai sensibil la aromele bucatelor alese.

Cel puțin Tarkad, fiul lui Azure, împărtășea această idee. Nu mâncase nimic de două zile în afară de două smochine pe care le furase dintr-o grădină. Nu mai reușise să ia nici o altă smochină pentru că stăpâna grădinii îl alungase mânioasă. Acum, pe când se plimba prin piață, îi răsunau încă în urechi strigătele ei înversunate. Ele îl ajutau acum să-și stăpânească degetele neastâmpărate, care erau gata să înhațe fructele ademenitoare, ce-i făceau cu ochiul din coșurile țărăncilor.

Niciodată nu-și dăduse seama câte bunătăți existau în piețele din Babilon și cât de bine miroseau. Părăsind piața, el se îndreptă spre han, pășind apoi încolo și încoace prin fața porților. Poate că înăuntru găsea pe cineva cunoscut, cineva care va binevoi să-i împrumute o monedă de

aramă, ce-i va dăruia un zâmbet larg din partea proprietarului hanului - atât de neprietenos de obicei - și, o dată cu zâmbetul, și o masă copioasă. Fără moneda de aramă, știa însă că nu va fi deloc binevenit.

Copleșit de propriile-i gânduri, se trezi pe neașteptate față în față cu singurul om pe care nu dorea să-l vadă, un om cu o statură înaltă și osoasă - Dabasir, negustorul de cămile. Dintre toți prietenii și cunoștințele de la care împrumutase sume mici de bani, Dabasir îl făcuse să simtă cel mai acut rușinea pentru faptul că nu reușise să-i returneze împrumutul la timp.

Dând cu ochii de el, chipul lui Dabasir se luminează dintr-o dată.

- Ia te uită pe cine văd! Pe Tarkad în carne și oase, pe care îl căutam în speranța că îmi va da înapoi cele două monede de aramă pe care i le-am împrumutat acum o lună, dar și moneda de argint pe care i-am împrumutat-o cu mult timp înainte. Ce bine că ne-am întâlnit! Monedele acelea chiar îmi sunt de trebuință astăzi. Ce zici, băiete? Ce zici?

Tarkad începu să se bâlbâie, înroșindu-se până în vârful urechilor. Nu nutrea nici cea mai mică dorință de a se certa cu Dabasir, care spunea tuturor adevărul în față.

- Îmi pare rău, îngăimă el, dar astăzi nu am nici monedele de aramă, nici moneda de argint.

- Atunci, fă cât mai repede rost de ele! insistă Dabasir. Cu siguranță că te vei zbate să obții câteva monede de aramă și o monedă de argint ca să răsplătești generozitatea unui vechi prieten al tatălui tău care te-a ajutat în vremuri de restriște, nu este așa?

- Dar soarta neprielnică mă urmărește neconținut și, de aceea, nu-ți pot plăti datoria.

- Soarta neprielnică! Oare dai vina pe zei pentru propriile tale slăbiciuni? Soarta neprielnică îi urmărește pe toți cei care se gândesc mai mult cum să facă împrumuturi și mai puțin cum să le restituie. Vino acum cu mine, băiete! Mi-e foame și, în timp ce voi mânca, îți voi spune o poveste.

Cuvintele pline de sinceritate crudă ale lui Dabasir îl răniră pe Tarkad, dar - cel puțin - acesta îi făcuse invitația de a păși pragul mult râvnitului han, în care el nu îndrăznise să intre.

Dabasir îl îndrumă spre un loc mai retras al camerei, unde se așezară pe covorașe.

Când Kauskor, proprietarul hanului, se apropie de ei zâmbind, Dabasir i se adresează cu spontaneitatea sa obișnuită:

- Șopârlă puturoasă a deșertului, adu-mi o ciozvârtă de capră, bine rumenită și înecată în sos, pâine și foarte multe legume, pentru ca sunt înfometat și vreau să mănânc bine! Și nu uita de prietenul meu aici de față! Adu-i un urcior cu apă! Să fie rece, pentru că afară este foarte cald!

Inima lui Tarkad se umplu de tristețe. Trebuia oare să stea acolo și să bea apă în timp ce omul din față sa devora o halcă întreagă de capră? Nu spuse nimic, căci nu știa ce să spună.

Dabasir, însă, nu cunoștea noțiunea de tăcere. Zâmbind și salutându-i din toată inima pe ceilalți meseni, care îl cunoșteau cu toții, continuă să vorbească:

- Am auzit de la un călător care tocmai s-a întors din Urfa despre un om bogat care are o piatră atât de subțire încât poate să vadă prin ea. El o pune în fereastră ca să alunge ploile. Este galbenă - după spusele călătorului nostru, căruia i-a fost îngăduit să privească prin ea și

toată lumea i s-a părut ciudată și ireală. Ce spui de asta, Tarkad? Crezi că o lume întregă poate să vadă un om într-o lumină diferită față de cum este el în realitate?

- Poate că da, răspunse tânărul, care era mult mai interesat de ciozvărta de capră din fața lui Dabasir.

- Ei bine, îți spun că este adevărat, căci eu am văzut lumea într-o lumină complet diferită față de cum este ea în realitate, iar povestea pe care ți-o voi spune acum îți va dezvălui cum am reușit s-o văd din nou așa cum este ea.

- Dabasir spune o poveste, îi șopti un mesean vecinului său și își trase covorașul mai aproape.

Ceilalți meseni îi urmară exemplul și formară în jurul lui Dabasir un semicerc. Ei mestecau cu zgomot în urechile lui Tarkad și îl atingeau cu mâinile lor murdare de sos. Numai el nu mânca nimic. Dabasir nu-i oferise nici măcar o bucățică din pâinea tare ce căzuse pe podea.

- Povestea pe care sunt pe cale să v-o spun, începuse Dabasir, făcând o scurtă pauză pentru a se desfăta cu poftă din ciozvărta de capră, se referă la anii tinereții mele și la felul în care am devenit negustor de cămile. Știe cineva dintre voi că am fost cândva sclav în Siria?

Spectatorii scoaseră un strigăt de surpriză pe care Dabasir îl primi cu încântare.

- Când eram tânăr, continuă Dabasir după un alt atac vorace asupra hartanului de capră, am învățat meseria tatălui meu - arta confecționării șeilor de cai. îl însoțeam în fiecare zi în prăvălia unde vindeam șeile create de noi, iar după un timp mi-am luat o soție. Pentru că eram tânăr și nu prea aveam experiență, nu câștigam prea mult - doar atât cât să-mi întrețin soția. Inima îmi tânjea după lucruri frumoase pe care nu puteam să le cumpăr. Am descoperit însă în curând că stăpânii prăvăliilor aveau încredere în mine și mă lăsau să plătesc mai târziu pentru marfa cumpărată. Fiind tânăr și neexperimentat, nu știam că cel care cheltuiește mai mult decât câștigă sădește semințele inutile ale autoindulgenței, din care culege apoi roadele cumplite ale necazurilor și umilinței. Așa că am început să cumpăr vesminte scumpe și lucruri rafinate pentru soția mea și pentru casa noastră, lucruri care depășeau cu mult posibilitățile noastre bănești. Plăteam cât puteam de mult pentru marfa cumpărată și un timp totul a mers bine. Dar am descoperit apoi că agoniseala nu-mi ajungea ca să trăim un trai decent și ca să-mi plătesc și datoriile. Creditorii au început apoi să mă încolțească din toate părțile, cerându-mi să plătesc pentru extravaganțele mele, iar viața mea s-a transformat într-un coșmar. Următorul pas pe care l-am făcut a fost să mă împrumut de la prietenii mei, dar nici lor nu le-am mai putut restitui banii împrumutați. Lucrurile mergeau din rău în mai rău. Soția mea a hotărât să se întoarcă la tatăl ei, iar eu am plecat din Babilon, căutând un alt oraș care i-ar fi putut oferi unui tânăr mai multe șanse de reușită. Timp de doi ani, am dus o viață agitată și mizeră, muncind pentru diverși negustori, ce-si duceau traiul prin caravane. Apoi, m-am înhăitat cu niște tâlhari ai deșertului care jefuiau caravanele neînarmate. Aceste fapte erau nedemne de fiul tatălui meu, dar eu vedeam lumea printr-o piatră colorată și nu-mi dădeam seama de prăpastia în care căzusem. Prima mea călătorie în scop de jaf a fost însoțită de succes, căci am capturat atunci aur, mătăsurii și alte bunuri de valoare. Prada am dus-o la Ginir și am irosit-o prosteste. A doua oara, nu am mai fost la fel de norocoși. După ce reușiserăm să capturăm marfa, am fost atacați de lăncierii unei căpetenii băștinașe, căruia membrii caravanei îi

plătiseră o anumită sumă de bani în schimbul protecției acestuia. Cei doi conducători ai noștri au fost uciși în timpul atacului, iar noi am fost duși la Damasc, unde am fost lăsați fără de haine și vânduți ca sclavi. Eu am fost cumpărat pentru două monede de argint de o căpetenie din deșertul sirian. Având părul tăiat și doar o fâșie de pânză ce-mi acoperea cu zgârcenie șalele, nu arătam cu nimic diferit de ceilalți sclavi. Fiind un tânăr îndrăgostit de aventuri, mă gândeam că soarta îmi oferea acum o altă aventură - ca multe altele de care avusesem parte în viața mea - asta până când stăpânul meu m-a dus în fața celor patru soții ale sale, spunându-le că mă puteau transforma într-un eunuc. Atunci am înțeles cât de gravă era situația în care mă aflam. Acești oameni ai deșertului erau niște războinici de o cruzime rar întâlnită. Mă aflam acum la mila lor, fără putința de a mă apăra sau de a scăpa. Stăteam copleșit de spaimă în fața celor patru femei care mă studiau cu atenție. Mă întrebam dacă mă puteam aștepta la îndurare din partea lor. Șira, prima soție, era mai bătrână decât celelalte. Chipul ei era ca de piatră și n-am găsit în ochii ei nici un pic de consolare. Cea de a doua soție era înzestrată cu o frumusețe răpitoare, dar mă privea cu același dispreț cu care ar fi privit un vierme. Celelalte două soții mai tinere chicoteau între ele ca și când era vorba doar de un joc nevinovat. Mi s-a părut o veșnicie tot timpul cât am așteptat sentința. Fiecare soție părea dispusă să le lase pe celelalte să decidă, în cele din urmă, Șira glăsui cu o voce rece ca vânturile deșertului.

„- Avem destui eunuci, dar ducem lipsă de îngrijitori de cămile. De ei avem cu adevărat nevoie. Chiar astăzi vreau să-mi vizitez mama, care zace la pat doborâtă de febră și nici unul dintre sclavii noștri nu știe să stăpânească o cămilă. Întrebă-1 pe acest sclav dacă știe să domine voința unei cămile!”

Stăpânul meu m-a întrebat apoi ce știu despre cămile. Luptându-mă să-mi stăpânesc nerăbdarea, am răspuns:

„- Știu să le fac să îngenuncheze, știu să le așez poverile pe spate, știu să le conduc pe drumuri lungi fără să le obolesc, iar dacă este nevoie, știu să le repar harnașamentul.”

„- Sclavul vorbește cu multă știință” - observă stăpânul meu. „Dacă asta ți-e dorința, Șira, consideră-1 pe acest om îngrijitorul cămilelor tale!”

Așa am trecut în grija Șirei, pe care am dus-o în ziua aceea să-și vadă mama bolnavă. Am profitat atunci de ocazie ca să-i mulțumesc pentru intervenția ei și ca să-i spun că nu eram sclav din naștere, ci eram fiul unui om liber, al unui meșteșugar de șei din Babilon. I-am spus atunci povestea vieții mele. Cuvintele pe care mi le-a adresat apoi m-au mirat peste măsură și m-au făcut să mă gândesc mult timp după aceea la tâlcul lor.

„- Cum poți să te numești un om liber când propriile tale slăbiciuni te-au adus în situația în care te afli acum? Dacă într-un om sălășluiește sufletul unui sclav, oare acesta nu va deveni sclav, indiferent care este originea lui? Dacă însă într-un om sălășluiește sufletul unui om liber, oare acesta nu va deveni un om respectat și onorat de semenii săi, în ciuda nefericirilor pe care viața i le-a pus în cale?”

Un an întreg am fost sclav și am trăit în mijlocul sclavilor, dar niciodată nu m-am putut considera ca fiind unul dintre ei. Într-o zi, Șira m-a întrebat următorul lucru:

- „Am văzut că - în timp ce ceilalți sclavi se bucură de compania lor - tu stai mereu singur. De ce?”

Iar eu i-am răspuns:

- „Mă gândesc adesea la cuvintele pe care mi le-ați spus cândva. Mă întreb dacă în mine sălășluiește sufletul unui sclav. Nu mă bucur de prezența lor, așa că stau mereu retras."

„- Și eu trebuie să stau mereu retrasă" - îmi mărturisi ea. „Zestrea mea a fost bogată, iar stăpânul s-a căsătorit cu mine doar ca să pună mâna pe această zestre. Dar el nu mă dorește. Fiecare femeie tânjește după iubire. Dar pentru că el nu mă iubește și pentru că nu i-am putut dărui nici fii și nici fiice, trebuie să stau mereu retrasă. Dacă aș fi bărbat aș prefera să' mor decât să duc o viață de sclav ca cea pe care o duc eu acum, dar convențiile tribului nostru transformă femeile în sclave."

„- Ce credeți acum despre mine?" am întrebat-o eu deodată, „în mine sălășluiește sufletul unui bărbat adevărat sau cel al unui sclav?"

„- Vrei să-ți plătești datoriile pe care le ai în Babilon?" îmi răspunse ea cu o altă întrebare.

„- Da, vreau dar nu văd cum."

„- Dacă lași anii să treacă pe lângă tine și nu faci nici cel mai mic efort să-ți plătești datoriile, atunci în tine sălășluiește sufletul demn de dispreț al unui sclav. Cel ce nu-și poate respecta cuvântul dat nu este demn de respect și nu este altceva decât un sclav demn de milă."

„- Dar ce pot să fac acum când sunt înlănțuit în Siria?"

„- Rămâi înlănțuit în Siria, om de nimic!"

„- Nu sunt un om de nimic" - am negat eu cu tărie.

„- Atunci, dovedește-o!"

„- Cum?"

„- Oare regele vostru nu-și înfruntă dușmanii cu toate forțele de care dispune și cu toate mijloacele pe care le are la dispoziție? Datoriile tale sunt dușmanii tăi. Ele sunt cele care te-au alungat din Babilon. Le-ai lăsat să-și facă de cap și au ajuns să te domine. Dacă le-ai fi înfruntat ca un bărbat adevărat, le-ai fi subjugat și acum te-ai fi bucurat de respectul semenilor tăi. Dar nu ai avut curajul să le înfrunți și ți-ai călcat mândria în picioare, lăsându-te prins în lanțurile sclaviei din Siria."

Acuzațiile ei pline de cruzime mi-au frânt inima și am încercat din greu să găsesc modalități prin care să-i dovedesc faptul că în mine fremăta sufletul unui bărbat, nu al unui sclav, dar nu am avut această șansă. Trei zile mai târziu, servitoarea Sirei m-a chemat la stăpâna ei.

„- Mama mea este din nou foarte bolnavă" - îmi spuse ea. „Pune șaua pe două dintre cele mai bune cămile ale soțului meu! Fă provizii cu apă și merinde pentru o călătorie lungă! Servitoarea mea îți va aduce merindele la bucătărie."

Am înhămat cămilele, întrebându-mă care era menirea proviziilor uriașe pe care mi le adusese servitoarea, ținând cont de faptul că mama Șirei locuia la o distanță mai mică de o zi de mers pe jos. Servitoarea călătorea pe cămila din spate, în timp ce eu conduceam cămila stăpânei. Când am ajuns la casa mamei ei, era deja întuneric. Șira își trimise servitoarea la culcare, apoi mă întrebă:

„- Dabasir, în tine sălășluiește sufletul unui om liber sau al unui sclav?"

„- Al unui om liber" - am insistat eu.

„- Acum ai șansa să o dovedești. Stăpânul tău a băut ceva mai mult decât de obicei, iar căpeteniile lui sunt și ele într-o stare de amorțire. Ia cămilele acestea și fugi cât mai repede cu putință! Ai aici veșminte care îi aparțin stăpânului tău, ce te vor ajuta să te deghizezi.

Eu voi spune că ai furat cămilele și ai fugit în timp eu îmi vizitam mama bolnavă."

„- Zeii v-au înzestrat cu sufletul unei regine"- i-am spus eu. „Cât mi-aș dori să vă dăruiesc fericirea supremă!"

„- Fericirea" - îmi răspunse ea - „nu-i este sortită unei soții fugare ce încearcă să o găsească printre străini în ținuturi îndepărtate. Du-te acum pe drumul tău și fie ca zeii deșertului să te apere, căci drumul este lung și lipsit de apă și mâncare!"

N-am mai stat prea mult pe gânduri, i-am mulțumit din suflet pentru tot ce făcuse pentru mine și m-am pierdut în noapte. Nu știam nimic despre această țară ciudată și aveam doar o vagă idee referitoare la direcția spre care trebuia să mă îndrept ca să ajung în Babilon, dar am străbătut cu curaj deșertul, îndreptându-mă spre coline. Am mers toată noaptea și toată ziua următoare, conștient fiind de soarta cumplită care îi aștepta pe sclavii ce-și însușeau proprietatea stăpânului lor și încercau să fugă cu ea. În după-amiaza aceea, am ajuns într-un ținut sălbatic și pustiu precum deșertul. Stâncile ascuțite răneau picioarele cămilelor mele credincioase, ce continuau să meargă mai departe în ciuda durerilor. Nu am întâlnit nici o ființă omenească și nici un animal pe drum și înțelegeam foarte bine de ce evitau acest ținut atât de ostil. A fost o călătorie despre care puțini oameni ar fi ajuns să povestească. Zi de zi ne târâm picioarele încercând să mergem mereu înainte. Mâncarea și apa se terminaseră. Căldura soarelui ne doboră fără milă. La sfârșitul celei de a noua zile, am căzut de pe spatele cămilei, având sentimentul că nu mă voi mai putea niciodată ridica și că voi muri cu siguranță în acest ținut uitat de oameni și de zei. M-am întins pe pământ și am adormit, trezindu-mă mângâiat de primele raze ale soarelui. M-am ridicat în capul oaselor și am privit în jurul meu. Adierea vântului de dimineață răspândea o răcoare plăcută. Cămilele mele zăceau descurajate la pământ nu departe de mine. În fața mea se întindea un ținut pustiu, presărat de stânci ascuțite și nisip, fără să se întrezărească nicăieri speranța de viață, căci nu exista nici o oază de apă, neavând astfel nici o șansă să găsesc ceva de mâncare pentru mine sau pentru cămilele mele. Acesta avea să-mi fie oare sfârșitul? Mintea mea părea să-și fi regăsit agerimea de odinioară. Trupul îmi părea lipsit de importanță. Buzele mele arse de soare și sângerânde, limba mea uscată și umflată, stomacul meu gol păreau să nu mai simtă durerea ce le chinase atâta amar de vreme. Am privit din nou aceste întinsuri nemărginite de pustiire și mi-am pus din nou întrebarea: „Oare în mine sălășluiește sufletul unui sclav sau sufletul unui om liber?" Atunci am înțeles că - dacă în mine locuiește sufletul unui sclav - trebuia să depun armele, să mă predau deșertului și să mor - un sfârșit potrivit pentru un sclav fugar. Dar dacă fremăta în mine sufletul unui om liber, ce trebuia să fac atunci? Trebuia să lupt din toate puterile ca să ajung în Babilon, să le plătesc datoriile celor care au avut încredere în mine, să-i dăruiesc fericire soției mele care mă iubea nespuse de mult și să redau liniștea și mulțumirea sufletească inimilor părinților mei. „Datoriile îți sunt dușmanii cei mai de temut, care te-au alungat din Babilon", îmi spusese Șira. Da, așa era. De ce refuzasem să înfrunt situația ca un bărbat adevărat? De ce o lăsasem pe soția mea să se întoarcă la tatăl ei? Și atunci, s-a întâmplat un lucru cu totul și cu totul neobișnuit. Vedeam acum lumea într-o lumină complet diferită de cum o văzusem până atunci, ca și când o privisem

printr-o piatră colorată, pe care o dădusem dintr-o dată la o parte. Vedeam, în sfârșit, adevăratele valori ale vieții. Să mor în deșert? Nu, nu mai era cazul. Datorită acestei perspective complet noi pe care o aveam asupra vieții, știam ce trebuie să fac. În primul rând, trebuia să ajung în Babilon și să-i caut pe toți cei cărora le eram dator. Aveam să le spun că - după ani întregi petrecuți în pribegie - mă întorsesem ca să-mi plătesc datoriile cât mai repede cu putință. Apoi, aveam să-i dăruiesc o casă soției mele și să devin un om respectat printre semenii mei, un om de care părinții mei să poată fi cu adevărat mândri. Datoriile mele erau dușmanii mei de moarte, dar oamenii cărora le eram dator erau prietenii mei, căci ei crezuseră în mine și îmi dăruiseră încrederea lor. M-am ridicat în picioare, clătinându-mă încet. Ce importanță avea foamea care mă macină? Ce importanță avea setea care îmi ardea buzele? Ele nu erau decât niște întâmplări nefericite presărate în drumul meu spre Babilon. În sufletul meu s-a trezit atunci spiritul omului liber, ce a pornit la luptă ca să-și învingă dușmanii și să-și răsplătească prietenii. În mine clocotea o hotărâre de nezdruccinat. Ochii sticloși ai cămilelor mele se înviorară parcă dintr-o dată la auzul glasului meu răgușit. După câteva încercări nereușite, ele se ridicară în picioare. Cu o stăruință cumplită, pornirăm spre nord - acolo unde o voce din interiorul meu îmi spunea că vom găsi Babilonul. Și astfel, am dat peste o oază cu verdeață - o oază unde ne-am înfruptat din fructe și iarbă. Am descoperit așadar drumul spre Babilon, pentru că spiritul unui om liber consideră că obstacolele pe care viața ni le pune în cale se pot rezolva într-un fel sau altul, în timp ce spiritul unui sclav nu face altceva decât să se vaite neconținut, spunând: „Ce pot să fac dacă sunt un biet sclav?” Ce spui, Tarkad? Stomacul tău gol te ajută să gândești cu mai multă claritate? Ești pregătit să mergi pe drumul care te va conduce spre respectul de sine? Vezi acum lumea în adevărata sa lumină? Ești dispus acum să-ți plătești datoriile - indiferent cât de multe sunt - ca să fii din nou un om respectat în Babilon?

Ochii tânărului se umplură de lacrimi. Se așeză în genunchi în fața lui Dabasis, spunându-i:

- Tu mi-ai arătat o lume complet diferită de cea pe care o cunoșteam eu. Simt că în sufletul meu se naște acum spiritul unui om liber.

- Dar ce-ai făcut când te-ai întors acasă? întrebă un ascultător fascinat de povestea lui Dabasis.

- Dacă ai o voință de fier, descoperi în final drumul pe care vrei să-1 urmezi, îi răspunse Dabasis. Eu aveam acum această voință de fier, așa că am pornit să caut drumul pe care trebuia să-1 urmez. Mai întâi de toate, i-am vizitat pe toți cei cărora le eram dator și i-am rugat să mă păsuiască până când aveam să câștig destul de bine ca să le pot restitui împrumuturile. Cei mai mulți dintre ei m-au primit cu sufletele deschise. Unii m-au blamat, dar alții s-au oferit să mă ajute atât cât le stătea în putință. Unul dintre ei mi-a oferit exact ajutorul de care aveam nevoie. Este vorba despre Mathon, cămătarul. Aflând că fusem îngrijitor de cămile în Siria, el m-a trimis la bătrânul Nebatur, negustorul de cămile, care tocmai fusese însărcinat de regele nostru cu misiunea de a cumpăra un număr mare de cămile pentru marea expediție pe care acesta urma s-o organizeze. Cunoștințele mele despre cămile i-au fost de un mare ajutor. Am putut astfel - puțin câte puțin - să achit fiecare datorie în parte - de la monedele de aramă la monedele de argint. Abia

atunci am putut să-mi țin capul sus cu mândrie și să fiu din nou privit ca un om de vază printre semenii mei.

Dabasir se întoarse din nou spre bucatele sale.

- Kauskor, șarpe viclean ce ești! strigă el cât îl țineau plămânii ca să fie auzit până în bucătărie. Mâncarea asta s-a răcit. Adu două porții proaspete pentru mine și pentru Tarkad, fiul prietenului meu, care este flămând și care va mânca împreună cu mine!

Și așa luă sfârșit povestea lui Dabasir, negustorul de cămile din vechiul Babilon. El și-a regăsit spiritul atunci când a înțeles un adevăr de necontestat - un adevăr pe care l-au cunoscut și l-au pus în practică strămoșii lui înțelepți cu mult timp înainte ca el să se nască.

Acest adevăr i-a ajutat pe oameni de-a lungul timpului să scape de necazuri și să cunoască succesul în viață și va continua mereu să-i ajute pe toți cei care îi înțeleg puterea magică. Iată care este acest adevăr:

*Dacă ai o voință de fier, descoperi în cele din urmă drumul
pe care vrei să-l urmezi*

IX. Tăblițele de argilă din Babilon

COLEGIUL ST. SWITHIN UNIVERSITATEA NOTTINGHAM
Newark-on-Trent Nottingham

21 octombrie 1934

Domnului profesor Franklin Caldwell, Conducătorul expediției științifice
britanice Hillah, Mesopotamia

Stimate Domnule Profesor,

Cele cinci tăblițe de argilă pe care le-ați găsit în urma săpăturilor făcute la ruinele din Babilon au sosit cu același vapor cu care a venit și scrisoarea dumneavoastră. M-au fascinat din momentul în care mi-au căzut ochii pe ele, motiv pentru care am petrecut multe ore plăcute deslușindu-le tâlcul. Ar fi trebuit să vă răspund de-ndată la scrisoare, dar am mai amânat puțin acest lucru, pentru că doream să termin traducerile pentru a vi le putea trimite.

Tăblițele au ajuns bine, fără să sufere nici o stricăciune pe drum, datorită împachetării dumneavoastră de excepție.

Veți fi uimit - așa cum am fost și noi - de povestea extraordinara pe care o relatează aceste tăblițe. Te-ai fi așteptat să vorbească despre idile și aventuri, ca în *o mie și una de nopți*, de exemplu. Dar când îți dai seama că ele dezvăluie de fapt problemele unui anume Dabasir legate de datoriile sale, înțelegi că viața în această parte a lumii nu s-a schimbat prea mult în cinci mii de ani.

E ciudat, dar aceste inscripții vechi mă „râcăie pe creier”, ca să folosesc limbajul studenților, în calitatea mea de profesor universitar, ar trebui să fiu o persoană cât se poate de cerebrală și să posed cât mai multe cunoștințe din toate domeniile. Dar acest individ renăscut din ruinele prăfuite ale Babilonului îmi oferă o modalitate unică în lume de a-mi achita

datoriile, o modalitate despre care n-am auzit niciodată până acum, ce-mi acordă în același timp șansa de a-mi înmulți aurul pe care îl am în pungă.

Ar fi interesant de văzut dacă acest mecanism funcționează în ziua de astăzi la fel cum funcționa în vechiul Babilon. Eu și doamna Shrewsbury avem de gând să aplicăm planul lui în afacerile noastre, fapt care le-ar putea chiar îmbunătăți.

Dorindu-vă cât mai mult noroc în activitatea dumneavoastră prestigioasă și așteptând cu nerăbdare ivirea unei alte ocazii de a lucra împreună cu dumneavoastră, vă rămân același fidel admirator.

Cu respect,
Alfred H. Shrewsbury, Departamentul de arheologie

Prima tăbliță

Acum, când luna se încheie, eu, Dabasir, mărturisesc că m-am întors din Siria, unde am fost luat ca sclav, cu hotărârea fermă de a-mi plăti toate datoriile și de a deveni un om respectat în orașul obârșiei mele - Babilon. De aceea, voi inscripționa pe aceste tăblițe de argilă toate afacerile care mă vor îndruma și mă vor ajuta să-mi transform visurile în realitate.

Călăuzit de sfaturile înțelepte ale bunului meu prieten Mathon, cămătarul, voi urma cu strictețe un plan despre care el spune că îmi va reda respectul față de propria-mi persoană, dar și bunăstarea mult râvnită.

Acest plan se bazează pe trei țeluri, ce îngemănează toate speranțele și dorințele mele.

În primul rând, planul îmi va asigura prosperitatea în viitor.

De aceea, voi pune deoparte o zecime din tot ce câștig, căci Mathon a grăit cu multă înțelepciune atunci când mi-a spus:

„Cel care își păstrează în pungă aur și argint, pe care nu le irosește în zadar, este devotat familiei sale și credincios regelui său.

Cel care nu are în pungă decât câteva monede de aramă este un om inutil atât pentru familia sa, cât și pentru regele său.

Dar cel care nu are nimic în pungă este necinstit față de familia sa și necredincios regelui său, pentru că sufletul său este pustiit și copleșit de amărăciune.

De aceea, un om care vrea să obțină succesul în viață trebuie să aibă mereu în pungă monede zornăitoare, căci numai așa sufletul îi va fi mereu cuprins de dragoste pentru familia sa și de credință față de regele său."

În al doilea rând, planul mă va ajuta să-i ofer toate cele necesare soției mele credincioase, care și-a părăsit casa părintească pentru a se întoarce la mine. Căci - așa cum spune Mathon - pentru a avea grijă de o soție credincioasă, sufletul unui om trebuie să fie cuprins de respect față de sine, dar și de o voință extraordinară de a-și vedea visurile întruchipate în realitate.

De aceea, o altă părticică (șapte zecimi, de exemplu) din câștigurile mele trebuie să ne asigure o casă, veșminte și merinde, dar și câteva plăceri pentru ca viața noastră să aibă și o pată de culoare. Dar Mathon insistă să nu cheltuim mai mult decât această părticică destinată în exclusivitate acestor scopuri nobile, în asta constă succesul planului. Trebuie să ne limităm la această sumă și să nu cumpărăm nimic mai mult decât ne este permis.

A doua tăbliță

În al treilea rând, planul îmi oferă posibilitatea ca din agoniseala mea să-mi plătesc toate datoriile.

De aceea, la fiecare sfârșit de lună, trebuie să împart în mod egal două zecimi din câștigurile mele celor cărora le-am rămas dator. Astfel, îmi voi achita, în timp, toate datoriile.

Am să inscripționez în cele ce urmează numele tuturor celor cărora le sunt dator împreună cu suma datorată:

Fahru, țesătorul de haine - 2 monede de argint și 6 monede de aramă

Sinjar, meșteșugarul de paturi - 1 monedă de argint

Ahmar, prietenul meu - 3 monede de argint și 1 monedă de aramă

Zankar, prietenul meu - 4 monede de argint și 7 monede de aramă

Askamir, prietenul meu - 1 monedă de argint și 3 monede de aramă

Harinsir, bijutierul - 6 monede de argint și 2 monede de aramă

Diarbeker, prietenul tatălui meu - 4 monede de argint și 1 monedă de aramă

Alkahad, stăpânul casei - 14 monede de argint

Mathon, cămătarul - 9 monede de argint

Birejik, țăranul - 1 monedă de argint și 7 monede de aramă

(Lipsește o parte din tăbliță, iar restul acestei liste nu se mai poate descifra.)

A treia tăbliță

Suma totală pe care le-o datorez acestor creditori este de 119 monede de argint și 141 monede de aramă. Pentru că datoram aceste sume de bani și nu știam cum aveam să le achit vreodată, am lăsat-o pe soția mea să se întoarcă la tatăl ei, iar eu - în prostia mea - am plecat din orașul meu natal în speranța că mă voi putea îmbogăți în altă parte - numai ca să ajung să descopăr suferințele și umilințele sclaviei.

Pentru că acum Mathon îmi arată cum îmi pot achita toate datoriile, dându-le creditorilor mei mici sume de bani în funcție de câștigurile mele, pricep ce prostie cumplită am făcut atunci când am fugit din fața responsabilităților mele.

De aceea, i-am vizitat pe creditorii mei și le-am explicat că nu am deocamdată cum să-mi plătesc datoriile față de ei, dar că intenționez să pun deoparte câte două zecimi din agoniseala mea pentru acest scop. Nu este mult, dar dacă au răbdare, îmi voi achita în cele din urmă datoriile față de ei.

Ahmar, pe care l-am crezut cel mai bun prieten al meu, m-a copleșit cu injurii și am plecat de la el strivit de povara umilinței. Țăranul Birejik m-a rugat să-l plătesc pe el primul pentru că avea mare nevoie de bani. Alkahad, stăpânul casei unde locuiesc, s-a dovedit cel mai nesuferit dintre toți, amenințând că îmi va provoca necazuri dacă nu-i achitam dintr-o dată suma întregă.

Toți ceilalți mi-au acceptat însă propunerea. De aceea, sunt mai hotărât ca niciodată să-mi realizez țelul, convins fiind că este mai ușor să-ți plătești datoriile decât să le eviți. Chiar dacă nu le pot face pe plac tuturor creditorilor mei, îi voi trata pe toți fără părtinire.

A patra tăbliță

Este din nou sfârșitul lunii. Am muncit din greu, dar sunt iarăși un om liber. Soția mea m-a ajutat cât a putut de mult ca să-mi plătesc creditorii. Datorită voinței noastre de fier, am câștigat în luna ce-a trecut - cumpărând pentru Nebatur cămile sănătoase și iuți de picior - 19 monede de argint.

Pe acestea le-am împărțit ținând seama de planul dinainte stabilit. O zecime din această sumă am pus-o deoparte (căci aceasta trebuia păstrată), șapte zecimi sunt destinate traiului de zi cu zi, iar două zecimi sunt menite achitării datoriilor mele.

Pe Ahmar nu l-am găsit acasă, dar i-am lăsat banii soției lui. Birejik a fost atât de mulțumit încât mi-a sărutat mâna. Doar bătrânul Alkahad și-a păstrat atitudinea morocănoasă, spunându-mi să-i plătesc datoria mai repede. Eu i-am răspuns în schimb că - dacă nu aș avea pe cap și grijile legate de gospodărie - atunci i-aș putea achita datoria mult mai repede. Ceilalți însă mi-au mulțumit din suflet și m-au lăudat pentru efortul depus.

Așadar, la sfârșitul lunii, datoriile mele s-au redus cu aproape 4 monede de argint, având - în același timp - puse deoparte și 2 monede de argint, pe care nimeni nu are dreptul să le pretindă, îmi simt sufletul atât de ușurat - cum nu a fost de multă vreme.

A mai trecut o lună. Am muncit la fel de mult, dar de data aceasta succesul a ezitat să apară. Am reușit să cumpăr doar foarte puține cămile. Am câștigat doar 11 monede de argint. Dar am respectat planul, chiar dacă n-am mai cumpărat veșminte noi și am mâncat doar plante și ierburi. Am pus din nou deoparte o zecime din această sumă și am trăit cu ajutorul celor șapte zecimi destinate existenței noastre zilnice. Am fost surprins să văd că Ahmar mi-a acceptat suma pe care i-am oferit-o, chiar dacă era foarte mică. La fel s-a întâmplat și cu Birejik. Alkahad s-a enervat peste măsură, dar când i-am spus să-mi dea suma înapoi dacă nu-i convine, s-a resemnat imediat. Ceilalți însă au fost - ca de obicei - mulțumiți.

Este din nou sfârșitul lunii și sunt extraordinar de fericit. Am cumpărat un număr mare de cămile pentru care am primit 42 de monede de argint. Eu și soția mea ne-am cumpărat acum sandale și veșminte noi. Ne-am înfruptat din nou din carne.

Am plătit mai mult de 8 monede de argint creditorilor noștri. Nici măcar Alkahad nu a mai protestat.

Planul nostru este un plan extraordinar, căci ne ajută să ne achităm datoriile, strângându-ne în același timp și o mică avere, ce ne aparține numai nouă.

Au trecut trei luni de când am început să țin evidența afacerilor mele pe aceste tăblițe de argilă, Am pus de fiecare dată deoparte câte o zecime din agoniseala mea. Am trăit apoi numai din cele șapte zecimi, chiar dacă vremurile au fost extrem de grele. Și de fiecare dată, le-am plătit creditorilor mei cele două zecimi destinate lor.

În punga mea zornăie acum 21 de monede de argint, care sunt numai ale mele. Ele îmi conferă mândria pe care am pierdut-o cândva din nesăbuință.

Soția mea se ocupă de gospodăria noastră, iar eu am grijă să nu-i lipsească nimic. Suntem fericiți împreună.

Planul este de o valoare neprețuită. A transformat un sclav într-un om respectat de semenii săi.

A cincea tăbliță

S-a mai încheiat o lună și asta îmi amintește cât de mult a trecut de când am început să scriu pe aceste tăblițe de argilă. Un an s-a scurs de atunci. Dar astăzi nu voi mai uita să-mi inscripționez tăblița, pentru că astăzi este ziua în care mi-am achitat toate datoriile. Astăzi este ziua în care eu și soția mea vom da un ospăț grandios în cinstea voinței noastre de fier care ne-a ajutat să ne împlinim visurile.

Multe lucruri s-au întâmplat cu ocazia ultimei vizite făcute creditorilor mei, lucruri pe care nu le voi uita niciodată. Ahmar mi-a cerut iertare pentru vorbele sale pline de ocară, spunându-mi că dorea să fim din nou prietenii de odinioară.

Bătrânul Alkahad nu este - la urma urmei - un om atât de rău, căci el mi-a spus: „Ai fost cândva plămădit dintr-o argilă moale, pe care fiecare mână ce o atingea o modela după vrerea ei, dar acum ai devenit o statuie din bronz, neclintită și puternică. De vei mai avea vreodată nevoie de argint sau de aur, vino fără întârziere la mine!”

Și nici nu este singurul care mă apreciază acum la justa mea valoare. Mulți îmi vorbesc cu respectul ce mi se datorează.

Când soția mea mă privește, ochii ei trădează o lumină aparte, o lumină ce ar conferi oricărui bărbat încredere în forțele sale.

Dar cel care mi-a dăruit succesul este planul pe care l-am urmat cu strășnicie până la capăt. El este cel care ne-a ajutat să-mi achit toate datoriile și să mă bucur de clinchetul pe care îl scot în punga mea monedele de aur și argint puse deoparte. Îl recomand tuturor celor care doresc să obțină succesul în viață. Căci - dacă a ajutat un sclav să-și plătească datoriile și i-a umplut punga cu aur - oare nu-i va ajuta pe toți cei care doresc să se bucure de libertate? Eu nu mă opresc aici, pentru că sunt convins că - dacă voi continua să-l urmez - voi deveni un om foarte bogat.

COLEGIUL ST. SWITHIN UNIVERSITATEA NOTTINGHAM
Newark-on-Trent Nottingham

7 noiembrie 1936

Domnului profesor Franklin Caldwell, Conducătorul expediției științifice britanice
Hillah, Mesopotamia

Stimate Doamnă Profesor,

Dacă în timpul viitoarelor dumneavoastră săpături printre ruinele Babilonului veți întâlni spiritul unui om care a trăit cândva pe acele meleaguri - un negustor de cămile pe nume Dabasir - v-aș ruga să-i spuneți că pentru inscripțiile sale făcute pe tăblițele de argilă cu mult timp în urmă un cuplu de profesori universitari din Anglia îi poartă recunoștință veșnică.

Poate că vă mai amintiți că v-am scris acum un an despre intenția mea și a doamnei Shrewsbury de a pune în aplicare planul lui ca să scăpăm de datorii, dar ca să și strângem ceva bănuți în buzunar. Poate că v-ați dat deja seama - în ciuda eforturilor noastre de a ascunde acest lucru prietenilor noștri - că ne confruntăm cu o stare de criză.

Am cunoscut ani de zile umilința creată de imposibilitatea achitării datoriilor, dar și teama cumplită că se va isca un scandal de proporții în urma căruia voi fi dat afară din colegiu. Am încercat să ne plătim datoriile din venitul pe care îl câștigăm, dar ne-a fost imposibil să le achităm pe toate, în plus, am fost obligați să ne facem cumpărăturile din locurile în care ni se mai acordau credite, indiferent de costurile ridicate pe care le presupuneau aceste locuri.

Am descoperit apoi că ne învârteam într-un cerc vicios, în care situația noastră se înrăutățea în loc să se îmbunătățească. Lupta noastră era inutilă. Nu ne puteam muta într-o locuință mai puțin costisitoare, pentru că îi eram datori •• proprietarului actual. Se părea că destinul ne era potrivnic și ne împiedica să găsim o soluție pentru rezolvarea cât mai grabnică a problemelor noastre.

Apoi, ne-a apărut în cale cunoștința dumneavoastră - bătrânul negustor de cămile din Babilon - care ne-a oferit planul ideal ca să ieșim din această stare de criză. El ne-a determinat să-i urmăm exemplul. Așa că am conceput o listă cu toate datoriile noastre și am început să ne vizităm creditorii, arătându-le lista cu datorii.

I-am explicat fiecăruia în parte că-mi era imposibil să-mi achit toate datoriile față de ei, dată fiind situația în care ne , aflam. Ei își dădeau ușor seama - din studierea listei cu datorii - că nu le spuneam minciuni. Apoi, le-am explicat că singura modalitate pe care o aveam la îndemână pentru a-mi achita integral datoriile era să pun deoparte 20% din venitul meu în fiecare lună, procent ce avea apoi să fie împărțit proporțional tuturor creditorilor mei. În acest fel, îmi voi achita toate datoriile față de ei în decurs de doi ani. Între timp, vom încerca să ne facem toate cumpărăturile cu bani gheață, nu pe credit.

Creditorii noștri au dat dovadă de multă înțelegere. Proprietarul magazinului de unde ne făceam aprovizionarea - un tip în vârstă și înțelept - a reformulat propunerea mea în cuvinte simple, dar pe înțelesul tuturor: „Dacă plățiți cu bani gheață tot ce veți cumpăra de acum înainte, plătindu-vă în același timp și datoriile pe care le aveți la mine, este un lucru foarte bun, căci nu mi-ați mai plătit integral de trei ani de zile.”

În final, am încheiat un acord cu ei prin care am stabilit că nu vor face presiuni asupra noastră atâta timp cât le vom plăti cu consecvență procentul de 20%. Apoi, am început să ne plănuim viața în funcție de procentul de 70% destinat cheltuielilor de trai. Eram ferm hotărâți să păstrăm numai pentru noi restul de 10%. Cochetam cu gândul că într-o bună zi în pungă îmi vor zornăi vesele multe monede de aur și argint.

Ni se părea că pornim într-o aventură plină de neprevăzut, dar fascinantă în același timp. Ne plăcea să ne facem diferite planuri referitoare la cum puteam duce o viață cât mai decentă cu puțință, bazându-ne doar pe procentul de 70%. Am început cu chiria și am reușit să obținem o reducere substanțială. Apoi, am renunțat la mărcile noastre preferate de ceai și am descoperit cu încântare că existau și alte produse de calitate superioară, dar la un preț mult mai mic.

Ar fi prea multe lucruri de spus pentru o scrisoare, dar ce este important este faptul că am reușit să ne descurcăm foarte bine. Ce bine am început să ne simțim în momentul în care afacerile noastre au pornit pe un făgaș ascendent, iar noi nu ne mai simțeam amenințați de

termenele plăților scadente.

Nu pot însă să trec cu vederea povestea procentului de 10%, care era menit să ne ofere cât mai multe monede zornăitoare. Ei bine, un timp au zornăit frumos în pungă. Nu râdeți încă! Aceasta este partea cea mai frumoasă a lucrurilor - să strângi bani pe care să nu-i cheltuiești. Plăcerea pe care ți-o oferă acest surplus este mult mai mare decât plăcerea pe care o simți cheltuindu-ți banii.

După ce ne-am bucurat de clinchetul lor vesel, am descoperit o modalitate mult mai profitabilă prin care îi puteam pune la treabă. Am făcut o investiție pentru care plătim în fiecare lună procentul nostru de 10%. Este un lucru extraordinar - să-ți plătești investiția din propriul tău venit.

Este un sentiment extraordinar să știi că investiția ta este sigură și profitabilă. Iar atunci când cariera mea ca profesor va lua sfârșit, investiția noastră ne va oferi o sumă frumoasă și nu vom mai fi obligați să ne facem griji în privința viitorului.

Și toate acestea le-am realizat cu ajutorul aceluiași venit de odinioară. Greu de crezut, dar adevărat! Ne-am achitat astfel aproape toate datoriile și am făcut și o investiție profitabilă. Situația noastră financiară este din ce în ce mai bună. Cine ar fi crezut că este o diferență atât de mare între conceperea și urmarea cu strictețe a unui plan financiar și plutirea în derivă pe ape turburi?

La sfârșitul anului viitor, când ne vom fi achitat toate datoriile, vom putea să plătim mai mult pentru investiția noastră, rămânându-ne însă destul și pentru eventuale călătorii. Suntem ferm hotărâți să nu mai permitem niciodată cheltuielilor de trai să depășească pragul de 70% din venit.

Cred că înțelegeți acum motivul pentru care dorim să-i transmitem mulțumirile noastre eterne individului aceluia din trecut, care ne-a salvat din „iadul nostru pământesc”.

Cunoștea acest iad, căci trecuse și el prin asta. A dorit să împărtășească generațiilor viitoare experiențele sale triste pentru ca oamenii să învețe să aleagă din ele numai sămânța binelui. De aceea, a petrecut ore întregi ca să scrijelească pe aceste tăblițe de argilă mesajul său plin de înțelepciune.

Este un mesaj de o importanță covârșitoare, la fel de autentic și de exact - acum, după aproape cinci mii de ani - cum era în ziua în care a fost zămislit.

Cu stimă,

Alfred H. Shrewsbury, Departamentul de arheologie

X. Cel mai norocos om din Babilon

Cu mândrie pășea în fruntea caravanei sale Sharru Nada, prințul negustoriei din Babilon. Îi plăceau veșmintele scumpe și purta mantii rafinate, de o frumusețe rară. Îi plăceau animalele falnice și călărea cu trufie pe armăsarul lui arab. Uitându-te la el, ți-ai fi dat greu seama de anii ce-i purta pe umeri. Și cu siguranță nu ți-ai fi dat seama de furtuna ce-i tulbura sufletul.

Călătoria de la Damasc este lungă, iar pericolele deșertului -

multe. Dar nu ele îi apăsau sufletul. Triburile arabe sunt cumplite și stau la pândă printre dunele deșertului, gata să atace caravanele bogate. Dar nici de ele nu se teme, căci era înconjurat de santinele bine înarmate.

Ce îi tulbura însă sufletul era tânărul pe care îl aducea cu el de la Damasc. Acesta era Hadan Gula, nepotul partenerului său de odinioară - Arad Gula, față de care avea o datorie pe care nu va putea nicicând să o plătească. Dorea din tot sufletul să facă ceva pentru acest nepot, dar cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât i se părea mai greu de realizat - și asta din cauza tânărului însuși.

Văzând inelele și cerceii tânărului, el își spuse în gând: „Crede că bijuteriile sunt pentru bărbați. Cu toate acestea, are chipul dârz al bunicului său. Dar bunicul lui nu purta veșminte atât de țipătoare. Sper să-1 pot ajuta să pornească de la ceva în viață și să scape de mizeria în care l-a adus tatăl lui nesăbuit.”

Hadan Gula îi întrerupse șirul gândurilor, spunând:

- De ce muncești atât de mult, însoțindu-ți caravana pe drumurile ei lungi și periculoase? De ce nu te bucuri niciodată de plăcerile vieții?

Sharru Nada îi răspunse cu un zâmbet:

- Să mă bucur de plăcerile vieții? repetă el. Ce-ai face ca să te bucuri de plăcerile vieții dacă ai fi în locul lui Sharru Nada?

- Dacă aș fi bogat ca tine, aș trăi ca un prinț. N-aș străbate niciodată ținuturile arzătoare ale deșertului. Aș cheltui shekelii imediat ce mi-ar intra în pungă. Aș purta veșmintele cele mai scumpe și bijuteriile cele mai rare. Aceasta este viața pe care mi-o doresc - o viață care merită într-adevăr să fie trăită.

Izbucniră amândoi în râs.

- Bunicul tău nu purta bijuterii, spuse Sharru Nada fără să se gândească, apoi continuă pe un ton vesel: Nu ți-ai face puțin timp și pentru muncă?

- Munca este destinată sclavilor, răspunse Hadan Gula. Sharru Nada își mușcă buzele, dar nu mai scoase nici un cuvânt, călărind în tăcere până când ajunseră la un povârniș. Aici, el trase hățurile calului și - arătând valea cea verde ce se zărea în depărtare - spuse:

- Iată valea! Dacă privești în depărtare, vezi zidurile Babilonului. Turnul pe care îl vezi acolo este Templul din Bel. Dacă ai privirea ageră, poți chiar să vezi fumul ieșind de la focul etern ce arde mereu în turn.

- Așadar, acesta este Babilonul. Mi-am dorit mereu să văd orașul cel mai bogat din lume, spuse Hadan Gula. Babilonul - izvorul averii uriașe a bunicului. O, dacă ar mai trăi! N-am mai fi atât de strâmtorați.

- De ce îți dorești ca spiritul lui să mai bântuie pe pământ când timpul ce i-a fost dat să-1 petreacă aici s-a scurs deja? Tu și tatăl tău puteți la fel de bine să continuați ce a început el.

- Dar - vai! - nici unul dintre noi nu a moștenit talentul lui. Nici eu, nici tata nu cunoaștem secretul pe care îl folosea pentru a atrage shekelii de aur.

Sharru Nada nu spuse nimic, ci dădu bice cailor, coborând cu grijă coasta ce ducea spre valea Babilonului. La scurt timp, îi urmă caravana, învăluită într-un praf roșiatic. Puțin mai târziu, ajunseră în oraș și se îndreptară spre sud, trecând printre grădinile și câmpurile irigate ale țăranilor.

Trei bătrâni care arau pe un câmp îi atraseră atenția lui Sharru Nada. Chipurile lor i se păreau cunoscute. Ce ciudat! Nu se poate să

treci pe lângă un câmp după o absență de patruzeci de ani și să descoperi că aceiași oameni îl ară! Dar o voce dinlăuntrul său îi spunea că sunt aceiași. Unul dintre ei ținea de coarnele plugului, părând să depună un efort covârșitor, în timp ce ceilalți doi mergeau cu greu pe lângă boii înhămați la plug.

Cu patruzeci de ani în urmă, el îi invidiase pe acești oameni. Cu câtă bucurie ar fi făcut schimb de soartă cu ei! Dar ce diferență era cum între el și acești oameni! Privi înapoi cu mândrie la caravana sa bogată, la cămilele și la măgarii săi - animale alese pe sprânceană, ce cărau în spinare bunuri de preț aduse tocmai din Damasc. Și toate erau ale lui.

El îi arătă pe cei trei țărani, spunând:

- Ei ară același câmp pe care îl arau și acum patruzeci de ani.

- Așa se pare, dar de ce crezi că sunt aceiași plugari?

- I-am văzut și atunci, răspuse Sharru Nada.

Amintirile îi invadară mintea și sufletul. De ce nu putea să îngroape trecutul o dată pentru totdeauna și să se bucure de prezent? Atunci îi apăru în fața ochilor chipul zâmbitor al lui Arad Gula. Zidul ce se formase între el și tânărul cinic alături de care călătorea se năruî într-o clipă.

Dar cum îl putea ajuta pe acest tânăr împodobit din cap până în picioare cu bijuterii, ce nutrea numai gânduri facile despre cum să-și cheltuiască banii? Avea ce oferi de lucru oamenilor dornici să muncească, dar nu le putea oferi nimic celor care se considerau mai presus de muncă. Dar îi era dator lui Arad Gula și trebuia să facă ceva în această privință - și asta din toată inima. Tot ce făcuseră împreună - el și Arad Gula - o făcuseră cu dăruire.

Mintea sa concepu pe loc un plan. Avea să întâmpine obstacole. Trebuia să se gândească și la familia sa, dar și la statutul său. Avea să fie un plan crud, ce implica multă suferință. Dar pentru că era un om de acțiune, înlătură pe loc aceste obstacole și se hotărî să treacă imediat la treabă.

- Te-ar interesa să afli cum am construit eu și bunicul tău parteneriatul ce ne-a conferit bogăția visată? întrebă el.

- De ce nu-mi spui cum ați reușit să adunați atâtia shekeli de aur? Asta este tot ce vreau să știu, ripostă tânărul.

Sharru Nada îl ignoră și își continuă ideea:

- Începuturile noastre se leagă de acești oameni care ara. Eram tânăr cum ești tu acum. Pe când coloana de oameni în care mă aflam și eu se apropia de ei, bătrânul țaran Megiddo critica modul neglijent în care aceștia arau. Megiddo era prins cu lanțuri alături de mine. „Privește-i pe leneșii aceștia!” - protesta el. „Cel care ține de coarnele plugului nu face nici un efort ca să apese pe plug pentru ca acesta să pătrundă cât mai adânc în pământ. Iar boii - în loc să facă brazde drepte - o iau pe arătură și asta pentru că nu sunt bine îndrumați. Cum cred ei că vor obține o recoltă bogată dacă nu ară cum trebuie?”

- Ai spus cumva că Magiddo era prins cu lanțuri alături de tine? întrebă surprins Hadan Gula.

- Da. Eram legați cu lanțuri de bronz în jurul gâtului și de picioare. Lângă el era 2-abado, hoțul de oi. îl cunoscusem în Harroun. La capătul șirului de oameni, se afla un om pe care noi 1-am botezat Piratul pentru că nu ne spusese cum îl cheamă. Bănuiam că era marinar datorită

tatuajului pe care îl avea pe piept, reprezentând doi șerpi încolăciți - tatuaj ce era realizat în maniera marinarilor. Eram legați în așa fel încât să formăm rânduri de câte patru oameni.

- Ai purtat lanțuri ca sclavii? întrebă Hadan Gula, fără să-i vină să creadă ce auzea.

- Nu ți-a spus bunicul tău că am fost cândva sclav?

- Vorbea adesea de tine, dar niciodată nu a pomenit ceva despre asta.

- Era un om căruia îi puteai împărtăși cele mai tainice secrete. Și în tine pot avea încredere, nu-i așa? spuse Sharru Nada, privindu-l fix în ochi.

- Voi păstra tăcerea precum un mormânt, dar sunt uimit de tot ce mi spui. Cum ai ajuns să fii sclav?

- Oricine poate ajunge sclav, răspunse Sharru Nada, dând din umeri. Jocurile de noroc și berea din orz au fost cele care mi-au distrus viața. Am fost victima imprudențelor comise de fratele meu. Într-o ceartă stupidă, el și-a ucis prietenul. Tata, în disperarea lui de a-l salva pe fratele meu de pedeapsa care îl aștepta, m-a „amanetat” văduvei prietenului ucis de fratele meu. Când tata nu a putut să adune suma necesară eliberării mele, ea - în dorința-i de răzbunare - m-a vândut negustorului de sclavi.

- Ce rușine și ce nedreptate ți-a fost dat să înduri! protestă Hadan Gula. Dar spune-mi, cum ai reușit să-ți recapeți libertatea?

- Vom ajunge și la asta, dar trebuie să luăm lucrurile pe rând. Așadar, pe când treceam pe lângă ei, plugarii au început să ne ia în batjocură. Unul dintre ei își scoase pălăria zdrențuită și - făcând o plecăciune în fața noastră - ne strigă:

„- Bine ați venit în Babilon, oaspeți ai regelui! El vă așteaptă pe zidurile orașului unde a încins în cinstea voastră un ospăț fără de seamăn, bogat în cărămizi de lut și supă de ceapă.”

Se înceară apoi cu toții de râs. Piratul dădu frâu liber mâniei care îl înăbușea și începu să-i înjure din tot sufletul.

„- La ce s-au referit când au spus că regele ne așteaptă pe ziduri?”
- 1-am întrebat eu.

„- La zidurile orașului spre care ne îndreptăm acum, unde vom căra cărămizi până când nu vom mai putea. Poate că pentru asta vom fi îndemnați cu biciul. Dar nu va fi cazul meu, căci îi voi omorî eu primul.”

Atunci, Megiddo glăsui:

„- Nu mi se pare că are vreun sens ca stăpânii să-și bată sclavii harnici până când aceștia își dau ultima suflare. Stăpânii îi apreciază pe sclavii muncitori și îi tratează cu blândețe.”

„- Dar cine vrea să muncească până la ultima suflare?” întrebă Zabado. „Plugarii aceia sunt inteligenți. Ei nu-și rup spinarea muncind pe brânci. Doar lasă impresia că fac acest lucru.”

„- Nu poți să scapi de pedeapsa ce ți se cuvine dacă te eschivezi de la muncă” - protestă Megiddo. „Dacă ari un hectar de pământ, atunci nu ți-ai irosit ziua de pomană, iar stăpânul tău este mulțumit de munca ta. Dar dacă ari doar o jumătate de hectar, atunci înseamnă că te eschivezi de la muncă. Eu nu mă eschivez. Mie îmi place să muncesc și îmi place să fac o treabă cât mai bună, căci munca este cel mai bun prieten al meu. Ea mi-a oferit lucrurile cele mai valoroase pe care le-am avut în viața mea - gospodăria, cirezile de vaci, recoltele, totul.”

„- Da, și unde sunt acum toate aceste lucruri de valoare?” - întrebă

Zabado în batjocură. „Cred că faci o treabă mult mai bună dacă știi cum să te eschivezi de la muncă. Fiți atenți ce va face Zabado când vom ajunge la ziduri! El va fi cel care va căra burdufurile cu apă sau va îndeplini oricare altă sarcină la fel de ușoară, în timp ce voi ceilalți vă veți frânge spinarea cărând cărămizi.”

Spunând acestea, el râse în maniera sa prostească. O spaimă cumplită puse stăpânire pe mine în noaptea aceea, încât n-am putut deloc să adorm. M-am apropiat cât am putut de mult de paznicul nostru, iar când toți ceilalți au adormit, l-am strigat pe Godoso, care făcea de strajă în seara aceea. Era prototipul tâlharului arab, care - dacă te jefuia de punga cu galbeni - considera că trebuie să-ți taie și gâtul.

„- Spune-mi, Godoso”, l-am întrebat eu în șoaptă, „când vom ajunge în Babilon, vom trudi la ridicarea zidurilor orașului?”

„- De ce vrei să știi?” - întreabă el suspicios.

„- Chiar nu înțelegi?” i-am spus eu pe un ton rugător. „Sunt tânăr. Vreau să trăiesc. Nu vreau să muncesc până la epuizare sau să fiu bătut până îmi voi da ultima suflare pe zidurile acelea. Nu există nici o șansă să fiu vândut unui stăpân cu suflet bun?”

„- Îți voi spune ceva”, îmi șopti el apoi. „Ești un individ liniștit, care nu i-a creat probleme lui Godoso. De cele mai multe ori, noi mergem mai întâi la piața de sclavi. Ascultă bine ce-ți voi spune! Când vor veni cumpărătorii, spune-le că ești un muncitor harnic și că îți place să muncești pentru un stăpân cu suflet! Convinge-i să te cumpere! Dacă nu-i convingi, a doua zi vei ajunge să cari cărămizi. O muncă într-adevăr cumplită.”

După ce el se îndepărtă de noi, m-am întins pe nisipul cald și am început să privesc stelele și să mă gândesc la muncă. Mă întrebam dacă ceea ce spusese Megiddo despre muncă (pe care o considera prietenul său cel mai bun) avea să se adeverească și în cazul meu. Cu siguranță că așa va fi dacă mă ajuta să scap din situația în care mă aflam. Când Megiddo s-a trezit, i-am împărtășit în șoaptă vestea cea bună. Era singura noastră rază de speranță în drumul spre Babilon. În după-amiaza aceea, pe când ne apropiam de zidurile orașului, vedeam cum șiruri întregi de oameni - asemănători cu furnicile negre - urcau și coborau pe pantele abrupte. Apropiindu-ne și mai mult, am fost uimiți să vedem numărul uriaș de oameni care lucrau acolo; unii dintre ei săpau în șanțuri, iar alții transformau lutul în cărămizi. Cei mai mulți dintre ei cărau cărămizile în coșuri uriașe, frângându-și picioarele pe acele pante cumplit de abrupte¹. Paznicii îi înjurau pe sclavii care aveau un ritm lent de muncă și îi biciuiau cu cruzime pe cei ce se prăbușeau la pământ, copleșiți de greutatea coșurilor cu cărămizi. Dacă biciul nu reușea să-i repună pe picioare, erau aruncați din drum și lăsați să sufere până își dădeau ultima suflare. Erau apoi târâți lângă alte cadavre ce așteptau să fie azvârlite într-o groapă comună.

¹ Celebrele capodopere ale vechiului Babilon (zidurile, templele, grădinile suspendate și canalele de irigare) au fost construite prin munca sclavilor, ce erau în special prizonieri de război, lucru care explică tratamentul inuman la care erau supuși. Printre acești sclavi se aflau și mulți locuitori din Babilon și din alte provincii ale sale, oameni care au fost vânduți ca sclavi din cauza crimelor comise sau a problemelor financiare nerezolvate. Era un lucru obișnuit ca oamenii să-și ofere soțiile, copiii sau chiar pe ei înșiși drept garanție pentru plata împrumuturilor, a proceselor legale sau a altor obligații. În caz de neplata, aceștia erau vânduți ca sclavi.

Văzând această priveliște cumplită, m-am cutremurat de spaimă. Asta era soarta care mă aștepta dacă nu reușeam să-mi găsesc la târgul de sclavi un stăpân bun la suflet. Godoso avusese dreptate. Imediat ce am trecut de porțile orașului, am fost duși la închisoarea destinată sclavilor, iar a doua zi de dimineață am ajuns la târgul de sclavi. Aici, oamenii se îngrămădeau unii într-alții și numai biciul paznicilor îi determina să meargă mai departe pentru a putea fi examinați de cumpărători. Eu și Megiddo vorbeam cu ardoare cu toți cei care ne permiteau acest lucru. Negustorul de sclavi a chemat la un moment dat soldații din garda regală pentru a-l bate cu cruzime pe Pirat atunci când acesta a protestat împotriva tratamentului inuman la care eram supuși. Când l-au luat apoi cu ei, am simțit multă durere în suflet. Megiddo era convins că în curând aveam să ne despărțim. Când în apropiere nu se afla nici un cumpărător, el îmi spunea câte foloase aveam să obțin în viitor de pe urma muncii mele:

„- Unii oameni o urăsc. Ei o consideră dușmanul lor. Dar este mai bine s-o consideri prietenul tău și s-o îndrăgești ca atare. Nu trebuie să te superi pentru că este grea. Dacă te gândești ce casă frumoasă vei construi cu mâinile tale, ce importanță mai are greutatea grinzilor pe care trebuie să le cari în spinare sau faptul că se află la o distanță mare de fântâna din care trebuie să iei apă pentru fabricarea mortarului? Promite-mi, băiete, că - dacă îți vei găsi un stăpân - vei munci pentru el din tot sufletul! Dacă nu-ți va aprecia munca, nu i-o lua în nume rău, pentru că nu trebuie să uiți că munca făcută cu seriozitate este o onoare pentru cel care o depune, nu pentru cel căruia îi este destinată. Ea îl transformă într-un om mai bun.”

Își încetă pledoaria, căci un țăran bine făcut veni la noi și ne studie cu un ochi critic. Megiddo îi puse întrebări despre gospodăria și recoltele sale, convingându-l în final că el era omul pe care țăranul îl căuta. După o negociere aproape violentă cu negustorul de sclavi, țăranul scoase de la cingătoare o pungă doldora de galbeni și în curând Megiddo dispăru în zare alături de noul său stăpân, în dimineața aceea, au mai fost vânduți câțiva sclavi. La prânz, Godoso îmi spuse că negustorul era dezamăgit de cursul pe care îl urmau afacerile sale și că nu mai avea de gând să poposească prea mult la târgul de sclavi, urmând să-i vândă regelui pe toți cei ce rămăseseră. Eram din ce în ce mai disperat când un om cu o înfățișare blajină se îndreaptă spre țărcul nostru și întrebă dacă printre noi se afla vreun brutar. Eu l-am abordat imediat, spunându-i:

„- De ce ar mai căuta un brutar bun ca domnia voastră un alt brutar, ce - cu siguranță - nu ar avea calitățile pe care le are domnia voastră? N-ar fi oare mai ușor să împărtășească tainele acestei arte unui tânăr dornic să le învețe, un tânăr ca mine, de exemplu? Priviți-mă, sunt tânăr, puternic și dornic de muncă! Oferiți-mi o șansă și voi face tot ce-mi stă în putință ca să vă umplu punga cu monede de aur și argint!”

A fost impresionat de pledoaria mea și a început să negocieze cu negustorul nostru, care nu-mi acordase niciodată nici cea mai mică atenție de când mă cumpăraseră, dar care îmi scotea acum în evidență - cu multă ardoare - calitățile, precum sănătatea de fier și buna dispoziție. Mă simțeam ca un bou gras ce era vândut unui măcelar. În cele din urmă, spre bucuria mea, afacerea s-a încheiat. Mi-am urmat apoi stăpânul, gândindu-mă că sunt cel mai norocos om din Babilon. Am

îndrăgît pe loc noul meu cămin. Nana-naid, stăpânul meu, m-a învățat cum să macin orzul în vasul special amenajat pentru asta în curte, cum să aprind focul în cuptor și apoi cum să transform prin măcinare făina de susan într-un praf foarte fin, necesar prăjiturilor cu miere. Stăpânul mi-a improvisat apoi un culcuș în magazia în care își ținea grânele. Bătrâna sclavă Swasti, care se ocupa de treburile gospodărești, îmi dădea de mâncare, răsplătindu-mă în acest fel pentru că o ajutam la treburile mai dificile din gospodărie. Aceasta era șansa pe care o așteptasem atâta amar de vreme prin care doream să-i dovedesc stăpânului meu că îi sunt util, dar și șansa prin care - speram eu - aveam să-mi recâștig libertatea.

L-am rugat pe Nana-naid să mă învețe cum să frământ aluatul pentru pâine și cum s-o coc. Și m-a învățat fără să stea prea mult pe gânduri, plăcut impresionat de râvna pe care o arătam. Mai târziu, după ce am învățat această artă cât am putut mai bine, l-am rugat să mă învețe taina prăjiturilor cu miere, astfel că în curând am început să mă ocup de toate sarcinile care țineau de brutărie. Stăpânul meu era bucuros că nu mai avea mare lucru de făcut, dar Swasti dădea din cap dezaprobatoare.

„- Nu e bine să n-ai nimic de făcut”, murmură ea.

M-am gândit apoi că venise timpul să încep să strâng bani ca să-mi recapăt libertatea. Pentru că îmi îndeplineam toate sarcinile până la amiază, m-am gândit că Nana-naid va fi de acord dacă aveam să-mi găsesc alte îndeletniciri profitabile pentru după-amieze, urmând să-mi împart câștigurile cu el. Ce-ar fi - m-am gândit eu - dacă aș pregăti mai multe prăjituri cu miere și le-aș vinde oamenilor flămânzi de pe stradă? Iată cum i-am prezentat planul meu lui Nana-naid:

„- Dacă mi-aș putea folosi timpul liber ce-mi rămâne după îndeplinirea tuturor sarcinilor de la brutărie pentru a câștiga ceva - fie și o sumă mica de bani -, nu credeți că ar fi cinstit ca domnia voastră să împartă câștigurile cu mine, iar ceea ce îmi va rămâne să pot cheltui pentru dorințele și nevoile mele?”

„- Da, este cinstit”, recunosc eu.

Când i-am relatat planul meu referitor la vânzarea prăjiturilor cu miere, a fost cât se poate de încântat de el.

„- Iată cum vom face!”, spuse el. „Vei vinde două prăjituri pentru o centimă, iar jumătate din acest câștig îmi revine mie pentru plata făinii, a mierii și a lemnului necesare pregătirii prăjiturilor. Cealaltă jumătate o vom împărți în mod egal.”

Am fost extrem de încântat de oferta lui generoasă prin care puteam să-mi păstrez o pătrime din vânzări. Am muncit atunci până târziu în noapte ca să modelez o tavă pe care aveam să-mi etalez prăjiturile. Nana-naid mi-a oferit câteva dintre veșmintele sale ponosite, pe care Swasti le-a cusut și le-a spălat ca să arate cât mai frumos cu putință. A doua zi, am copt mai multe prăjituri cu miere. Arătau extraordinar de apetisante pe tăvița mea atunci când am ieșit pe stradă, lăudându-mi marfa în gura mare. La început, nimeni nu păru să-mi acorde atenție și o dezamăgire fără seamăn puse stăpânire pe mine. Nu m-am dat însă bătut, iar mai târziu - când oamenii U s-a făcut foame - prăjiturile au început să se vândă, tăvița mea golindu-se în curând, Nana-naid a fost încântat de succesul meu și mi-a plătit bucuros partea ce mi se cuvenea. Eram atât de fericit de monedele care îmi zornăiau vesele în pungă! Megiddo avusese dreptate când spusese că stăpânul apreciază munca sârguincioasă depusă de sclavii săi. În seara aceea, m-am lăsat îmbătat de succesul meu, încât - neputând

dormi deloc - am încercat să-mi imaginez cât aş putea câştiga într-un an și de câți ani aş avea nevoie ca să-mi cumpăr libertatea. Continuând să-mi vând prăjiturile în fiecare zi, mi-am făcut în curând clienți fideli. Unul dintre aceștia era chiar bunicul tău - Arad Gula. El era negustor de covorașe, pe care le vindea gospodinelor, călătorind în acest scop de la un capăt al orașului la celălalt, însoțit fiind de un măgăruș ce-i căra marfa și de un sclav negru ce avea grijă de el. Obişnuia să cumpere două prăjituri pentru el și două pentru sclavul lui, zăbovind mereu în drumurile lui ca să vorbească cu mine. Într-o bună zi, bunicul tău mi-a spus ceva ce nu voi uita niciodată:

„- Îmi plac prăjiturile tale, băiete, dar mai mult îmi place felul în care le vinzi. Spiritul de afaceri cu care ești înzestrat te va conduce departe în drumul tău spre succes.”

Dar cum ai putea să înțelegi tu, Hadan Gula, ce-au însemnat aceste cuvinte de încurajare pentru un sclav aflat la începuturile vieții, pierdut într-un oraș imens, ce se lupta cu toată puterea sa ca să găsească o cale de scăpare din această stare cumplită de umilință în care îl aruncase destinul cel nedrept? Dar - o dată cu trecerea timpului - bănușii au început să se adune în punga mea. Îi auzeam cum zornăie veseli la cingătoare și simțeam cum punga mea se îngreuna pe zi ce trecea. Munca se dovedea a fi cel mai bun prieten al meu, așa cum spusese Megiddo. Eu eram fericit, dar Swasti era îngrijorată.

„- Mi-e teamă că stăpânul tău petrece prea mult timp în casele unde se organizează jocuri de noroc”, spunea ea.

Într-o bună zi, am avut marea bucurie să-l întâlnesc pe stradă pe bunul meu prieten Megiddo. Era însoțit de trei măgăruși cu ajutorul cărora ducea legume la piață.

„- O duc foarte bine”, îmi spuse el. „Stăpânul meu îmi apreciază munca și din această cauză m-a însărcinat cu mai multe misiuni importante. Mă ocup de afacerile sale care presupun în primul rând vânzarea fructelor și legumelor la piață. Familia mea se va reîntregi în curând datorită generozității sale extraordinare. Munca mă ajută să scap de mizeria în care decăzusem. Ea mă va ajuta într-o zi să-mi recapăt libertatea și să am din nou gospodăria mea, așa cum am avut cândva.”

Și astfel, nisipul din clepsidra mea se scurgea neîntrerupt, iar Nana-naid mă aștepta - mereu nerăbdător - să-și încaseze partea lui din câștigul pe care îl realizam în fiecare zi. Mă îndemna, de asemenea, să-mi vând produsele și în alte piețe ca să-mi măresc vânzările. Adesea, ieșeam din oraș ca să-mi vând prăjiturile paznicilor sclavilor ce lucrau la ridicarea zidurilor Babilonului. Uram să ajung din nou în locurile acelea cumplite, dar paznicii se dovedeau niște clienți fideli și generoși, într-o zi, am fost surprins să-l văd pe Zabado umplându-și coșul cu cărămizi. Era cumplit de slab și mergea încovoiat sub povara pe care trebuia s-o care în spinare. Trupul purta peste tot însemnele dureroase ale bicelor nemiloase. Sufletul mi s-a umplut de milă la priveliștea aceea atât de jalnică și am încercat să-i mai îndulcesc puțin viața, dăruindu-i o prăjitură pe care a înfulecat-o într-o clipă cu pofta unui animal flămând. Văzându-i însă ochii înfomețați și lacomi, am luat-o la fugă înainte de a-mi smulge tava din mână.

„- De ce muncești atât de mult?” - m-a întrebat într-o bună zi Arad Gula.

El mi-a pus aceeași întrebare pe care mi-ai pus-o și tu astăzi, îți amintești? I-am povestit ce-mi spusese Megiddo despre muncă și cum

aceasta se dovedea a fi cel mai bun prieten al meu. I-am arătat cu mândrie punga mea cu gologani și i-am explicat cum reușeam să-i strâng ca să-mi cumpăr libertatea.

„- Când vei fi liber, ce vei face?” mă întrebă el.

„- Vreau să devin negustor” - i-am răspuns eu.

Și atunci mi-a mărturisit ceva ce n-aș fi putut niciodată bănuî:

„- Tu nu știi, dar și eu sunt sclav. Am încheiat însă un parteneriat cu stăpânul meu.”

- Oprește-te! strigă Hadan Gula. Nu vreau să ascult niște minciuni care nu fac altceva decât să-mi defăimeze bunicul. Nu a fost niciodată sclav, continuă el spumegând de furie.

Sharru Nada își păstră calmul.

- Îl apreciez peste măsură pentru că a reușit să depășească necazurile vieții și să devină un cetățean de onoare al orașului Damasc. Oare tu, nepotul lui, ești plămădit din același aluat? Ai curajul să înfrunți adevărul sau preferi să trăiești învăluit în iluzii false?

Hadan Gula îi răspunse cu o voce gătită de emoție:

- Bunicul meu a fost iubit de toată lumea. Nenumărate au fost faptele sale de ispravă. Când foametea amenința să distrugă Damascul, nu el a fost cel care a cumpărat grâne din Egipt le-a adus la Damasc și le-a împărțit tuturor locuitorilor orașului ca nimeni să nu moară de foame? Iar tu spui acum că n-a fost altceva decât un sclav din Babilon, demn de disprețul tuturor.

- Dacă ar fi rămas sclav în Babilon, atunci ar fi fost demn de disprețul tuturor, dar - când prin propriile lui eforturi - a devenit un om de seamă în Damasc, zeii i-au iertat greșelile și i-au dăruit respectul lor nețărmit, răspunse Sharru Nada. După ce mi-a spus că era sclav - continuă Sharru Nada - mi-a explicat cât de nerăbdător fusese să-și recapete libertatea. Acum, când avea banii necesari pentru asta, sufletul îi era tulburat de nenumărate incertitudini. Nu mai avea nici un câștig de pe urma vânzărilor sale și se temea să plece de sub aripa ocrotitoare a stăpânului său. Eu am protestat imediat împotriva acestor incertitudini, spunându-i:

„- Nu te mai gândi la stăpânul tău! Încearcă să trăiești din nou sentimentul extraordinar al libertății! Gândește și acționează ca un om liber! Stabilește-ți dorințele pe care vrei să ți le îndeplinești în viață, iar munca te va ajuta să le transformi în realitate!”

Mi-a spus apoi că îmi era recunoscător pentru că îl făcusem să priceapă că în sufletul lui sălășluia spiritul unui laș, nu al unui învingător², într-o zi, am trecut din nou de porțile orașului și am fost surprins să descopăr foarte mulți oameni adunați acolo. Când am întrebat pe cineva ce se întâmplase, acesta mi-a răspuns:

„- Cum, nu ai auzit? Un sclav fugar, care a ucis un om din garda regală, a fost prins și astăzi va fi pedepsit pentru crima sa. Va fi biciuit până își va da ultima suflare. Regele însuși va fi prezent la execuție.”

Mulțimea era atât de compactă lângă locul execuției încât nu am îndrăznit să mă apropiu mai mult de teamă ca nu cumva tava mea cu prăjituri să se răstoarne. De aceea, m-am urcat pe zidul neterminat ca să pot vedea scena peste mulțimea adunată acolo. Am avut noroc să-l văd pe Nabucodonosor în carne și oase, ce venea în carul său de aur. Nu mai văzusem nicicând în viața mea atâta grandoare, atâtea falduri și veșminte din fir de aur și catifea. Nu vedeam locul execuției, dar auzeam țipetele sârmanului sclav. Mă întrebam cum era posibil ca un om atât de nobil ca regele nostru să asiste la o suferință atât de

cumplită fără să facă nimic, dar când 1-am auzit râzând și glumind cu nobilii săi, mi-am dat seama că era un om crud și am înțeles de ce li se impuneau sarcini complet inumane sclavilor ce lucrau la ridicarea zidurilor orașului. După ce sclavul a murit, trupul i-a fost legat de un

2 Existența sclavilor din vechiul Babilon, oricât de contradictoriu ne-ar părea acest fapt, era strict stabilită prin lege. De exemplu, un sclav putea să dețină orice fel de proprietăți, putând avea în subordinea sau alți sclavi asupra cărora stăpânul său nu avea nici un drept. Sclavii se puteau căsători cu oamenii liberi. Copiii mamelor libere erau la rândul lor liberi. Cei mai mulți dintre negustorii din Babilon erau sclavi, dar încheiau parteneriate cu stăpânii lor, devenind astfel niște oameni bogați ce se bucurau de propriile lor drepturi de neîcâlcăt

stâlp în așa fel încât toată lumea să-1 poată vedea. Când mulțimea a început să se împuțineze, m-am apropiat și eu de locul execuției. Pe pieptul său acoperit de păr, am văzut un tatuaj ce reprezenta doi șerpi încolăciți. Era Piratul. Când 1-am revăzut apoi pe Arad Gula, era un om complet schimbat. El m-a întâmpinat plin de entuziasm:

„- Privește! Sclavul pe care îl cunoșteai tu este acum un om liber. Cuvintele pe care mi le-ai spus atunci m-au transformat ca prin minune. Vânzările și câștigurile mele au început să crească simțitor. Soția mea este în sfârșit fericită. Când am cunoscut-o, era o femeie liberă - este nepoata stăpânului meu. Ea vrea acum să ne mutăm într-un oraș din străinătate, unde nimeni nu va ști că am fost cândva sclav. Astfel, copiii noștri nu vor avea de suferit pentru soarta nedreaptă de care a avut parte tatăl lor. Munca a devenit sprijinul meu incontestabil. Ea mi-a redat încrederea în forțele proprii și talentul de a vinde.”

Eram fericit pentru că îl răsplătisem - fie și într-o măsură atât de mică - pentru cuvintele de încurajare pe care mi le dăruise cândva în trecut, într-o seară, Swasti veni la mine vădit tulburată.

„- Stăpânul tău are necazuri. Mă tem pentru el. Cu câteva luni în urmă, a pierdut foarte mult la jocurile de noroc. Nu-1 mai plătește pe țăranul care îi aducea grânele sau mierea. Și nu-și mai plătește nici cămătarul. Ei sunt supărați și îl copleșesc cu amenințări.”

„- De ce ne-am bate noi capul pentru prostiile lui? Nu suntem noi paznicii lui” - am răspuns eu fără să gândesc.

„- Tinere naiv, tu chiar nu înțelegi! Te-a oferit pe tine drept garanție cămătarului pentru un împrumut. Conform legii, cămătarul are tot dreptul asupra ta și te poate vinde oricând dorește. Nu știu ce să fac. Este un stăpân bun. De ce? De ce s-a abătut asupra noastră o năpastă atât de mare?”

Temerile lui Swasti nu erau neîntemeiate. A doua zi de dimineață, în timp ce îmi îndeplineam sarcinile la brutărie am primit vizita cămătarului, ce era însoțit de un om căruia el îi spunea Sași. Acest om m-a studiat din cap până-n picioare și a spus că mă încadram în cerințele sale. Cămătarul nu mai așteptă întoarcerea stăpânului meu și îi spuse lui Swasti să-i transmită acestuia că mă luase cu el. Având doar hainele de pe mine și punga cu galbeni bine ascunsă la cingătoare, am fost răpit pe neașteptate de la sarcinile mele neterminate. Speranțele mi-au fost astfel complet năruite - la fel cum o furtună puternică smulge un copac din rădăcină și îl aruncă în talazurile mânioase ale mării înspumate. Jocurile de noroc și berea din orz mi-au distrus din nou viața. Sași era un om grosolan și morocănos. Pe când mă conducea prin oraș, am încercat să-i povestesc despre munca pe care o făceam în slujba lui Nana-naid și am încheiat spunându-i că speram să fac o treabă bună și pentru el. Dar răspunsul pe care mi 1-a dat nu mi-a oferit prea multe speranțe.

„- Nu-mi place munca asta. Nici stăpânului meu nu-i place. Regele i-a

spus să mă trimită să construiesc o parte din Marele Canal. Stăpânul i-a spus lui Sași să cumpere cât mai mulți sclavi, să muncească mult și să termine treaba cât mai repede. Dar cum poți să termini o treabă ca asta atât de repede?"

Imaginează-ți un deșert arid, unde nu există copaci - ci doar niște arbuști pitici care să te ferească de razele ucigătoare ale soarelui fierbinte, ce ne încălzea atât de tare apa din burdufuri încât nu o mai puteam bea! Apoi imaginează-ți rânduri întregi de oameni care coboară în gropi adânc săpate ca să râme ca viermii, scoțând din zori până-n seară coșuri pline cu noroi și mizerie! Completează-ți acest tablou cu felul în care ni se dădea de mâncare - mâncăm dintr-o albie comună ca și când eram niște porci! Nu aveam nici corturi și nici paie pe care să dormim. Acestea erau noile condiții de trai pe care ni le rezervase destinul, îmi îngropasem punga cu galbeni într-un loc numai de mine știut, întrebându-mă dacă aveam s-o mai dezgrop vreodată. La început, am muncit din tot sufletul, dar pe măsură ce lunile treceau, curajul și speranța au dispărut puțin câte puțin. Apoi, din cauza căldurii insuportabile, am făcut febră. Mi-am pierdut pofta de mâncare și abia mă atingeam de legumele și carnea de oaie ce constituiau hrana noastră de bază. Noaptea mi le petreceam adâncit în gândurile mele pline de amărăciune, învăluit în nefericirea mea, mă întrebam dacă Zabado nu-și concepuse oare cel mai bun plan - acela de a evita prin orice mijloace posibile munca asiduă. Dar în fața ochilor mi-a apărut atunci imaginea sa cumplită și mi-am dat seama că planul lui nu fusese chiar atât de bun. M-am gândit apoi la firea aprigă a Piratului, întrebându-mă dacă n-ar fi fost o idee bună să te lupti și să ucizi. Dar amintirea trupului său însângerat mi-a spus că nici planul lui nu se dovedise chiar atât de bun. Mi-am amintit apoi de Megiddo. Mâinile sale erau aspre de muncă, dar chipul îi trăda o fericire fără margini. Așadar, planul lui era cel mai bun. Eram la fel de dornic de muncă precum era Megiddo; cu siguranță că nu muncea mai mult decât mine. Dar de ce munca mea nu-mi dăruia fericirea și succesul pe care le râvneam atât de mult? Oare munca era cea care îi dăruia lui Megiddo fericirea supremă sau fericirea și succesul sunt apanajul zeilor și numai ei hotărăsc cine are dreptul să se bucure de ele? Oare eram sortit să muncesc tot restul vieții mele fără să-mi împlinesc visurile și dorințele, fără să cunosc niciodată fericirea și succesul? Toate aceste întrebări mă bântuiau zi și noapte și nu le găseam nici un răspuns. Viața mea se derula astfel într-o negură cumplită. Câteva zile mai târziu, când se părea că ajunsesem la capătul puterilor și nu găsisem încă nici un răspuns la întrebările mele, Sași mă chemă la el. Fostul meu stăpân trimisese un mesager ce avea să mă ducă din nou la Babilon. Mi-am dezgropat punga prețioasă, m-am îmbrăcat cât am putut mai bine în veșmintele mele zdrențuite și am pornit la drum, călărind în spatele mesagerului. Pe drum, gândurile mele incendiare îmi răvășeau sufletul la fel cum o furtună răvășește marea. Aceste stări sufletești tulburătoare mi-au amintit atunci de versurile unui cântec din orașul obârșiei mele - Harroun:

„Înlănțuită într-un vârtej fără de seamăn, viața omului decurge
Și pe cărări necunoscute, soarta pașii îi îndrumă. Destinul ce-1 așteaptă a-1
prevesti nimeni nu poate, iar calea ce-i este hărăzită a o urma nimeni nu
poate,"

Îmi era oare hărăzit să îndur pedepse pentru nu știu ce motive? Ce

nenorociri și dezamăgiri îmi mai rezervaseră oare zeii? Când am intrat în curtea casei stăpânului meu, imaginează-ți ce mare mi-a fost mirarea când l-am văzut pe Arad Gula așteptându-mă acolo! El m-a ajutat să descalez și m-a îmbrățișat cu dragostea pe care i-ar fi oferit-o unui frate pierdut și regăsit. L-aș fi urmat cu credința unui sclav, dar nu m-a lăsat să fac acest lucru. M-a luat în schimb în brațe, spunându-mi:

„- Te-am căutat peste tot. Când deja îmi pierdusem speranța, am întâlnit-o pe Swasti, iar ea mi-a povestit despre cămătarul care te-a cumpărat. Acesta mi-a spus că te vânduse unui stăpân de origine nobilă. M-am târguit mult cu noul tău stăpân și am plătit o sumă revoltător de mare pentru tine, dar a meritat efortul. Filozofia ta de viață și spiritul tău întreprinzător au constituit o sursă de inspirație pentru succesul meu.”

„- Este filozofia de viață a lui Megiddo, nu a mea” - l-am întrerupt eu.

„- A ta și a lui Megiddo. Mulțumită vouă amândurora, mergem acum la Damasc și am nevoie de un partener pentru negoțurile mele. Căci - vezi tu!”, exclamă el, „din acest moment ești un om liber.”

Spunând acestea, scoase de sub tunică tăblița de argilă ce menționa statutul meu de sclav, o ridică deasupra capului și o aruncă cu putere, spărgând-o în mii de bucățele de pietrele de pe drum. El le calcă apoi în picioare până când se alese praful. Ochii mi se umplură de lacrimi. Mi-am dat atunci seama că eram cel mai norocos om din Babilon. Vezi, așadar, că, în vremuri de restriște, munca s-a dovedit cel mai bun prieten al meu. Dorința de a munci nea ajutat să nu fiu vândut ca sclav la ridicarea zidurilor orașului. Această dorință l-a impresionat, de asemenea, pe bunicul tău, care mi-a oferit șansa să devin partenerul său de negoț.

Hadan Gula îl întrebă atunci:

- Așadar, munca era cheia secretă a bunicului meu, cu ajutorul căreia a strâns comoara aceea de shekeli de aur?

- Era singura cheie pe care o avea la dispoziție, răspunse Sharru Nada. Bunicului tău îi plăcea să muncească. Zeii i-au apreciat eforturile și l-au răsplătit cu generozitate.

- Încep să înțeleg acum, spuse Hadan Gula gânditor. Munca este cea care i-a adus cei mai mulți prieteni - oameni care au știut să-i admire sârguința și succesul pe care l-a obținut de pe urma muncii sale. Munca este cea care i-a conferit distincțiile de care se bucura în Damasc. Munca este cea care i-a oferit toate lucrurile pe care le doresc și eu la rândul meu. Și eu care credeam că munca este destinată numai sclavilor.

- Te poți bucura de foarte multe plăceri în viață, spuse Sharru Nada. Și fiecare își are locul ei bine definit, îmi pare bine că munca nu este destinată numai sclavilor. Căci dacă ar fi așa, nu m-aș mai bucura de cea mai mare plăcere a mea. Multe lucruri îmi plac în viață, dar nimic nu se compară cu munca.

Sharru Nada și Hadan Gula călăreau sub umbra binefăcătoare a zidurilor înalte, îndreptându-se spre porțile masive, din bronz ale Babilonului. La apropierea lor, străjerii luară poziție de drepti și îl salutară pe unul dintre cei mai respectați cetățeni ai orașului. Cu o trufie demnă de un rege, Sharru Nada își conduse caravana printre porțile masive, străbătând apoi străzile orașului.

- Am sperat dintotdeauna să-i semăn bunicului meu, îi mărturisii Hadan Gula. Dar n-am știut niciodată ce fel de om era. Acum tu mi-ai dezvăluit adevărata lui structură sufletească. Și pentru că în acest

moment îl înțeleg cu adevărat, îl admir și mai mult și sunt din ce în ce mai hotărât să-i calc pe urme. Mi-e teamă că nu te voi putea nicicând răsplăti pentru că mi-ai oferit cheia succesului său. O voi folosi mereu de acum înainte. Voi îmbrăca acum haina umilinței, pe care a îmbrăcat-o și el - veșmânt ce mi se potrivește mult mai bine decât toate bijuteriile și toate straiile scumpe din lume.

Spunând acestea, Hadan Gula își scoase cerceii din urechi și inelele de pe degete. Punând apoi frâu calului, el rămase - în semn de respect - în urma conducătorului caravanei.

XI. Câteva date istorice despre Babilon

Nu veți găsi - oricât veți căuta în paginile istoriei universale - un oraș mai fascinant decât Babilonul. Numele său este în sine o evocare a belșugului și a splendorii nemaivăzute. Comorile sale în aur și pietre prețioase sunt extraordinare. Oamenii își imaginează în general că un oraș atât de bogat ca acesta este situat într-un peisaj luxuriant, de o frumusețe unică în lume, înconjurat de resurse naturale bogate în păduri și zăcăminte de aur și pietre prețioase. Dar nu așa stau lucrurile.

Babilonul era situat lângă râul Eufrat, într-o vale aridă, unde nu existau nici păduri și nici zăcăminte. Nu existau nici măcar pietre pentru construcții. Nu se situa nici pe o rută comercială. Nu ploua niciodată îndeajuns pentru obținerea unor recolte bogate.

Babilonul este un exemplu grăitor al capacității extraordinare a oamenilor de a realiza lucruri mărețe, folosind toate mijloacele pe care le au la dispoziție. Toate resursele care au stat la baza creării acestui oraș unic în lume se datorează eforturilor umane. Toate bogățiile sale sunt creațiile omului, nu ale naturii.

Zei dăruiseră Babilonului doar două resurse naturale - un pământ fertil și apa râului Eufrat. Inginerii din Babilon au reușit - prin intermediul barajelor și canalelor uriașe de irigație - să scalde valea aridă a Babilonului în apa dătătoare de viață a râului Eufrat. Răsplata acestui sistem de irigare unic în lume o constituie obținerea unor recolte extraordinar de bogate - cum nu mai văzuse nimeni până atunci în valea aridă a Babilonului.

Din fericire, pe parcursul existenței sale îndelungate, Babilonul a fost condus de generații întregi de regi a căror dorință de cucerire și de jaf s-a manifestat extrem de rar. Deși babilonienii au purtat numeroase războaie, cele mai multe dintre ele au avut ca scop apărarea împotriva altor cuceritori ambițioși care râvneau comorile nemaivăzute ale Babilonului. Regii care s-au aflat la cârma Babilonului dăinuie și astăzi în paginile istoriei datorită înțelepciunii, spiritului întreprinzător și dorinței lor de dreptate. Pe tronul Babilonului nu s-au aflat niciodată monarhi care să fi nutrit dorința cumplită de a cuceri lumea întreagă pentru ca toate națiunile să se încline în fața egocentrismului lor.

Babilonul nu mai există astăzi ca oraș. Atunci când forțele umane care au construit și au luptat pentru perenitatea cetății timp de mii și mii de ani au dispărut în negura timpului, aceasta a fost lăsată în părăsire, devenind o tristă amintire a opulenței de odinioară. Locul unde s-a situat

cândva orașul se află în Asia la aproximativ 600 de mile est de Canalul de Suez, chiar la nord de Golful Persic. Latitudinea este de aproape 30 de grade deasupra Ecuatorului, aflându-se la aceeași latitudine la care se află și orașul Yuma din Arizona. Clima este similară cu cea din orașul american - o climă toridă și uscată.

Astăzi, această vale a Eufratului - cândva o regiune puternic irigată - este un ținut pustiu, bătut de vânturi. Iarba rară și arbuștii deșertului se luptă să supraviețuiască furtunilor de nisip. Au pierit pentru totdeauna câmpiile fertile, orașele mamut și caravanele negustorilor bogăți. Triburile nomade de arabi, ce-și bazează traiul sărăcăcios pe creșterea oilor, sunt singurii locuitori ai acestor ținuturi uitate de Dumnezeu. Și așa a fost mereu de la începuturile erei creștine.

De-a lungul și de-a latul acestei vai, vezi nenumărate coline de pământ. Secole de-a rândul, nimeni nu le-a acordat atenție, considerându-le doar simple coline de pământ, în cele din urmă, interesul arheologilor față de acestea a fost stârnit de descoperirea unor bucăți de cărămidă și a unor vase sparte din ceramică, scoase la iveală de ploii și furtuni. Muzeele din Europa și America au organizat imediat expediții destinate să descopere cât mai multe lucruri cu putință. Târnăcoapele și lopețile au dezvăluit în curând existența unor orașe străvechi. Orașe-morminte, le-am putea foarte bine numi.

Babilonul era unul dintre aceste orașe. Timp de aproape douăzeci de secole, vânturile deșertului au așternut nisipul peste acest oraș cândva magnific. Construite din cărămidă, zidurile expuse intemperiilor s-au dezintegrat, transformându-se din nou în pământ. Așa arăta Babilonul astăzi - orașul cel mai bogat al antichității - un morman de mizerie, părăsit de atâta amar de vreme încât nimeni nu mai știa cum s-a numit cândva - până când arheologii l-au redescoperit, îndepărtând cu grijă nisipul ce s-a așternut de-a lungul timpului peste vestigiile templelor și palatelor lui, care odinioară au constituit mândria Babilonului.

Mulți oameni de știință consideră civilizația Babilonului și a altor orașe din această vale ca fiind cele mai vechi din lume - lucru care a fost dovedit recent. Datele obținute de pe urma studiilor și cercetărilor intense susțin că această civilizație a trăit acum opt mii de ani. Un lucru extrem de interesant în acest sens este modul prin care oamenii de știință au ajuns la această concluzie. Arheologii au descoperit printre ruinele Babilonului descrierile unei eclipse de soare. Astronomii lumii moderne au calculat timpul în care a avut loc această eclipsă - vizibilă în Babilon - și au stabilit o corelație între calendarul lor și calendarul nostru.

S-a dovedit astfel că, acum opt mii de ani, populația sumeriană care locuia în Babilonia trăia în orașe înconjurate de ziduri de apărare. Ne putem doar imagina ce rădăcini adânci au în istorie aceste orașe, existând cu multe secole înainte de nașterea Babilonului. Locuitorii acestor orașe nu erau doar niște simpli barbari a căror existență se limita la zidurile lor de apărare. Ei erau niște oameni culti și bine instruiți. După cum menționează istoria, din rândurile lor s-au născut primii ingineri, primii astronomi, primii matematicieni, primii oameni de afaceri și tot ei sunt primii care au avut parte de un sistem de scriere.

Am vorbit deja despre sistemele extraordinare de irigație, sisteme care au transformat această vale aridă într-un paradis al agriculturii. Se mai pot vedea și astăzi rămășițele acestor canale de irigație, deși acum

sunt pline de nisip. Unele dintre ele sunt atât de mari, încât - golite de apă - este posibil ca doisprezece cai, așezați unul lângă altul, să meargă în aceeași direcție. Ele se pot compara ca mărime cu cele mai mari canale din Colorado și Utah.

În afară de sistemul de irigație a văii Babilonului, inginerii babilonieni au mai realizat un proiect de aceeași importanță covârșitoare. Printr-un sistem de drenaj extrem de elaborat, ei au răpit o suprafață imensă de teren mlăștinos de la gurile râurilor Tigru și Eufrat, transformând-o într-un teren propice agriculturii.

Istoricul și călătorul grec Herodot a vizitat Babilonul pe când acesta cunoștea o înflorire extraordinară și ne oferă singura descriere a orașului realizată de un străin. Scrierile sale ne oferă o descriere extrem de plastică a Babilonului, menționând în același timp unele dintre obiceiurile mai puțin obișnuite ale locuitorilor lui. El vorbește și despre pământul extraordinar de fertil, care dădea naștere unor recolte extrem de bogate de grâu și orz.

Gloria Babilonului s-a pierdut în negura timpului, dar înțelepciunea poporului său a dăinuit de-a lungul secolelor, ajungând până la noi. Pentru felul în care au avut grijă să ne transmită gândurile lor pline de înțelepciune, noi le suntem veșnic recunoscători. În vremurile acelea îndepărtate, hârtia era un lucru complet necunoscut. Așa că ei își scrijeleau cu trudă gândurile pe tăblițe din argilă moale. Când terminau de scrijelit aceste tăblițe, le băgau în cuptoare, transformându-le în acest fel în niște plăci extrem de rezistente. Aveau o suprafață de circa 40 de centimetri și o grosime de aproximativ 7 centimetri.

Aceste tăblițe de argilă țineau atunci locul formelor moderne de scris. Cu ajutorul lor, oamenii confereau nemurire legendelor, poeziilor sau istoriei lor, transcriind în același timp decretele împărătești, legile pământului, titlurile de proprietate, obligațiile contractuale și chiar scrisori, ce erau încredințate unor mesageri pentru a fi duse în orașele îndepărtate. Datorită acestor tăblițe de argilă, ne putem face o idee despre viața și afacerile personale ale acestor oameni. De exemplu, o tăbliță de argilă - scrisă, evident, de un negustor de la țară - menționează faptul că la o anumită dată un anumit client a adus o vacă, pe care a vândut-o în schimbul a șapte saci cu grâu, trei urmând a fi livrați la data respectivă, iar ceilalți patru la o data ulterioară, în conformitate cu dorința clientului.

Arheologii au recuperat biblioteci întregi de tăblițe de argilă - sute de mii de tăblițe, pe care le-au descoperit printre ruinele acestor orașe din antichitate.

Una dintre minunile Babilonului o constituie zidurile imense care înconjurau cândva orașul. Anticii le-au catalogat - împreună cu marea piramidă din Egipt - ca făcând parte dintre cele șapte minuni ale lumii. Se spune că regina Semiramida este cea care a ridicat primele ziduri la începutul existenței orașului. Săpăturile făcute în timpurile moderne nu au scos însă la iveală nici o rămășiță din zidurile originale. Nu se știe nici măcar care este înălțimea lor exactă. Estimările făcute în urma unor descrieri antice ale zidurilor susțin că acestea ar fi avut în jur de cinci sau șase metri înălțime, căptușite în exterior cu cărămidă arsă și protejate apoi de niște șanțuri adânci, pline cu apă.

Zidurile ridicate mai târziu și cele care au ajuns deja celebre au fost începute cu aproape șase sute de ani înainte de Christos de regele

Nabopolassar. El plănuia ridicarea unor ziduri gigantice, dar nu a mai trăit ca să-și vadă opera terminată. Ele au fost lăsate în sarcina fiului său, Nabucodonosor, un nume binecunoscut în istoria biblică.

Înălțimea și lungimea acestor ziduri depășesc imaginația. Surse sigure afirmă că aveau aproape cincisprezece metri înălțime - echivalentul unei clădiri moderne cu cincisprezece etaje. S-a estimat că erau atât de lungi încât ajungeau până la paisprezece sau chiar șaptesprezece kilometri. Terasa acestor ziduri era atât de lată încât se spune că un car tras de șase cai se putea foarte bine plimba de-a lungul și de-a latul ei. Din această construcție magnifică, puține lucruri ne-au mai rămas astăzi - doar câteva porțiuni din fundația zidurilor și șanțurile cu apă. În afară de distrugerile provocate de natură, arabii au contribuit și ei la năruirea totală a acestei construcții extraordinare, furând cărămida pentru propriile lor construcții.

Aproape toate armatele victorioase ale cuceritorilor lumii antice au încercat să distrugă rezistența impusă de zidurile Babilonului. Mulți regi au asediat Babilonul, dar n-au reușit niciodată să-l cucerească. Armatele invadatoare nu sunt deloc un subiect de neglijat. Istoricii vorbesc de unități de luptă serioase, din care făceau parte 10.000 de călăreți, 25.000 de care de război și 1200 de regimente de pedestrași, unde fiecare regiment în parte avea câte 1000 de oameni. Cuceritorii aveau adesea nevoie de doi sau trei ani ca să strângă materialele de război necesare și ca să construiască hambare pentru mâncare pentru toată durata asediului.

Babilonul semăna foarte mult cu orașele lumii moderne. Avea străzi și magazine. Vanzătorii ambulante își vindeau marfa prin cartierele rezidențiale. Preoții oficiau slujbe în temple magnifice, în interiorul orașului exista o zonă îngrădită, interzisă muritorilor de rând, ce era destinată palatelor regale. Se spune că zidurile care înconjurau această zonă erau mai înalte decât cele care înconjurau orașul.

Babilonienii erau niște oameni talentați, deținând tainele diverselor arte și meșteșuguri precum sculptura, pictura, arta țesutului, a bijuteriilor, a fabricării armelor din metal, dar și arta cultivării pământului. Bijutierii lor erau creatorii celor mai frumoase bijuterii din lume. Arheologii au recuperat multe bijuterii de o frumusețe rară din mormintele posesorilor lor bogați și ele se află acum în cele mai mari muzee din lume, încântând ochii oricărui privitor.

Într-o perioadă în care tot restul lumii tăia copacii cu topoare din piatră sau vâna și se lupta cu ajutorul sulițelor și săgeților ce aveau vârful din cremene, babilonienii foloseau topoare, sulițe și săgeți cu vârful din metal.

Babilonienii erau niște negustori și oameni de afaceri desăvârșiți. După câte știm, ei sunt inventatorii noțiunilor financiare precum schimb monetar, obligații contractuale și titluri de proprietate.

Rezistența Babilonului nu a putut fi niciodată înfrântă de armatele invadatoare până în jurul anului 540 înainte de Christos. Dar, chiar și atunci, zidurile nu au cedat în fața cuceritorilor. Povestea prăbușirii Babilonului este o poveste ieșită din comun. Cyrus, unul dintre cei mai mari cuceritori din vremea aceea, intenționa să atace orașul, sperând să distrugă rezistența zidurilor inexpugnabile. Sfetnicii lui Nabonidus, regele Babilonului, l-au determinat să pornească în întâmpinarea lui Cyrus, fără să mai aștepte ca acesta să asedieze orașul. Suferind însă o

înfrângere dureroasă, armata babiloniană a fugit din fața dușmanului. Și astfel, Cyrus - găsind porțile deschise - a intrat în oraș și l-a cucerit fără să mai întâmpine rezistență.

Apoi, puterea și prestigiul Babilonului au început să dispară puțin câte puțin până când - în decurs de câteva sute de ani - a devenit un oraș pustiu, lăsat în voia sortii, a vânturilor și furtunilor, care l-au îngropat din nou în nisipurile deșertului din care cândva s-a înălțat cu fală și grandoare. Babilonul s-a prăbușit și nu se va mai ridica niciodată, dar civilizația lumii întregi îi va fi veșnic recunoscătoare.

Timpul implacabil a transformat în praf zidurile falnice ale templelor Babilonului, dar înțelepciunea lui va dăinui în veci.

Milioane de cititori au ajuns să cunoască celebrele „parabole babilonieni” ale lui George S. Claxton. Considerate a fi adevărate surse de inspirație, ce tratează atât subiecte dureros de actuale precum planificarea și obținerea succesului financiar, asigurarea unui venit solid pentru viitor, dar și principii financiare extrem de solide, deși vechi de mii de ani, aceste povestiri fascinante, bogate în sfaturi și informații extrem de utile, au devenit un model demn de urmat pentru toți autorii lumii moderne ce hotărăsc să scrie despre toate aceste subiecte.

Pentru cei care au citit Arta vânzării de Zig Ziglar, numele lui George S. Claxton nu este o necunoscută, iar această carte vine după o îndelungă așteptare. Paginile ei vă vor purta doar aparent înapoi în timp, tocmai în îndepărtatul Babilon, leagănul principiilor de bază ale lumii financiare, prețuite și în zilele noastre și puse în practică în întreaga lume.

Folosind un limbaj la fel de simplu, dar și profund, precum cel biblic, acest ghid de înțelegere a lumii financiare ne schițează o cale sigură spre prosperitate și, implicit, spre fericire. Totodată, ne ajută să înțelegem problemele financiare cu care ne confruntăm, oferindu-ne și o soluție ce ne va călăuzi pe toată durata vieții noastre. Cel mai bogat om din Babilon este o carte pe care trebuie s-o citiți fără întârziere, s-o recomandați prietenilor și s-o dăruiați tinerilor ce fac primii pași în lumea afacerilor.